8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVI. Št. 281 (10.801)
TRST, četrtek, 4. decembra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

VREMENSKI POGOJI IN POMANJKANJE UDOBNIH BIVALIŠČ OGROŽAJO PREDVSEM ŽIVLJENJE OSTARELIH IN OTROK

Izredni vladni komisar Zamberletti vztraja na nujnosti takojšnje evakuacije prebivalcev

Sodišče je po hitrem postopku obsodilo «šakala» na poldrugo leto zapora

NEAPELJ — «Psihološka bitka» med izrednim vladnim komisarjem Zamberlettijem in prebivalstvom italijanskega Juga, ki ga je prizadel uničujoči potres, se še nadaljuje. Oboji vztrajajo na svojih prepričanjih, stanje na prizadetem območju pa se zaradi stopnjevanja primerov šakalstva in slabega vremena čedalje slabša.

Kakorkoli že, se je po dosedanjih uradnih podatkih izselilo iz Kampanije in Bazilikate v tirenske obalne hotele le 526 oseb, od teh pa se jih je 25 celo vrnilo v porušene domove. Ambiciozni vladni evakuacijski načrt «S» je tako klavrno propadel.

Vendar je Zamberletti kljub vsemu optimist. «Navezanost prebivalstva na rodni kraj je povsem očitna, prej ali slej pa jih bodo vremenske, družbene in zdravstvene razmere vendarle prisilile k umiku s potresnega območja,» je prepričano dejal vladni komisar, ki se pri svojih ugotovitvah predvsem opira na lastne izkušnje izpred štirih let, ko so prebivalci Furlanije po dolgih in napornih pogajanjih klonili volji oblasti. Zamberletti je tudi poudaril, da je dotok stanovanjskih prikolic zadovoljiv, pogoji za starejše ljudi in otroke pa so vselej nevzdržni.

Včeraj so na vsem prizadetem območju našteli 240 tisoč postelj, ki so jih namestili pod šotori in 10 tisoč prikolic, od katerih jih je preko 7000 priskrbela Zamberlettijeva organizacija. V najkrajšem času bo prispelo še dodatnih 7000 kontejnerjev, ki so v marsičem podobni pravim, dokaj udobnim montažnim hišicam. Zamberletti pa je priznal, da je takojšnja izgradnja tovrstnih naselij, ki bi v celoti zadoščali potrebam prebivalstva prava utvara, saj bi bilo potrebno predhodno izdelati zapletene urbanistične načrte, ki terjajo veliko truda in časa. Edina rešitev naj bi torej bila evakuacija, v pričakovanju boljših časov, oziroma ugodnejših razmer. Razkorak med oblastmi in ljudstvom pa je tak, da se prebivalci bojijo, da bi bil njihov odhod iz prizadetega rodrega kraja brez povratka.

Vladnim načrtom se upirajo tudi nekatere krajevne uprave. Občinski svet Lionija je na primer izglasoval resolucijo, v kateri je rečeno, da ne bodo dovolili izselitev niti enega občana.

Razumljivemu domotožju in upravičeni bojazni, da pomeni «začasna oddaljitev» v bistvu pravi pregon, pa je treba prišteti tudi dejstvo, da se številni prebivalci počutijo v vlogi «potresenca» prav zares zelo dobro. Mnogim pomeni stanovanjska prikolica pravi «status simbol». V Neaplju se že potegujejo za dodeljevanje novih stanovanj, tudi če jim potres ni poškodoval doma, nekateri pa so si te dni nakopičili ogromno sredstev, ki so bila namenjena vsem prizadetim. Všem pa se le ni uspelo izmuzniti policiji 45-letni Gerardo Crincoli je bil po hitrem postopku obsojen na poldrugo leto zapora zaradi kraje vojaških šotorov, živeža in drugih predmetov.

Zdravstvena služba je te dni začela masovno cepljenje proti tifusu in mrzlici. Primerov nalezljivih bolezni še niso zabeležili.

Prihodnje leto popis prebivalstva

RIM — Prihodnje leto bodo kljub vsem dosedanjim zapletljajem izvedli popis prebivalstva. Tako se je namreč izjasnila komisija za ustavna vprašanja v senatu, ki je odobrila tudi vladni zakoski osnutek.

Iz porušenih domov rešujejo, kar se rešiti da (Telefoto AP)

NA SEDMEM PLENUMU POLJSKE ZDRUŽENE DELAVSKE PARTIJE

GIEREK IN NJEGOVI NAJTESNEJŠI SODELAVCI ODSTRANJENI IZ VODSTVA POLJSKE PARTIJE

Plenum je strogo ocenil delovanje odstranjenega partijskega in državnega vodstva - Zavzel se je za večjo delitev funkcij med partijskim in državnim vrhom

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

VARŠAVA — Bivšega prvega sekretarja CK poljske združene delavske partije Edwarda Giereka ter bivšega člana politbiroja in premiera Piotra Jaroszewicza so izključili iz centralnega komiteja zaradi «napak v družbeno - ekonomski in idejni politiki ter nepravilnih sklepov, ki so pripeljali do sedanjega kriznega položaja. Jaroszewiczu poleg tega grozi tudi izključitev iz partije, v kolikor bo nadzorna komisija partije potrdila, da je zlorabljal položaj predsednika vlade.»

Na sedmi plenarni seji CK PZ DP, ki se je končala ponoči med 2. in 3. decembrom po dvodnevni razpravi, v kateri je o težkem političnem in gospodarskem položaju v državi ter o rešitvah sedanje krize spregovorilo več kot 40 partijskih in državnih voditeljev, znanstvenikov, ustvarjalcev in delavcev iz neposredne proizvodnje, so strogo ocenili delovanje starega vodstva.

Plenum je tudi sprejel sklep, da bo 9. partijski kongres v aprilu ali maju prihodnjega leta. Imenovali so tudi komisijo za pripravo kongresa, ki jo vodi prvi sekretar CK PZDP Stanislaw Kania. Sklepni govor Kanie in sklepe o nalogah partije v procesu družbene obnove pa bodo verjetno objavili danes.

Čeprav Edward Gierek ni prisostvoval plenumu, so razpravljali tudi o njegovi odgovornosti. Ne glede na pismo, v katerem je sam zahteval naj ga osvobodijo članstva v centralnem komiteju je plenum sprejel lastno stališče, v katerem ni pozabil pokazati tudi na zasluge Edwarda Giereka pri reševanju decembrske krize leta 1970, istočasno pa je tudi poudaril, da «tovariš Edward Gierek nosi velik del odgovornosti za samovoljo v gospodarski in družbeni politiki, ker ni upoštevaval gospodarske zakonitosti in raznih kritičnih ocen.»

«Največja napaka Edwarda Giereka je bilo uresničevanje sistema odnosov in metod delovanja, ki niso odgovarjali partijskim načelom. To je krepilo spletkarjenje in zamenjevanje stvarne demokracije s prividi. Centralni komite, politbiro in sekretariat so posvečali največ pozornosti drugorazrednim vprašanjem, najbolj pereče probleme pa so reševali izven teh forumov. Tovariš Edward Gierek je prav tako odgovoren za resne napake v kadrovski politiki na centralnem nivoju,» je napisano v sklepih sedmega plenuma CK PZDP.

Na seji so prav tako sprejeli sklep, da se zahteva od osmerice bivših voditeljev (Giereka, Jaroszewicza, Babiucha, Lakuszewicza, Pyke, Szydlaka, Wrzazczyka, Žandarowskega), naj se odpovejo svojim poslanskim mandatom.

Jaroszewiczu so zamerili, da je vsiljeval prekomerne investicije in nenormalno zadolževanje v tujini in vladni sklep o podražitvah (ki je izzval delavske nemire junija 1976), obenem se je tudi zoperstavljal vsem poskusom sprememb družbeno - gospodarske politike v državi.

«Apoditkični in avtokratski stil vladanja Piotra Jaroszewicza je privedel do nepremišljenih gospodarskih in kadrovskih sklepov, neupoštevanja javnosti in podcenjevanja kritike,» je napisano v sklepih plenuma.

Odgovornosti starega vodstva je raziskala posebna komisija, ki jo je vodil član politbiroja in sekretar CK Stefan Olszowski. Na predlog te komisije so odvzeli funkcijo namestnika člana centralnega komiteja tudi dvema bivšima ministroma (gradbeništva in rudarstva), Adamu Glazuri in Wlodzimierzu Lejczaku.

Iz zdravstvenih razlogov pa sta odstopila člana politbiroja Wladislaw Kriczek (stari sindikalni aktivist) in Aloyzy Karkoszka (bivši prvi sekretar varšavskega komiteja PZDP). Plenum je tudi sprejel načelo, da se v partijskem vodstvu zmanjša število ljudi z odgovornimi državnimi funkcijami, dolžnosti člana politbiroja so osvobodili predsednika vlade Stanislawa Kowalczyka in podpredsednika parlamenta Andrzeja Werblana.

Nova člana politbiroja pa sta postala general Mieczyslaw Moczar in sekretar CK Tadeusz Grabski. Moczar, ki je bil eden od voditeljev partizanskega gibanja v državi je več let po drugi svetovni vojni odgovarjal za notranje zadeve, od leta 1968 do 1971 je bil član najvišjega partijskega vodstva. V sedemdesetih letih, čeprav je bil v parlamentu predsednik vrhovnega nadzornega sveta, so ga odmaknili na obrobje političnega življenja. Po začetku krize je bil eden najbolj ognjevitih zagovornikov večje mobilizacije partije v procesu demokratizacije družbenega življenja.

Za namestnika člana politbiroja so izbrali prvega sekretarja vojvodskega komiteja PZDP v Gdansku Tadeusza Fiszbacha, za prvega sekretarja CK pa rektorja rudarsko - metalurškega vseučilišča v Katowicah Romana Neya.

ILIJA MARINKOVIĆ

ZARADI NARAŠČANJA SPOROV MED STRUJAMI IN V STRUJAH

Skoraj neizbežna odložitev izvolitve predsednika KD

Težnje po «moralizaciji», oprostitev ministra Gioie in razprava o potresu

RIM — Bo prišlo do sporazuma na vrhu krščanske demokracije? Kako se bo končal «upor» poslancev, tako imenovanih «peones», ki so s 110 podpisi zahtevali obnovitev in moralizacijo stranke? Resnica je, da je v tem trenutku znotraj KD popolna zmeda. Petrolejski škandal in polemike po potresu so še zmanjšale posredniške sposobnosti Piccolija, ki sicer izjavlja, da hoče doseči enotnost v stranki in širi govorice o svojem odstopu, če mu to ne bo uspelo.

Osrednja točka pa ostaja sestava strankinega vodstva. Osnovni predlog, za uresničitev katerega si Piccoli že mesece prizadeva tako, da bi z izvolitvijo predstavnika strankine manjšine za predsednika vsedržavnega sveta dosegel enotnost, je naletel na največje ovire prav znotraj manjšine, ki se deli v «jastrebe» in «golobice», se cepi v podstruje (De Mitovi bazisti, Gallonijevi bazisti, Morotejska skupina Gui-Gulloti, Andreottijeva skupina, Bodratova skupina) in, predvsem, se ne more zediniti za enotnega kandidata.

Za Piccolija je bil včeraj običajen mrzlični dan. Sestal se je s predstavniki Zaccagninijeve struje, nato z Andreottijem in končno še s Fanfanijem. Sestala se je tudi «levica», da bi poiskala enotnega kandidata, vendar neuspešno. Kaže vsekakor, da je kandidatura Giulia Andreottija dokončno propadla, oziroma, propadla je kot kandidatura kongresnega bloka, ki je dosegel 42 odstotkov glasov na kongresu. Včeraj so celo govorili o možnosti njegovega uradnega umika. Obstajata še dve kandidaturi: za predsedstvo vsedržavnega sveta KD se potegujeta Gui in Galloni. Oba bi verjetno ustrezala, predstavnikom «pravih bule». Guia pa še vedno pogojuje senca škandala Lockheed, poleg tega pa je preizrazit morotejec. Galloniju pa nasprotuje De Mita, ki bi mu na ta način ušlo mesto podtajnika. Pa še en razlog za nasprotovanje obema je znotraj levice: prihaja od «jastrebov», ki se, kot na primer Granelli, vprašujejo, zakaj bi morali privilegirati imenovanja pred politično linijo. V tej zmedi bi lahko prišlo do ponovne združitve «velike sredine» z Dorotejci, delom levice in Forlanijevimi pristaši. Nanjo bi lahko pristal tudi Fanfani, če bi mu zajamčili Kvirinal.

Vendar pa je najverjetneje, da bo kljub vztrajanju Forlanija in Bisaglie vsedržavni svet odložil vprašanje. «Zamrznili» naj bi Forlanijevo predsedstvo stranke in vse druge točke. Tako bi se zasedanje izteklo s soglasno odobritvijo resolucije o osrednji vlogi stranke, o «moralnem vprašanju» in o «obsodbi» nove politične linije KPI. Vse ostalo bi počakalo na boljše čase.

Kar pa zadeva podpisnike «moralizatorjev» kaže, da je med njimi tudi Massimo De Carolis (ki je včeraj televizijskim gledalcem ponovil, da je Sereno Freato kradel) in da so med podpisniki tudi taki, ki bi si morali odrezati jezik preden pridigajo moralizacijo. Govore tudi, da so morali nasilno zaustaviti sprejemanje podpisov, saj so hoteli dokument podpisati vsi in bi bil torej izrazito propagandističen. Sicer pa je bil prav včerajšnji dan izraz iskrenosti težnje po moralizaciji: parlamentarna preiskovalna komisija je oprostila fanfanijevca Gioio v zvezi s škandalom o trajektih. Danes pa se začne parlamentarna razprava o potresu. Med demokristjani vlada vzdušje napadalne in predhodne samooprostitve.

R. G.

V FIRENCAH BAJE ARETIRALI SUSANNO RONCONI

Susanna Ronconi

FIRENCE — Državno pravdništvo je s pomočjo agentov Digosa in policije včeraj ponovno poseglo v vrste skrajno levičarskih terorističnih organizacij. Iz rimskih sodnih krogov prihaja vest, da je ta zadnja razčiščevalna akcija v teku že več časa, prve konkretne rezultate pa so zabeležili že včeraj. V Firencah so agenti na zahtevo državnega pravdništva izvedli več hišnih preiskav ter aretirali tudi nekaj oseb. Stroga sodna tajnost pa s tem v zvezi ne dopušča, da bi se zvedelo kaj več podrobnosti o akciji, ki bo nedvomno še bolj razrahljala obstoječe temelje «oborožene stranke».

Pri včerajšnji akciji prednjači domnevna aretacija Susanne Ronconi, ki jo policija išče že šest let zaradi težkih obsodb, ki so ji naprtili sodniki in preiskovalci v zadnjih letih. Novica ni še uradno potrjena, o njej pa se preiskovalci niso ne pozitivno ne negativno izrekli. Upati je torej, da je ženska končno le obsedela za zapahi.

Njen teroristični «curriculum» je še kar dolg. Že leta 1968 je bila v Padovi aktivna pri izvenparlamentarnih levičarskih organizacijah. Kmalu je to politično angažiranost opustila in se vključila v feministični kolektiv. Od tu je prišla k oboroženim tolpam, kjer je tudi spoznala Corrada Alunnija in se z njim sentimentalno povezala. Veliko obtožb na njen račun je padlo prav zaradi te vezi. Vse to pa je Ronconijeva vedno odločno odklanjala in poudarjala, da je bila njena odločitev popolnoma samostojna.

Ime Susanne Ronconi je prišlo v ospredje z drzno akcijo rdečih brigad, ko so pomagali pri begu iz zapora Renatu Curciu. Vsaka sled preiskovalcev pa je bila zaman. Prav tedaj je zaradi notranjih sporov v organizaciji rdečih brigad nastal nov tok, ki so ji dali naziv Prima linea, in v katero se je Ronconijeva tudi vključila in postala ena izmed najvidnejših ženskih predstavnic. Konec leta 1975, ko so agenti po naključju odkrili v Pavii brlog teroristov in aretirali Fabrizia Pellija je uspelo ženski ponovno zbežati. Od tedaj je bila Susanna Ronconi vedno na svobodi.

NA POBUDO ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKE TRGOVINSKE ZBORNICE V MILANU

Začetek posveta o sodelovanju med podjetji Italije in SFRJ

V zadnjem letu se je primanjkljaj medsebojnih izmenjav za Jugoslavijo skrčil skoraj za polovico - Pri italijanskih podjetjih veliko zanimanje za posvet

(Od našega poročevalca)

MILAN — Na milanski trgovinski zbornici se je včeraj začel dvodnevni posvet o dolgoročnem proizvodnem in industrijsko - tehničnem sodelovanju med italijanskimi in jugoslovanskimi podjetji, ki ga organizira Mešana italijansko - jugoslovanska trgovinska zbornica v Milanu v sodelovanju z ustrezno bilateralno organizacijo v Beogradu.

Posveta se udeležuje okrog sto gospodarstvenikov iz obeh držav. Jugoslovansko odposlanstvo vodi predsednik jugslovansko - italijanske trgovinske zbornice iz Beograda inženir Ivo Gudeljević, sestavljajo pa jo sekretar jugoslovanske gospodarske zbornice za odnose z razvitimi državami Petar Delević, svetovalec zveznega odbora za energijo in industrijo Dragoslav Davidović, predstavniki gospodarskih zbornic SR Srbije in SR Hrvatske ter zastopniki številnih organizacij združenega dela iz SFRJ. Italijansko odposlanstvo, ki ga vodi predsednik italijansko - jugoslovanske zbornice inženir Enrico Zuccoli pa sestavljajo številni predstavniki vsedržavnih bank, družb Fiat, Montedison, IRI, ENI, predstavniki tržaške delegacije mešane zbornice, tržaške in videmske trgovinske zbornice ter Tržaške pristaniške ustanove. Prisotni so nadalje funkcionarji italijanskega ministrstva za zunanjo trgovino, zavoda ICE, jugoslovanski generalni konzul v Milanu Poropat ter trgovinski svetnik na jugoslovanski ambasadi v Rimu Crnjak.

Po pozdravnem nagovoru predsednika milanske trgovinske zbornice prof. Bonata, je inženir Zuccoli podal krajše poročilo o delu, ki ga je mešana zbornica opravila v 25 letih svojega obstoja. Govornik je nato orisal najnovejši razvoj blagovne menjave med sosednjima državama in opozoril na vidno spremembo, ki je na tem področju nastala v letošnjem letu. Skupna vrednost izmenjave, ki naj bi letos dosegla konico dveh milijard dolarjev, je namreč do konca septembra znašala 1.452,2 milijona dolarjev kar pomeni napredek za 6,5 odsto v primeri z ustreznim razdobjem 1979. leta. Toda pri tem se je jugoslovanski izvoz v Italijo povečal za 22 od sto in dosegel 627,5 milijona dolarjev, promet v nasprotni smeri pa se je nasprotno zmanjšal za 3 od sto in dosegel 824,7 milijona dolarjev. Posledica teh gibanj je bila, da se je primanjkljaj za Jugoslavijo skrčil — v primerjavi s septembrom 1979 — praktično na polovico.

Sledil je poseg inženirja Gudeljevića, ki je prešel k vprašanju gospodarskega sodelovanja med podjetji dveh sosednjih držav na podlagi dolgoročnih sporazumov. Poudaril je, da je bilo od leta 1968 do konca lanskega leta sklenjenih 115 takšnih pogodb; v prvih devetih mesecih letos pa so registrirali dvanajst novih pogodb kar je znatno nad povprečjem iz preteklih let.

Inženir Delević je nato orisal nekatere primere konkretnega sodelovanja med italijansko in jugoslovansko industrijo in opozoril na možnosti za nove dosežke na tem področju. Predstavnik sekretariata za zunanjo trgovino inženir Godjevac pa je prikazal najnovejšo jugoslovansko zakonodajo na področju zunanje trgovine. Inženir Ilić je razčlenil zakonodajo, ki se nanaša na dolgoročno proizvodno sodelovanje, svetnik Davidović pa je dopolnil njegova izvajanja s številnimi dodatnimi informacijami.

V razpravo je posegel tudi predstavnik Neodvisne ustanove za tržaško pristanišče Curdis, ki je opozoril na nedavne stike med lukami Benetke, Trst, Koper in Reka, ki naj bi privedli do sodelovanja na Severnem Jadranu v smislu člena 7 osimskega sporazuma in člena 8 nove pogodbe o sodelovanju med EGS in Jugoslavijo. Govornik je podkrepil svoja izvajanja o nujnosti takega sodelovanja med italijanskimi in jugoslovanskimi lukami s statističnimi podatki o razvoju blagovnega prometa čez Jadransko in Tirensko morje ter čez luške komplekse na sever Evrope. Po podatkih za leto 1979 je namreč na jadranske luke odpadlo le 11,25 od sto celotnega pomorskega prometa EGS, čez Tirensko morje in luke na jugu Francije 18,50 od sto, a čez severne luke kar 70,25 od sto. Jadranski lukam se torej nudijo široke možnosti za krepkejše uveljavljanje na tem področju.

Posvet se bo danes nadaljeval z razpravo, nakar bosta inženir Zuccoli in inženir Gudeljević povzela zaključne misli in začrtala smernice za nadaljnje delovanje mešane zbornice. Sodeč po interesu, ki so ga pri Italijanih vzbudile aktualne in podrobne informacije predstavnikov jugoslovanskega gospodarstva, lahko že danes zapišemo, da je posvet doživel velik uspeh.

ELIO FORNAZARIČ

NA ZASEDANJU KOMISIJE SZDL SLOVENIJE

ZWITTER IN GRILC O STANJU MANJŠINE

Koroški Slovenci odklanjajo sedmojulijsko zakonodajo

LJUBLJANA — V resnično temeljiti analizi položaja slovenske narodnostne skupnosti na avstrijskem Koroškem smo se včeraj lahko še enkrat prepričali o nepripravljenosti avstrijskih oblasti, da bi uresničile državno pogodbo, ki ima, kot vemo, tudi mednarodno veljavo. Avstrijski uradni krogi namreč že lep čas zatrjujejo, da je manjšinsko vprašanje «rešeno» in je s sedmojulijsko zakonodajo «lahko tudi vzor drugim».

«Zakon o narodnostnih skupinah, ki ga je avstrijski parlament sprejel pred štirimi leti, smo koroški Slovenci odločno odklonili in ga odklanjamo tudi danes», je včeraj dejal dr. Franci Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij, na seji komisije za manjšinska in izseljeniška vprašanja pri republiški konferenci SZDL. Dr. Zwitter in dr. Matevž Grilc, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, sta imela namreč uvodno besedo v razpravi o aktualnih vprašanjih položaja slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji. Kot je še dejal, ta sporni zakon v nobenem primeru ne predstavlja izpolnitve člena 7 državne pogodbe, temelji na preštevanju, prav tako pa tudi razbija manjšino.

Koroški Slovenci so kasneje pripravili tako imenovani operacijski koledar, na osnovi katerega naj bi se na relaciji večinski — manjšinski narod le nekaj premaknilo. Toda tudi tu ni moč zabeležiti nobenega rezultata. Kakšna so trenutna razmerja na Koroškem, je zgovorno potrdila tudi obletnica plebiscita, na kateri ni bilo izgovorjene niti ene besede o obstoju manjšine.

Kot protiutež so koroški Slovenci organizirali oktobrski tabor, na katerem so sodelovali tudi številni umetniki večinskega naroda. Razen tega pa so pripadniki slovenske narodnostne skupnosti onstran Karavank v zadnjem času dosegli pomembne rezultate za obstoj in razvoj na mnogih področjih življenja in ustvarjanja.

V prizadevanjih za razvoj in enakopravno sodelovanje z večinskim narodnom koroški Slovenci ne bodo odnehali in pri tem računajo tudi na podporo matičnega naroda.

Politično sodelovanje med Avstrijo in Jugoslavijo je v zadnjem času v nenehnem vzponu. To so dokazali številni medsebojni obiski najvišjih predstavnikov obeh držav. Stališča Jugoslavije so znana, kot je znana tudi njena zunanjepolitična usmeritev dobrososedske politike. Z njo bo nadaljevala tudi v bodoče, ker meni, da je to edina prava smer za urejanje odnosov med državami. Seveda pa Jugoslavija ob vseh teh stikih opozarja tudi na nerešena vprašanja, kot je neuresničitev državne pogodbe.

V. G.

Priprave na konferenco neuvrščenih

NEW YORK — Koordinacijski biro neuvrščenih je sprejel predlog dnevnega reda ministrske konference neuvrščenih držav, ki naj bi bila od 9. do 12. februarja prihodnje leto v New Delhiju. Predlagali so, da bi se srečanje začelo s slovesnostjo ob 20. obletnici prvega vrhunskega sestanka neuvrščenih, nato pa, da bi preučili poročilo koordinacijskega biroja o uresničevanju priporočil in sklepov šestega vrhunskega srečanja neuvrščenih. Na ministrski konferenci naj bi dali tudi splošno oceno mednarodnega političnega položaja s posebnim poudarkom na prihodnji krepitvi vloge gibanja neuvrščenih in politike neuvrščenih v odpravljanju groženj z vojno ter potrjevanje mednarodnega miru in varnosti.

Predlagan so tudi, da bi ministrska konferenca izvedla splošni pregled svetovnega ekonomskega položaja ter še posebno pozornost namenila težnjam po vzpostavitvi nove ekonomske ureditve.

Na zasedanju koordinacijskega biroja je jugoslovanski veleposlanik v OZN Miljan Komatina poročal o nedavnem srečanju šestih zunanjih ministrov neuvrščenih držav v Beogradu (Kube, Indije, Pakistana, Zambije, Palestinske osvobodilne organizacije in Jugoslavije), na katerem so razpravljali o ustanovitvi komiteja dobre volje neuvrščenih držav za rešitev iransko - iraškega spora. (dd)

ZASEDANJE ZVEZNE KONFERENCE SZDL JUGOSLAVIJE

VEČJA POZORNOST KMETIJSTVU

Poprečni Jugoslovan izdaja za prehrano že 40 odst. prejemkov

BEOGRAD — «Če ne bomo takoj izvedli ustreznih ukrepov, obstaja nevarnost, da se bodo še bolj poostrili problemi v kmetijstvu», je izjavil v uvodnem govoru na seji zvezne konference SZDL Jugoslavije Ivo Kustrak, predsednik sekcije za kmetijstvo, katere osnovna tema je bila naloga socialistične zveze v razvoju družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu in na vasi.

Ivo Kustrak je v uvodnem govoru poudaril, da ima proizvodnja hrane v svetu velik pomen, zaradi tega je tudi izražena skrb glede preskrbe z žitaricami. Če se v prihodnji sezoni klimatski pogoji ne bodo popravili, nam že v naslednjem letu grozi pomanjkanje hrane v svetu, kar bo pogojevalo trdoglavo rast cen prehrambenih izdelkov, ki bodo celo presegle raven cen nafte in naftnih derivatov, kot obetajo ameriški kmetijski strokovnjaki.

Kaj to pomeni za razvoj proizvodnje hrane s stališča življenjskega standarda, najbolje govori podatek, da poprečni Jugoslovan že 40 odstotkov prejemkov izdaja za prehrano. Če želimo dolgoročneje zmanjševati izdatke za prehrano v skupnih življenjskih stroških, ki se na primer pol manjši kot v razvitih deželah, moramo še nadalje industrializirati kmetijstvo. To pomeni, je poudaril Kustrak, dohodkovno povezovanje proizvodnje, predelave, trgovine in potrošnje ter boljše vključevanje v mednarodno delitev dela. Ne smemo več ostajati le pri začasnih izvozih tržnin viškov, oziroma uvozu ob pomanjkanju kmetijskih pridelkov. V istem obdobju je Jugoslavija iz držav v razvoju uvozila blago v vrednosti 450 milijonov dolarjev, izvozila pa le 80 milijonov dolarjev. To jasno kaže, kakšen je deficit na tem področju, obenem pa kaže, da strategija agrarne politike mora bazirati na spremembi odnosov, spremembi strukture proizvodnje in širšem odpiranju v svetovno tržišče, je dejal Kustrak. (dd)

Danes zasedanje CK ZK Jugoslavije

BEOGRAD — V Beogradu bo danes zasedal CK ZK Jugoslavije. Na 15. zasedanju CK jugoslovanskih komunistov bodo preučili idejno - politična vprašanja družbenoekonomskega razvoja države za obdobje od 1981 do leta 1985 ter sprejeli naloge ZK in drugih socialističnih sil na tem področju. Referat o tem bo prebral član predsedstva CK ZKJ Andrej Marinc.

Na zasedanju bodo med drugim tudi preučili poročilo o enoletnem delu predsedstva CK ZKJ. (dd)

BEOGRAD — Sekretar predsedstva CK ZKJ Dušan Dragosavac se je sešel s članom politbiroja in sekretarjem CK bolgarske KP Aleksandrom Lilovom, ki se mudi na povabilo predsedstva CK ZKJ na krajšem delovnem obisku v Jugoslaviji.

NA POBUDO NAJRAZLIČNEJŠIH ORGANIZACIJ

NADALJUJE SE NABIRALNA AKCIJA ZA POTRESENCE V JUŽNI ITALIJI

Deželni odbor sinoči odobril načrt intervencij za pomoč prizadetemu prebivalstvu - Tudi zgoniška občina se je vključila v široko akcijo

Po vsej deželi se nadaljuje solidarnostna akcija do potresencev v južni Italiji, ki jih je prizadela taka naravna katastrofa, kakršne skorajda ne pomnijo na italijanskem polotoku. V to akcijo so se vključile domala vse občinske uprave tržaške pokrajine, posamezniki in ustanove, ne nazadnje slovenska kulturna društva in družbenopolitične organizacije. Na Opčinah na primer že več dni sprejemajo pri krajevnem društvu prispevke za pomoč potresencem, v torek pa se je na pobudo zgoniške občinske uprave in v dogovoru s svetovalsko manjšino sestala novoustanovljena občinska komisija za kulturo in šport, ki je med drugim obravnavala, kako naj steče pomoč potresencem v južni Italiji. Po temeljiti razpravi je komisija, v kateri so poleg občinskih svetovalcev zastopana tudi krajevna društva, sklenila, da bodo s prihodnjim tednom pričeli predstavniki ŠK Kras, KD Rdeča zvezda in Mladinskega krožka z enotno nabiralno akcijo po vseh vaseh zgoniške občine. Zgoniška občinska uprava poziva prebivalstvo, naj tudi ob tej tragični naravni nesreči pokaže svojo človeško solidarnost, zbrana sredstva pa bodo nato predali v skupni sklad tržaške pokrajinske uprave, ki bo nato na potresnem področju obnovila kako socialno strukturo.

Skratka, po vseh naših krajih teče spontana akcija, da bi pomagali ljudem, ki so sedaj v stiski, brez hiše in perspektiv, s svojimi mrtvimi svojci v srcih, z zimo in snegom na hribih, a ki vendarle nočejo zapustiti svojega rojstnega kraja, svoje zemlje, ki je še edina, kar jim preostaja. Tudi rajonski svet za Staro mitnico zbira vse denarne prispevke za potresence na svojem sedežu v Ul. Foscolo 7, medtem ko je vsedržavni mladinski komite zaenkrat prekinil nabirko, da bi do sedaj zbrani material poslal na potresno področje.

Deželni odbor pa se je sinoči sestal pod predsedstvom Comellija in posvetil razpravo pobudam, ki jih dežela namerava izpeljati, da bi tako nudila konkretno pomoč potresnim območjem Bazilikate in Kampanije. O tem so imeli specifične referate podpredsednik deželnega odbora De Carli, odbornik za zdravstvo Antonini in odbornik za javna dela Biasutti, ki so bili pred dnevi na potresnem področju. Po poslušanju teh referatov je deželni odbor potegnil nekatere zaključke, ki zadevajo predvsem intervencije na področju javnih del in ki bodo potekale v strogem sodelovanju z oblastmi prizadetih krajev.

Načrt, ki ga je izoblikovalo deželno ravnateljstvo za javna dela, bo razčlenjen na več točk s prav tolikimi konkretnimi pobudami. V prvi vrsti bo treba preveriti dejansko stanje škode na vseh poslopjih, s posebnim ozirom na javna poslopja. Taka dejavnost bo zahtevala sestavo vsaj desetih tehničnih ekip, ki jih bodo sestavili deželno ravnateljstvo za javna dela, izredno tajništvo (skupina A), konzorcij IACP, pokrajine, poveljstvo gozdnih paznikov itd., predvideni pa so trije meseci dela, in sicer od 15. t.m., do 15. marca 1981.

Dežela Furlanija - Julijska krajina je ponudila tudi sodelovanje krajevnemu operativnemu centru za odmik ruševin in ponovno vzpostavitev vseh javnih služnosti. To delo bo moralo opraviti pet ekip, od katerih bo ena takoj operativna. Ekipe pa bodo sestavljali uslužbenci deželnega ravnateljstva za javna dela, poveljstva gozdnih paznikov, podjetja AMGA ter drugih ustanov, organizacij in zadrug. Čas intervencij je predviden od 1. januarja 1981 do 1. aprila prihodnjega leta.

Tretji tip intervencij predvideva izgradnjo kompleksa montažnih hišic, ki bi jih morali postaviti v sodelovanju z vojsko. Po prvih sugestijah naj bi prve montažne hišice postavili pri Balvanu in Vietriju pri Potenzi, nudile pa bi zatočišče kakim tisoč osebam. Celoten strošek postavitve hišic bi moral stati našo deželo 3 milijarde. Poleg vseh teh pobud praktičnega značaja pa predvideva načrt, ki ga je sinoči odobril deželni odbor F-JK, tudi posege v tistih občinah Bazilikate in Kampanije, ki jih je potres le malo prizadel. Posebne važnosti pa bo vsekakor svetovalska dejavnost na pravnem, upravnem in tehničnem polju, ki jo bo na prošnjo oblasti Bazilikate nudila naša dežela. Ob vseh teh pobudah pa je treba zabeležiti tudi zdravstveno pomoč potresencem, saj bo na pobudo deželne prizadetim od potresa pri Balvanu na razpolago ambulatorij, v katerem bodo delali zdravniki iz F-JK 24 ur na 24, poleg tega pa bo šla na potresno področje tudi posebna ekipa, ki bo opravljala kemične analize.

Ob koncu tega poročila o pomoči potresencem v južni Italiji gre zabeležiti tudi pobudo Teatra stabile, ki bo jutri v Rossettiju uprizoril akademijo pod naslovom «Umetniki za potresence». Med nastopajočimi je tudi kvartet za flavte Glasbene matice, napovedoval pa bo Mario Licalsi. Organizacijsko sodelujejo, poleg Teatra stabile, tudi deželni sedež RAI, skupina «La Contrada», Glasbena matica, «Controcabaret», dnevnik Il Piccolo, Telequattro, in druge mestne ustanove. Celoten izkupiček večera gre v občinski sklad za potresence južne Italije.

ZBIRNA MESTA ZA POMOČ PRIZADETIM PO POTRESU

Denarne prispevke za žrtve potresa v južni Italiji zbirajo na naslednjih mestih:

- **Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6**
- **Zveza slovenskih kulturnih društev — Ul. sv. Frančiška 20**
- **Slovensko deželno gospodarsko združenje — Ul. Cicerone 8**
- **Kmečka zveza — Ul. Cicerone 8**
- **KD Lipa — Bazoviški dom od 19. do 20.**
- **KD Prosek - Kontovel — Sosčeva hiša od 18. do 20.**
- **KD Vesna - Križ, Dom Alberta Sirka od 18. do 23.**
- **KD F. Prešeren — gledališče v Boljuncu, od 18. do 20.**

Organizacije in društva, ki se odločijo za zbiranje denarnih prispevkov na svojih sedežih, prosimo, da nam to javijo, da jih vključimo v seznam zbirnih središč.

Z VČERAJŠNJE TISKOVNE KONFERENCE GIORGIA ROSSETTIJA

Komunisti veliko prispevali za pomoč potresnemu območju

Na njihovo pobudo so se sestali skoraj vsi občinski, pokrajinski in deželni sveti iz cele Italije in sprejeli prve ukrepe za pomoč potresencem

Kako ocenjujejo komunisti sedanji deželni in vsedržavni politični položaj? Kakšne so posledice katastrofalnega potresa v južni Italiji na državno stvarnost? Kakšna je bila vloga in doprinos KPI v teh težkih trenutkih, ki jih preživlja država? Predvsem pa, kakšni so politični predlogi komunistov na premostitev tega trenutka, ko po številnih nerešenih problemih čedalje pada zaupanje ljudi v inštitucije?

O vseh teh in njim sorodnih problemih je bilo govora na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je na sedežu deželnega sveta F-JK priredilo deželno vodstvo KPI. Ob prisotnosti članov strankinega deželnega vodstva ter pokrajinskih tajnikov iz Trsta, Gorice in Pordenona, je deželni sekretar Giorgio Rossetti govoril o gornjih vprašanjih v razčlenjeni analizi sedanjega političnega trenutka. Odziv prebivalstva, krajevnih uprav, sindikalnih in drugih organizacij iz naše dežele na vprašanja, ki jih je odprl potres, je Rossetti pozitivno ocenil, istočasno pa je pristavil, da se v sedanjih trenutkih porivajo v ospredje prav tiste osebe, ali ustanove, ki so kot zadnje pristopile k solidarnostni akciji. Da je leta stekla, je v veliki meri zasluga KPI — je poudaril — saj so se skoraj vsi občinski, pokrajinski in deželni sveti iz cele Italije sestali na izrednih sejah na pobudo KPI in na njih odločali o najnujnejših ukrepih. Prve so ukrepale levičarske uprave, zaradi česar ni naključje, da sta se že dve uri po potresu pomikali proti kraju katastrofe dve koleni z raznimi pomočmi iz Toskane in Emilije.

Približno tako je bilo tudi v naši deželi, je pristavil Rossetti: deželni svet se je sestal na izredni seji kot prvi v Italiji prav na pobudo KPI. Zato je bilo tudi mogoče, da je deželni odbor v tako kratkem času pripravil zakonski osnutek o pomoči potresencem in dal takoj na razpolago tri milijarde lir. Na pobudo KPI so bili ravno tako ustanovljeni koordinacijski odbori na pokrajinski in občinski ravni, strankini organizmi pa so z raznimi pobudami veliko prispevali za učinkovit potek solidarnostne akcije. Sekretar Rossetti je pri vsem tem pristavil, da deželni komunisti niso tako vneto podprli te akcije, pri čemer so naleteli tudi na določen odpor in nerazumevanje, z namenom, da bi koga hoteli učiti, kako je treba ukrepati v teh primerih: na razpolago so dali le svoje izkušnje, ki so si jih neposredno nabrali v Furlaniji. Vsekakor pa je dodal, da se bo morala solidarnostna akcija nadaljevati še naprej, deželni koordinacijski odbor pa bo moral trdo delati, da bo pomoč deželnega prebivalstva obrodila konkretne sadove.

Veliko pozornost je tajnik Rossetti posvetil vsedržavnemu političnemu položaju in predlogu KPI o «demokratični alternativi». Predlog so komunisti iznesli, potem ko je bilo vedenje vlade tako o petrolejskem škandalu, kot o pomoči potresnemu območju, popolnoma nezadostno. Zato so si zastavili nalogo, da zrušijo sedanjo vlado, ker je neprimerna za sedanje potrebe in pričakovanja prebivalstva. Rossetti je ocenil negativno tudi sedanjo tribarvno deželno večino, ki jo sestavljajo KD, PRI in PSI.

Otrokom v veselje in starejšim v jezo: zopet je zapadel sneg

Snežna odeja prekrila predvsem Kras in Breg - Brez hujših zastojev v prometu

Sneg je zopet pobelil Kras in Breg. Drobne snežinke so včeraj začele padati v zgodnjih jutranjih urah, tako da so se otroci lahko kepali že na poti v šolo. Razumljivo je, da so se snežnega meteža najbolj razveselili prav otroci, ki so iz kašč privlekli na dan sanke in smučke in izkoristili tudi najbolj položne vzpetine za «drzne» spuste.

Če so najmlajši z radostjo sprejeli prvi pravi sneg v letošnji sezoni, pa pri starejših prav gotovo ni manjkalo negodovanja zaradi zime, ki je letos nastopila prezgodaj. «Kaj pa nas še čaka, če je zima že sedaj pokazala svoje zobe?» Včeraj si je verjetno marsikdo postavil to vprašanje: vse kaže, da je njegova skrb upravičena: britanski vremenoslovci so prav pred kratkim napovedali, da bo letošnja zima izjemno mrzla, ena najhujših v Evropi in Severni Ameriki.

Toda vrnimo se k včerajšnjim vremenskim razmeram. Snežiti je torej začelo že zjutraj in to tako na Krasu in v Bregu, kot v mestu samem. V Trstu je snežilo celo dopoldne, čeprav so snežinke takoj skopnele, popoldne pa je pričelo deževati.

V širši mestni okolici pa je bilo stanje že od vsega začetka nekoliko drugačno: sneg je že zjutraj dodobra prekril kraško pokrajino in ceste, čeprav na slednjih ni prišlo do večjih zastojev. Uslužbenci podjetja ANAS, občinske smetarske službe in občinskega konzorcija za prevoze so kmalu začeli s krepkim soljenjem in posipavanjem s peskom. Od Devina pa do Peska so bile ceste, zaradi hitrega ukrepanja pristojnih služb, vse do večera čiste. Cesto iz Bazovice na Pesek so celo dvakrat plužili. Proti večeru je vreme obrnilo na južno in sneg je ponekod začel kopneti, kar je izboljšalo stanje predvsem na manj prometnih cestah.

Tudi avtobusni promet je potekal kot običajno in ni bilo zamud. Po Krasu so avtobusi vozili s snežnimi verigami, čeprav stanje na cestah ni bilo kritično. Tako avtobusni vozniki kot vozniki zasebnih avtomobilov so po podatkih prometne policije vozili kar previdno, saj ni prišlo do nesreč.

● **V krožku «Che Guevara»** v Ulici Madonnina 19 bo v petek ob 19. uri govoril profesor Ignazio Delogu z univerze iz Barija na temo «Latinska Amerika po izvolitvi Reagana». Sledila bo debata.

Dvanajst dni božičnih počitnic na vseh šolah

Letos bodo božične počitnice za učence in dijake vseh šol in stopenj trajale dvanajst dni, in sicer od srede, 24. t.m., do nedelje, 4. januarja. To je odlok okrožnice ministrstva za šolstvo, v kateri je tudi rečeno, da bo pouk na šolah trajal v letošnjem šolskem letu predvidenih 215 dni. Zaradi tega se bo pouk namesto 13. zaključil 17. junija, skrajšane pa bodo tudi velikonočne počitnice. Te bodo namreč trajale samo šest dni, in sicer od 16. do 21. aprila prihodnjega leta.

TRETJA PREMIERA V GLEDALIŠČU VERDI

VRHUNSKA «SALOMÉ» Z NEMŠKIMI GOSTI

Pod vodstvom dirigenta Meditza je orkester muziciral z dramatično intenzivnostjo - Vrhunski solisti v ubrani predstavi

Glasbena drama v enem dejanju Richarda Straussa «Salomé» na besedilo pesnitve Oskarja Wildeja, je bila tretja premiera operne sezone gledališča Verdi. V povsem novi monumentalni scenski postavitvi gledališča samega, je opero režiral Alberto Fassini, scene in kostume je zasnoval Pasquale Grossi, glasbeno vodstvo pa je bilo v rokah nemškega dirigenta Gerta Meditza. Tudi nastopajoči v glavnih vlogah so bili gostje iz Nemčije, predstava pa je bila v nemškem izvirniku po libretu Hedwiga Lachmanna.

Drama je ambientirana v Jerузalemu v Herodovi palači na začetku naše ere. V Herodovi palači je svečanost, na terasi pa se judje prepirajo okrog nekih verskih vprašanj. K njim se zateče Salomé, Herodova hčerka iz prvega zakona. S svečanosti je pobegnila pred nasilnostjo svojega očima, drugega moža njene matere, ki je zaljubljen vanjo. Na terasi naleti Salomé na sirskega kapitana Narabotha, ki je prav tako zaljubljen vanjo. Paž, kateremu zaupa svojo ljubezen do Salomé, ga opozarja na nevarnost, ki grozi vsakomur, kdor se zaljubi v Salomé, toda Naraboth se svoji ljubezni ne more odreči. Tedaj začuje Salomé glas iz podzemlja, glas Johanaana, preroka iz puščave, ki preklinja Herodovo strahovlado in mu napoveduje propad. Zato so ga tudi pripeljali iz puščave in zaprli v globok vodnjak brez zraku. Salomé je že slišala zanj, hoče pa ga tudi videti. Na njeno zahtevo Naraboth ukaže, naj ga privedejo prednjo. Salomé se na prvi pogled zaljubi vanj in mu ponudi svojo ljubezen, toda Johanaan jo odklanja in bolj kot mu Salomé prigovarja, bolj se od nje oddaljuje in nazadnje prosi, naj ga odvedejo nazaj v ječo, ker prej pristaja na grozno smrt, kot pa da bi se ljubil s Herodovo hčerko.

Salomé je zelo jezna nanj in ko pride Herod in prosi Salomé naj zapleše, pristane na to njegovo ljubezensko željo pod pogojem, da izpolni njeno željo. Herod pristane ne sluteč za kakšno željo gre. Salomé s svojim strastnim morboznim plesom osvaja Heroda in Narabotha pa tudi prisotne rimske vojščake, ko odpleše pa postavi pred Heroda svojo zahtevo naj Johanaanu odseče glavo. Naraboth se zgrozi in tudi Herod zavrne zahtevo, ko pa se spomni na svojo obljubo, pristane in pošlje vojake v ječo. Ko se ti vrnejo z odsekano Johanaanovo glavo Salomé začne v svoji posašstni ljubezenski strasti poljubljati mrzla Johanaanova usta dokler jo rimski vojščaki ne pobijejo s svojimi ščiti in meči.

Richard Strauss je Salomé komponiral, ko je že dosegel vrhunec svoje glasbene ustvarjalnosti tako na opernem kot na simfoničnem področju in v svojih delih izpričal izrazito nagnjenje do scenske muzike. V Wildejevi drami so se njegov dramatični temperament, njegova glasbena agresivnost in njegova izrazita tendenca h glasbeni barvitosti zlili v spontan vrelec čudovite muzike, komaj nakazujočega se ekspresionizma, v kateri je pošastna strast ljubezni izražena z dramatično silovitostjo, kakršne v svojih poznejših delih ni več dosegel. Njegova glasba z leit motivom, ki nikoli ni preprosto l...ljanje pač pa vedno nova k...binacija harmonij, se stopnjuje na povsem izviren skladateljski način in doseže vrhunec v plesu Salomé, ki je poosebljena strastnost v vsej svoji grozotni silovitosti.

Treba je priznati, da je dirigent Meditz privedel orkester gledališča Verdi do redke izrazne silovitosti in da so se vse njegove inštrumentalne skupine zlile v ustrezno dramatično poudarjeno muziciranje od nežnosti violin preko pihal do gmotne kompaktnosti trobil, ki pa so nekaterih mestih vendarle preglasila soliste.

Nosilci glavnih vlog so bili vsi vrhunski umetniki, kar velja po pevski plati v prvi vrsti za baritonista Rudolfa Holtenaua, ki je vlogo Johanaana odpel z izjemno pevsko kulturo in glasom, ki naravnost blesti po svojem dramatičnem nastavku in timbrični izenačenosti. Pevsko ustrezna sta bila Udo Holdorf kot Herod in Bruno Sabastian kot Naraboth, pa tudi Carmen Gonzales kot Herodija.

Protagonistka sopranistka Sylvia Anderson je izredno zahtevno vlogo Salomé podala s suverenim scenskim in vokalnim obvladanjem, pri čemer je z virtuoznostjo prehajala od lirične spevnosti do silovitih dramatičnih akcentov.

Tudi domači pevci v stranskih vlogah, med katerimi moramo posebej omeniti vsaj Vita Susco in Maria Sartija kot rimska vojščaka, so se ubrano vključili v predstavo, ki bo ostala kot pomemben glasbeni dosežek. (jk)

NA TORKOVI SEJI

Devinsko-nabrežinski občinski svet je sprejel vrsto upravnih sklepov

Začel se je postopek za postavitev spomenika NOB v Prečniku
Imenovanje občinskih predstavnikov v nekatere organizme in telesa

Torkova seja devinsko - nabrežinskega občinskega sveta, ki je bila zaradi obnovitvenih del na občinski hiši v Nabrežini na sedežu turistične in letoviščarske ustanove v Sesljanu, je bila v glavnem posvečena upravnim zadevam. Po sporočilih župana Škerka, med katerimi gre, poleg vprašanj, ki so vezana s solidarnostno akcijo s potresenci iz južne Italije, predvsem podčrtati pobudo uprave, ki je pred nedavnim priredila sestanek med upravitelji tržaške pokrajine, da bi konkretno prispevala za čimprejšnjo odobritev zakona za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti, je občinski svet razpravljal in odobril vrsto sklepov.

Soglasno je odobril konvencijo za poslovanje družinske posvetovalnice, ki je doslej v manj kot enoletnem delovanju, zabeležila dobre uspehe. V zvezi s tem vprašanjem je pristojni odbornik Fonda poudaril, da je osnutek deželnega zdravstvenega načrta nesprejemljiv, ker predvideva eno posvetovalnico na 150 tisoč prebivalcev, kar pa je za krajevne potrebe in povpraševanje odločno premalo.

Soglasno je bil sprejet sklep, v smislu katerega bodo ustanovljene, poleg onih, ki jih predvideva zakon, še tri svetovalske komisije. Prva bo odgovorna za vprašanja decentralizacije, osebja in proračuna, druga za vprašanja javnih del, prevozov, trgovine, gospodarstva, kamnolomov in zemljišč ter mestne čistoče; tretja komisija pa bo zadolžena za socialne službe, kulturo, šport, prosti čas in šolstvo. Vsako komisijo bodo sestavljali župan ali njegov predstavnik ter pet svetovalcev: v prvo komisijo so bili izvoljeni Širca (KPI), Udovici (LpDA), Colja (PSI), Frisolini (KD) in Brezigar (SSk); v drugo Vocci (KPI), Bari (LpDA), Caldi PSI), Lenarduzzi (KD), A. Terčon (SSk); v tretjo pa M. Terčon (KPI), Udovici (LpDA), Colja (PSI), Gobbo (KD) in Žbogar (SSk). Sklenjeno je bilo tudi, da bodo sklepi odbora, kot tudi vprašanja, ki se nanašajo na problematiko slovenske narodnostne skupnosti, dodeljeni v proučitev tisti komisiji, ki je pač zadolžena za vprašanje v razpravi.

Z večino glasov je bil odobren prispevek, v višini dveh milijonov lir, turistični in letoviščarski ustanovi, skupščina pa je nato soglasno izdala tri pozitivna mnenja za gradbene koncesije v «kmetijski coni B». Pozitivno mnenje je izdala za izgradnjo hleva in senika, ki ju bo v Medji vasi uresničil Karlo Pernarčič, ter za postavitev cvetličnih gred v Slivnem in Nabrežini — postaja, ki ju bosta zgradila Miloš Carli in Ivo Gruden. Soglasno je bil tudi sprejet sklep za razširitev pokrajinske ceste v Prečniku: v tem primeru je šlo zgolj za tehnično operacijo; na tak način si je občina zagotovila del zemljišča, ki ga bo namenila za izgradnjo spomenika NOB; v kratkem bo tudi izdala ustrezno koncesijo krajevnemu pripravljalnemu odboru.

Na dnevnem redu so bila tudi imenovanja občinskih predstavnikov v nekatere organizme in telesa. V paritetno komisijo (sestavljajo jo predstavniki občin in finančne intendance) sta bila izvoljena Stanko Caharija, ki ga je predlagala KPI, in svetovalec liste Bari: slednji je bil izvoljen pri drugem glasovanju, ker v prvem ni prejel potrebne večine glasov (v prvem jih je prejel 9, v drugem pa 15). Tretji predstavnik devinsko - nabrežinske občine (prva dva sta odbornik Fonda in demokristjan Rosini, ki sta bila izvoljena že na prejšnji seji) v glavni skupščini zdravstvenega konzorcija pa bo podžupan Caldi (na glasovanju je od 19 prisotnih prejel 9 glasov, 9 glasovnic pa je bilo belih).

Končno je občinski svet izvolil še tri predstavnike v glavno skupščino kraškega vodovoda, za katero je KPI predlagala dosedanjega predsednika Srečka Coljo in Ludvika Mokoleja. Potrebna so bila tri glasovanja; prvo je dalo naslednji izid: Colja 19, Mokole 9, Gobbo (KD) 8, Pertot (kandidat SSk) 10, Udovici 3 in Franceschin 1. V prvem glasovanju sta bila tako izvoljena le Colja in Pertot, zaradi česar je bilo potrebno še drugo glasovanje za izvolitev še tretjega predstavnika: bilo pa je neuspešno, saj sta tako Mokole, kot Gobbo prejela po 9 glasov (ena glasovnica je bila bela). V tretjem glasovanju pa je bil izvoljen predstavnik KD Gobbo, ki je prejel 10 glasov, medtem ko jih je Mokole prejel 9.

V Nabrežini podaljšali razstavo o kamnarstvu

Zaradi velikega zanimanja bo razstava odprta do 7. t.m.

Kamnarsko razstavo, ki jo je priredilo SPD Igo Gruden, je na željo številnih ljudi, ki si je še niso ogledali, organizator podaljšal za en teden. Razstava bo torej odprta do 7. t.m., z istim urnikom. Razstava sama je izrednega pomena, v kolikor, čeprav je Nabrežina nekako kraški center kamnarske industrije in obrti, take pobude še nismo bili deležni, niti v Nabrežini sami, niti v njeni okolici. Pomembna pa je tudi, ker nam prikazuje kamnarsko obrt in umetnost, z druge strani pa nam omogoča, da spoznamo, čeprav v grobih obrisih, zgodovino nabrežinskih kamnolomov. Poleg orodja in kamnitih vzorcev, so razstavljene tudi razne slike, pomembni dokumenti in kamniti izdelki, od tistih, ki so jih izdelali gojenci nekdanje poklicne šole v Nabrežini, do pravih umetnin, ki so jih izoblikovali domačini. Razstavo so si doslej ogledale številne skupine učencev in dijakov, obiskali so jo domala vsi domačini in drugi. Lahko torej rečemo, da je razstava doživela velik uspeh in morda celo večjega, kakor so organizatorji sami pričakovali.

V DEŽELNEM SVETU

Od 16. do 19. decembra razprava o proračunu

Na včerajšnji seji je deželni svet F-JK odobril dva zakonska osnutka: s prvim je dežela prevzela stroške za začasno priključitev nekaterih vasi iz pordenonske in videmske pokrajine na električno omrežje ENEL, z drugim pa, ki je sad dveh ločenih zakonskih osnutkov KPI in KD, je dopolnila že obstoječi deželni zakon štev. 35, ki predvideva posege v korist potresnega območja.

Deželni svet se bo ponovno sestal v sredo, 10. decembra, ki bo razpravljal o dokumentu deželnega odbora, ki obravnava vprašanje tovarne SNIA iz Torviscose. Na začetku včerajšnje seje pa je predsednik sveta Colli že najavil, da se bo razprava o deželnem proračunu začela v torek, 16., zaključila pa, po vsej verjetnosti, v petek, 19. decembra.

Gostovanje sežanskih kulturnih delavcev in umetnikov

Živahen kulturni večer v Babni hiši v Ricmanjih

Velikokrat govorimo, da bi morali spremljati in posodobiti tradicionalne kulturne prijeme. Korak k temu je sinoči storilo kulturno društvo Slavec iz Ricmanj, ki je priredilo res živahen kulturni večer z glasbo, recitacijami in razstavo likovnih del treh slikarjev.

Priložnost za neobičajno kulturno prireditev je bila otvoritev razstave treh sežanskih likovnih umetnikov, ki te dni razstavljajo svoje stvaritve v občinski galeriji Babna hiša v Ricmanjih. Da bi ljudem približali kulturno dejavnost sežanskega območja, so odborniki KD Slavec povabili na otvoritev razstave tudi sežanski ženski pevski zbor in skupino recitatorjev Kulturno-umetniškega krožka. Tako smo torej sinoči bili priča umetniškemu obisku iz Sežane in v prijetnih prostorih Babne hiše smo spoznali drobec delovanja Sežančanov na kulturnem področju.

Slikarji Janko Kastelic, Miro Kranjec in Darja Prelec so nam predstavili štiriintrideset slik. Razstavljajoči umetniki so člani sežanskega likovnega kluba in se že vrsto let ukvarjajo s slikarstvom in grafiko.

Ob otvoritvi je pozdravne besede v imenu KD Slavec in Odbora za vodenje likovne občinske galerije spregovoril izvedenec za likovno umetnost pri omenjenem odboru Deziderij Švara. Švara je obrazložil, da je bila posrednik m... Kulturno skupnostjo iz Sežane in KD Slavec Zveza slovenskih kulturnih društev; nato je spregovoril o važnosti sodelovanja med obmejnimi kulturnimi društvi. Tajnik KS Sežana Marjan Suša je člane KD Slavec povabil na podobno kulturno prireditev v Sežano.

Prisotni... med katerimi sta bila tudi župan Edvin Švab in predstavnik ZSKD Franko Vecchiet, je ženski pevski zbor iz Sežane pod veščim vodstvom Evgena Prinčiča občuteno zapel eno renesančno pesem in nekaj narodnih pesmi jugoslovanskih narodov v različni priredbi. Trije mladi recitatorji so nato podali poezije Srečka Kosovela: Admiral, Žalitev bele postelje kralja Hiponeondra Hopi in Muke II., III., njihovo izvajanje so spremljali nežni zvoki kitare.

Po končani prireditvi so se prisotni ustavili ob kozarčku domačega žganja in prigrizku.

KD Slavec bo v decembru priredilo še dva kulturna večera; prvi bo na sporedu 7. t.m., ko bo nastopil domači pevski zbor, drugi pa 12. t.m. z gostovanjem SPD Tabor z Opčin z veseloigro Melonarjada.

Nov odbor KD Rdeča zvezda

Na prvi seji po občnem zboru si je novoizvoljeni odbor KD Rdeča zvezda iz Saleža porazdelil funkcije za prihodnje dveletno obdobje. Odbor je sestavljen takole: predsednik Igor Castellani, podpredsednik Rado Milič, tajnik Anica Guštin por. Kralj, podtajnik Anita Milič, blagajnik Neva Milič, zapisnikar Nevenka Škrlj, gospodar Jožko Obad, referenti za pevski zbor Zvonko Rebula, Jožko Obad in Bojana Furlan, referentki za otroško folklorno skupino Sonja Žužek por. Colja in Anica Guštin por. Kralj, referenta za mladinsko folklorno skupino Nevenka Škrlj in Anica Rebula, referentki za mladinski odsek Livijo Milič, Jožko Milič in Miran Furlan, predstavnik društva v občinski komisiji Klavdij Trobec.

● **Žensko gibanje** strank KPI, PD UP, PLI, PRI, PSDI in PSI je ustanovilo v Trstu pokrajinski odbor za ohranitev zakona 194/78 o splavu, ki ga v svoji vsebini ogrožata dva referenduma.

● **Župan Cecovini je sprejel včeraj** novega komandanta brigade Vittorio Veneto, generala Luigija Trimchierija. V občinskih prostorih se je zadržal z njim v prijateljskem pogovoru.

Prispevki

Dr. Ivan Simunič daruje ob priliki poimenovanja Društva naravoslovcev in tehnikov po prof. Tonetu Penku 20.000 lir.

V počastitev spomina Nade Godina darujeta Marija in Justina 10.000 lir za Dijaško matico.

Ob 3. obletnici smrti dragega botra (in ne brata, kot smo včeraj pomotoma zapisali) dr. Angela Kukanje daruje Marko Oblak 10.000 lir za ŠZ Bor (košarkarski odsek).

Ob 3. obletnici smrti dr. Angela Kukanje daruje družina Franja Kosovela 10.000 lir za Dijaško matico.

Ker se iz zdravstvenih razlogov ni mogla udeležiti proslave 29. novembra, daruje Danila Tavčar 5.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem.

Ob 11. obletnici smrti Ivana Pipana darujejo žena Marija 5.000, hčerka Anita 5.000 in Viktorija Petelin 5.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Pino Doles daruje družina Škerlj 15.000 lir za poimenovanje šole v Barkovljah.

V spomin na mamo Emo Adamič, na očeta Ivana, na sestri Heleno in Ivico ter na brata Cirila Škerlja darujejo svojci 25.000 lir za Dijaško matico.

V sklad za vzdrževanje doma «A. Sirk» Križ darujejo: zlatarna Luxar 20.000, Edi Sirk 10.000, Marija Košuta 10.000 lir in Zmago Sedmak 5.000 lir.

Ob otvoritvi obnovljenega doma «A. Sirk» Križ daruje vaško glasilo Skdanc celotni izkupiček zadnje številke za novoustanovljeni dom.

V Rojanu počastili bazoviške junake

Pred dvema letoma, 3. decembra 1978, so slovensko osnovno šolo v Rojanu poimenovali po «Bazoviških junakih». Od takrat na ta dan že drugič otroci, ki obiskujejo to šolo, učno osebje in starši ter zavedni Rojančani, proslavljajo ta dan kot svoj praznik. Od takrat otroci rojanske osnovne šole na ta dan in za druge priložnosti oblečejo bele majice s štirimi zvezdami in napisom «Šola Bazoviških junakov» v počastitev štirih bazoviških mučenikov: Bidovca, Marušiča, Miloša, Valenčiča.

Tako so se vsi učenci rojanske šole z učitelji in starši včeraj zjutraj najprej zbrali v veži šolskega poslopja, kjer stoji spominska plošča na čast štirih junakov. Učenci so v začetku skupno zapeli «Hej Slovani», nato sta Bidovčeva sestra Tončka in član odbora za proslavo bazoviških junakov Avguštinčič položila venec pred spominsko ploščo. Nato so vsi odšli v učilnico, kjer je bila proslava v počastitev spomina štirih junakov ob 50. obletnici njihove usmrtitve. Otroci so najprej zelo ubrano zapeli partizansko pesem «Na oknu glej ...», nato so sledile razne posamezne in skupne zborne recitacije, ki so jih rojanski otroci zelo dobro ter z občutkom podali. Član odbora za proslavo Odo Kalan je imel priložnostni govor ter orisal lik štirih padlih.

Za zaključek lepe in prisrčne proslave je šolski zbor še zapel nekaj partizanskih pesmi, ki so zadonele po vsem šolskem poslopju.

M. M.

Ob srebrnem jubileju zakonske zveze

MIRANDE
in
RADKA BERTOCCHIJA

jima iskreno čestita družina
Sergia Pangerca

Obisk delegacije iz Gornjega Poadižja

Včeraj je bila gost deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine delegacija pokrajine Gornje Poadižje, s predsednikom Achmullerjem na čelu. To je bilo prvo uradno srečanje predstavnikov obeh dežel, na katerem so si predstavniki teh dveh ustanov izmenjali izkušnje in mnenja o delu na različnem teritoriju.

Goste je pozdravil predsednik deželnega sveta Colli, ki je obrazložil delovanje vseh deželnih organov. Delegacija iz Gornjega Poadižja se bo v naši deželi zaustavila še nekaj dni, obiskala pa bo tudi potresno področje v Furlaniji.

Volitve na univerzi prenesene na februar

Tržaška univerza sporoča, da bodo študentje volili svoje predstavnike v upravni svet vseučilišča, v komisijo za šport in v fakultetne svete 10., 11. in 12. februarja prihodnjega leta in ne v torek, sredo in četrtek prihodnji teden, kot je bilo to že pred časom domenjeno.

Vsak študent, ki bi hotel kandidirati v omenjene organe, mora biti redno vpisan na univerzo v tekočem akademskem letu.

Gledališča

F. PREŠEREN
Danes ob 21. uri skupina «Teatro strisce» iz Trsta predstavi enodejanko «Delirij v 2» Eugena Ionesca. Sodelujejo Adriana Posca, Aldo Vivoda in Roberto Zorzut.

AVDITORIJ
Danes ob 20.30 bo na sporedu opereta Alda De Benedettija «Due dozzine di rose scarlatte» pod vodstvom Arnalda Ninchija. Rezervacije pri osrednji blagajni.

VERDI
Danes ob 20. uri za red B v parterju in ložah ter za red E na galerijah, druga predstava Straussove opere «Salome» z istimi izvajalci kot na premieri.

* * *

V sobote ob 11.30 se v dvorani Cristallo prične sezona baletnih predstav, namenjena tržaškim šolam. Program obsega koreografije iz Haendlovih oper Alcina e Ariodante, Shankarjeve Orientalia prima, Ellingtonove Solitude, Minkusovih Passo a due in Don Kihot ter Deodatove Running. Šole se lahko obrnejo neposredno na tiskovni urad gledališča.

ROSSETTI
Danes ob 18. uri je na sporedu predstava Pasolinijevega «Calderona». Za abonente 50 odst. popusta. Veljavni so tudi posebni popusti.

* * *

Od 6. decembra gostuje Stalno gledališče iz Aquile z Gombrovicz-evo «Operetto». V abonmaju odrezek 2 (izmeničen).

* * *

Jutri, 5. decembra, ob 20.30 bo predstava «Il mondo dello spettacolo per i terremotati». Izkupiček predstave je namenjen v korist žrtvam potresa. Vstopnina: parter A 8.000, parter B 6.000 in galerija 4.000 lir. Rezervacije in informacije pri osrednji blagajni.

Kino

Ariston 16.00 «Macbeth». Vstop tudi z gledališkimi abonmaji.
Eden 16.00 «Bru backer». Robert Redford. Barvni film.
Ritz 16.30 «L'aereo più pazzo del mondo». Barvni film za vsakogar.
Excelsior 16.00 «Il buco nero». Fantastični film.
Grattacielo 16.30—22.15 «Delitto a Porta Romana». Tomas Milian, Bombolo. Zabavni film.
Fenice 16.00 «Fico d'India». Renato Pozzetto Barvni film
Aurora 16.15 «La locandiera». A. Celentano, C. Mori. Barvni film.
Cristallo 16.00 «Erotic moments». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Squadra speciale 44 magnum». Terrence Donovan. Barvni film.
Capitol 16.30 «Il mondo porno di due sorelle». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.00 «Blitz nell'oceano». Barvni film.
Lumiere 16.30 «Crazy Horse». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Koncerti

Na nedeljskem koncertu v Avditoriju (začetek ob 11. uri) bo nastopil komorni ansambel gledališča Verdi pod vodstvom Severina Zannerinija z dvema manj znanima skladbama Ermanna Wolf-Ferrarija (solist Alessandro Bonelli) in Saveria Mercadanteja (solist Sebastiano Lojacono). Vstopnice stanejo 1.000 lir in so od danes na prodaj v Pasaži Protti.

Predavanja

SPDT vabi vse člane in prijatelje na planinski večer s prikazom diapozitivov svojih članov. Predvajanje bo v četrtek, 11. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) s pričetkom ob 20. uri. Vabljeni!

Prosveta

SPD Tabor. V pripravovanju Miklavža bo v Prosvetnem domu na Opčinah tradicionalna razstava knjig, gramofonskih plošč, kaset in še kaj do jutri, 5. decembra, vsak dan od 17. do 19. ure.

KD KMEČKI DOM
Repentabor

vabi na gostovanje dramskega odseka Jaka Štoka s komedijo

GOSPOD EVSTAHIJ S PROSEKA

ki bo v soboto, 6. t.m., ob 20.30 v osnovni šoli «A. Gradnik» na Colu.

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1981

Celoletna	49.000 lir
Polletna	35.000 lir
Mesečna	7.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 49.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 30. aprila. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 84.000 lir.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

Vsi, ki bodo poravnali naročnino do 28. februarja 1981, bodo udeleženi pri tradicionalnem nagradnem žrebanju.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekoči račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tek. račun št. 1192

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

TEČAJ ZA ANIMATORJE MLADINSKE DEJAVNOSTI

Obveščamo vse udeležence, da bo predavanje jutri, 5. decembra, ob 17. uri v prostorih Gregorčičeve dvorane, Ulica sv. Frančiška 20/2.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM
balkonska dvorana izven abonmaja

DACIA MARAINI
ŽENSKI NA PODEŽELJU
(enodejanka)
režija: BORIS KOBAL

PREMIERA
jutri, 5. decembra, ob 20.30
PONOVITVI
v soboto, 6. decembra, ob 21.30
v nedeljo, 7. decembra, ob 18.00
Zaradi zelo omejenega števila sedežev svetujemo, da si vnaprej poskrbite rezervacije.
Predstava traja eno uro in 15 minut. Rezervacija vstopnic vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 734-265.

ZA PREMIERO SO VSTOPNICE ŽE RAZPRODANE.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM

V soboto, 6. decembra 1980, ob 19. uri

Ephraim Kishon
BIL JE ŠKRJANEC
vesela žaloigra v dveh dejanjih

MLADINSKI KROŽEK TRST

ANDRES VALDES in PANTOMIMA

Danes ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20.

Vabljeni vsi!

Razna obvestila

KD Slavko Škamperle - KD Union: Otroci, ali ste že napisali pisemce Miklavžu? Čakal vas bo s polno vrečo daril v društveni dvorani na stadionu «1. maj» v soboto, 6. decembra 1980, ob 16. uri. Miklavž bo sprejemal darila jutri, 5. decembra 1980, od 19. do 21. ure in eno uro pred začetkom miklavževanja v društvenih prostorih.

SPD Tabor z Opčin sporoča, da poteka zbiranje prispevkov za žrtve potresa v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah vsak dan od 17. do 19. ure.

KD Vesna in ŠD Mladina obveščata, da je bar v domu Albert Sirk odprt vsak dan od 18. do 23. ure.

KD Rdeča zvezda — Šalež vabi starše in otroke na Miklavževo razstavo knjig in plošč, ki bo v društvenih prostorih danes in jutri od 16. do 18. ure.

KD Lonjer - Katinara priredi danes, 4. decembra, od 18. do 21. ure v društvenih prostorih v Lonjerju Miklavžev sejem knjig in plošč. Obiščite nas.

SPD Tabor z Opčin obvešča, da bo še jutri, 5. decembra, zbiralo na svojem sedežu izključno denarne prispevke za pomoč prizadeti južni Italiji. Člani društva bodo v Prosvetnem domu na razpolago od 17. do 19. ure, zbrana sredstva pa bodo posredovali osrednji sindikalni organizaciji.

Čestitke

Danes praznuje BRUNO SARTI rojstni dan. Mnogo sreče in zdravja mu želijo mama Anica in sestri z družinama.

Draga nona VIDA, za tvoj rojstni dan ti kliče še na mnoga zdrava in vesela leta vnukinja Tamara.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

OBČINA DOLINA išče šoferja z vozniškim dovoljenjem D kategorije, tipa 4A za javno službo (začasna zaposlitev). Tel. na štev. 22-81-27 od 8. do 14. ure.

KUPIM na Krasu staro hišo, tudi če je v slabem stanju. Telefonirati vsak dan v večernih urah na št. 22-92-30.

NA PRODAJ stanovanje v mirnem in razglednem kraju, v neposredni bližini mestnega središča, 2 spalnici, dnevna soba, kuhinja, kopalnica, shramba, 2 balkona, klet, skupna terasa, podstrešje, parkirišče ter zelene površine, vseljivo julija 1981. Telefonirati na št. 742-717 od 13. do 16. in od 19. do 21. ure.

OTROKE sprejmem v varstvo na svoj ali vaš dom. Telefonirati na štev. 827-094.

PRILETNA Slovenka, vdova, išče stanovanje pri Svetem Ivanu. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Slovenka».

NEPREMIČNINSKA agencija Doli na išče stanovanja, hiše, vile, zemljišča za zidavo in obdelavo. Zainteresirani se lahko javijo telefonsko (štev. 228-390) ali osebno na naslov: Štranj - Dolina 86.

IŠČEMO družini, ki bi bili pripravljeni sprejeti v najem gostilno na Krasu oziroma v Trstu. Telefonirati v uradnih urah na št. 418-395.

DARILO za Miklavža? Nov čudovit japonski parfem MURASATI bo razveselil vsako žensko. Kozmetika 90 — Opčine.

ALFETTO 2000, letnik 1978 prodam: telefon 200-371.

PRODAM smuči znamke elan fiberglass 911 dolžina 185 cm, z okovjem marker (spredaj simplex, zadaj rotamat I). Cena 60 tisoč lir. Telefon 0481 - 835-35.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

BANKA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

3. 12. 1980

Ameriški dolar	920.—
Funt šterling	2.155.—
Irski funt šterling	1.765.—
Švicarski frank	524.—
Francoski frank	203.—
Belgijski frank	28,75
Nemška marka	473.—
Avstrijski šiling	66.—
Kanadski dolar	770.—
Holandski florint	435.—
Danska krona	153.—
Švedska krona	209.—
Norveška krona	180.—
Drahma	15.—
Mali dinar	26,60
Veliki dinar	27,20

MENJALNICA
vseh tujih valut

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 4. decembra
BARBARA

Sonce vzide ob 7.29 in zatone ob 16.22 — Dolžina dneva 8.53 — Luna vzide ob 3.58 in zatone ob 15.03

Jutri, PETEK, 5. decembra
STOJAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 2,8 stopinje, najnižja 1,2, ob 18. uri 2,8 stopinje, zračni tlak 1001 mb pada, brezvetrje, vlaga 93-odstotna, padlo je 3,4 mm dežja, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 11 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessia Maressi, Luigi Perrotta, Adriano Zanot, Marta Melle.

UMRLI SO: 25-letna Susanna Vecchiet, 64-letni Guerrino Peternelli, 97-letna Giuseppina Sancin vd. Zorn, 71-letni Brunone Fabrici, 81-letni Giuseppe Molinari, 59-letni Gino Pasco, 84-letni Sergio Sauli, 88-letna Emilia Skuk, 57-letni Mario Petelin, 92-letna Olga Vassili vd. Frausin, 73-letna Teresa Tomasich por. Franco, 56-letni Antonio Rupena in 96-letni Stanislao de Smecchia.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od [illegible] do 8 ure tel. 73267, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209197; Žavlje tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

SKUPŠČINA VODOVODNEGA KONZORCIJA CAFO

Izvolili so nov upravni odbor ki mu predseduje Ferruccio Colombi

Na tem mestu je zamenjal Giuseppa Marangoneja - Predstavniki levičarskih občin zahtevajo enakopravno zastopstvo v odločujočih organih

Na sedežu vodovodnega konzorcija CAFO v Gradišču, je bila v torek skupščina, na kateri so izvolili nov upravni odbor ter predsednika te ustanove za petletno obdobje. Poleg tega so ratificirali vrsto sklepov upravnega odbora ter razpravljali o nekaterih drugih vprašanjih. Novi predsednik medobčinskega konzorcija CAFO, ki oskrbuje z vodo večino manjših občin na Goriškem, je Ferruccio Colombi, ravnatelj avtonomne letoviščarske ustanove za Gradišče in Foljan - Redipuglia. V upravni odbor ustanove pa so bili izvoljeni Renato Portelli, župan Vileša, Mario Pojana, župan iz Mariana ter Adolfo Trevisan, župan iz Gradišča. Dolžnosti nadomestnih odbornikov bosta opravljala Romano Zilli, podžupan iz Zagraja ter Tullio Tuni, župan iz Morara.

Colombi bo na predsedniškem mestu zamenjal Giuseppa Marangoneja, ki je to dolžnost opravljal skoraj 11 let. Na skupščini — posamezne občine predstavljajo po statutu župani, oziroma podžupani — so ratificirali tudi nekaj sklepov upravnega odbora glede najetja posojil za 200 milijonov lir za razširitev plinskega omrežja ter 80 milijonov lir za ojačitev glavnega vodovodnega omrežja. Za posojilo je konzorcij zaprosil pri goriški posojilnici. Nadalje je upravni odbor letos zaprosil za posojilo 500 milijonov lir pri zavodu Cassa depositi e prestiti za finansiranje 2. dela izvršilnega načrta napeljave plina na področju Romansa, Zagraja ter Foljana.

Pravzaprav je skupščina potekala v nekoliko polemičnem vzdušju, kakor so nam povedali predstavniki slovenskih občin. Ponovno je namreč prišlo v ospredje vprašanje enakopravnega zastopstva levičarskih občin v odločujočih organih konzorcija, kjer je imela krščanska demokracija doslej zmeraj glavno besedo. Predstavniki levičarskih občin so predlagali, naj bi upravni odbor bil sestavljen po paritetičnem načelu. Predlog pa ni prodrl. Prav tako je bila zavrnjena zahteva, da se zagotovi primerno zastopstvo slovenskih občin.

V nadaljevanju seje je doberdobski župan Mario Lavrenčič opozoril na vprašanje, ki ga bo treba v bližnji bodočnosti zadovoljivo rešiti in ki zadeva oskrbo z zdravo pitno vodo celotne doberdobske in sovodenjske občine ter dela zagrajske občine. O tem vprašanju, ki bo nedvomno na dnevnem redu prihodnje skupščine, ki bo še pred iztekom leta, je spregovoril tudi sovodenjski župan Vid Primožič.

Sestanek o poteku in namenih solidarnostne akcije

Prva stopnja najnujnejše pomoči po potresu prizadetemu prebivalstvu južne Italije je že nekako mimo. Zdaj je treba misliti, kako organizirati odpravljanje posledic naravne nesreče, kam in kako usmeriti sredstva, ki so jih in ki jih še bodo prispevali občani, krajevne in druge ustanove, da bi solidarnostna akcija dejansko dosegla pravi namen.

O teh vprašanjih je tekla beseda na včerajšnjem sestanku županov z Goriškega, ki ga je sklical goriški župan dr. Scarano. Doslej so se glede zbiranja denarnih sredstev ter pomoči v blagu pojavile različne pobude, je dejal najvišji predstavnik goriške občine. Zdaj je treba vse te pobude uskladiti ter zbrana sredstva uporabiti v točno določene namene, v določenih krajih ter v dogovoru z deželnimi oblastmi ter posebnim vladnim komisarjem.

Zbiranje denarnih prispevkov, kajti zbiranje živeža, odej in oblačil ter zdravil je zdaj že drugotnega pomena, naj bi prevzele občine, ki bi nabrane vsote nakazale pokrajini, slednje pa deželi. V goriški pokrajini naj bi do sredine januarja tako zbrali okrog pol milijarde lir, ki bi jih namenili za izgradnjo javnih objektov na področju petih občin območja, za katerega skrbi dežela Furlanija - Julijska krajina. Na sestanku so tudi nakazali možnost, da bi delegacija županov z Goriškega čez nekaj mesecev obiskala prizadete občine, kamor naj bi se stekala pomoč z Goriškega.

Sneg tudi na Goriškem

Skoraj bi bil Miklavž poskrbel za lepo darilo prav za vse otroke. V mislih imamo seveda sneg, ki je tudi na Goriškem včeraj naletaval ves dan, a se na srečo (avtomobilistov seveda) ni obdržal. Naletavati je pričelo že okrog pol sedmih zjutraj. Okrog desetih so bile njive in strehe prekrite s tako snežno kopreno, v popoldanskem času pa se je nekoliko otoplilo in snežinke so se ob dotiku z zemljo stalile. Sicer pa bolje tako, saj v naših krajih nismo vajeni snega, kaj šele, da bi bili primerno opremljeni.

Kaj bo z našim najstarejšim rudnikom živega srebra v Idriji?

Idrijski rudnik že štiri leta ne proizvaja žlahtne kovine, saj so ekonomski razlogi (nizka cena živega srebra na svetovnem trgu) tisti, ki so zahtevali prekinitev proizvodnje in temeljito preusmeritev idrijskega gospodarstva. Verjetno ni gospodarja, ki bi lahko vzdržal take pretrese in tudi rudnik jih ne bi, da ni bilo široke solidarnostne akcije vseh delovnih ljudi SR Slovenije. Idrijska občina je bila leta 1977 na 45. mestu (med 60 občinami) po narodnem dohodku na prebivalca v SR Sloveniji. Že lansko leto pa se je povzpela na 30. mesto. Zato se pri načrtovanju nadaljnjega razvoja idrijskega gospodarstva pogosto pojavlja vprašanje, kako bo z rudnikom v naslednjem srednjeročnem obdobju. Razmišljanja vzpodbuja tudi cena živega srebra, ki je od leta 1977, ko je rudnik prenehal s proizvodnjo narasla od 100 dolarjev za jeklenko Hg (37 kg) na 400 dolarjev. Da bi dobili odgovor na vprašanje, kako z rudnikom v bodoče, je rudnik živega srebra Idrija naročil pri Rudarskem inštitutu v Ljubljani študijo «O obnovi proizvodnje živega srebra v rudniku Idrija».

Prav obravnavi informacije o problematiki RŽS Idrija, ki jo je v okviru novega investicijskega projekta pripravil Rudarski inštitut iz Ljubljane, je bila namenjena osrednja pozornost delegatov Skupščine občine Idrija na seji 19. novembra 1980. Predstavniki RŽS Idrija, ki so delegatom podali informacijo, so poudarili, da je bila izdelava projekta predvidena že konec junija letos, vendar pa je bil projekt izdelan šele sredi oktobra, tako da je bilo malo časa za poglobljeno obravnavo o ekonomskih, ekoloških, prostorskih in drugih problemih, ki bi nastali pri obnovi proizvodnje živega srebra v rudniku Idrija. Ker 31. decembra letos poteče zakon o zagotavljanju socialne varnosti delavcev rudnika Idrija in nadaljnem razvoju občine Idrija, ki je bil sprejet marca 1977, so delegati SO Idrija po tehtni razpravi na predlog izvršnega sveta SO Idrija in stališčih sveta krajevne skupnosti Idrija sprejeli pomembne sklepe. Tako bo Skupščina občine Idrija dala delegatsko pobudo Skupščini SR Slovenije za podaljšanje veljavnosti zakona o Rudniku živega srebra Idrija do konca leta 1985, SO Idrija načelno podpira program RŽS Idrija, v katerem je predviden na področju Pronta v Idriji tudi površinski kop kot pogoj za oživitev proizvodnje živega srebra, pod pogojem, da so upoštevani vsi ekonomski, tehnični in ekološki vidiki, oziroma, da se zagotovi realizacija kompletnega programa. O načelni odločitvi naj se takoj detajlno informirajo občani in o rezultatih poroča občinski skupščini.

Pri sprejemanju navedenih sklepov je delegate SO Idrija vodilo tudi zagotavljanje strokovnjakov inštituta «Jožef Štefan» iz Ljubljane, da bo površinski kop pomenil le minimalni poseg v naravo in bi v petih letih koriščenja n ogrožal zdravja občanov. Rekultivirane površine izkopa v Prontu v Idriji, pa bi lahko koristno uporabili. V široko zastavljeni družbeni akciji pa bi v Idriji radi dobili odgovor na vprašanje, kaj bi bilo z rudnikom, če bi ga zaprli — (konzervirali, vzdrževali naprave za črpanje vode ali zalili z vodo). V zvezi s temi vprašanji bo sklican še ta mesec posvet rudarskih strokovnjakov.

Idrijčanom ni vseeno, da narodno bogastvo, ki leži v rudi pod zemljo in predstavlja 10 odstotkov vseh svetovnih zalog živega srebra in ki je skoraj 500 let dajalo utrip našemu najstarejšemu rudarskemu mestu, ostane neizkoriščeno. Živo srebro je še vedno ob ugodnih tržnih razmerah vabljivo, zato tudi načrtovanja o ponovni proizvodnji, prav tako pa tudi priprave na morebitno «konzervacijo» — vzdrževanje rudnika.

Idrijsko gospodarstvo je že ustvarilo take temelje, to je potrdila tudi razprava delegatov SO Idrija o devetmesečnih rezultatih gospodarjenja OZD občine Idrija, ki kažejo ugodno gospodarsko rast in so dobra osnova za nadaljni razvoj in morebitno prezaposlitev rudarjev RŽS Idrija.

SILVO KOVAČ

Zbor iz Vrtojbe v soboto v Medeji

Kot smo že poročali, so upravitelji občine Medeja navezali letos prijateljske stike s tolminsko občino in želijo take stike tudi z drugimi skupinami na sosednem jugoslovanskem področju. V soboto, 7. decembra, bo ob 20. uri, v dvorani tamkajšnje župnije, na pobudo občinske uprave, nastopil s celovečernim koncertom moški zbor «Ciril Silič» iz Vrtojbe.

Razstava mignonettes v Gradišču ob Soči

V deželni enoteki «La Serenissima» v Gradišču bodo v soboto, 6. decembra, ob 18. uri odprli drugo razstavo malih stekleničic tako imenovanih mignonettes. V nedeljo, 7. decembra, popoldne bodo imeli dražbo teh stekleničic, ponovili jo bodo v ponedeljek, 8. decembra, v dopoldanskih urah. Razstava bo odprta do 5. januarja. Že na lanski prvi razstavi so dosegli velik uspeh, prepričani so, da ga bodo letos ponovili.

OTROCI, STE ŽE PISALI SV. MIKLAVŽU?

SVETI MIKLAVŽ

nas bo obiskal jutri, 5. decembra, ob 19. uri v župnijskem domu v Doberdobu, otroci pa bodo nastopili v igrici

PRETEP NA DOBERDOBSKI GMAJNI

Pridite vsi!

NAMESTO LAŽNEGA PARADIŽA PRED SODIŠČE

V goriškem zaporu kupec in razpečevalec hašiša

Za zapahi 29-letni Roberto Cergol iz Gorice in 20-letni Vladimir Adamlije iz Šempetra

Namesto v umetni paradiž, ki ga pričarajo mamila, sta se preselila v precej manj vabljivo okolje goriškega zapora. To je zgodba 20-letnega jugoslovanskega državljana Vladimira Adamlijo iz bližnjega Špetra ter 29-letnega Roberta Cergola iz Gorice, Rabatišče 15. Aretirali pa so ju v torek, nekaj po 17. uri. Policijski agenti so v neposredni bližini bara Gardenia blu, na začetku Ulice sv. Klare opazili sumljivo barantanje med dvema mladeničema, ki sta se kmalu zatem razšla. Enega od njiju, Adamlijo, je policijska obhodnica kmalu zatem ustavila v bližini škofije, ga legitimirala ter pri njem našla dve dozi hašiša. Fant je priznal, da je mamilo malo prej kupil od nekega Goričana v bližini lokala Gardenia blu. Tam so policijski agenti kmalu zatem izsledili Cergola, ga preiskali ter pri njem našli še nekaj doz mamila. Tako sta se oba znašla za zapahi, prvi pod obtožbo kupovanja, drugi pa pod obtožbo posesti in razpečevanja mamila.

Iz dejavnosti rajonskih svetov

Danes zvečer sta napovedani seji vseh rajonskih svetov. Ob 20. uri se bo v prostorih poleg športne hale pri Madonnini sestal podgorski rajonski svet ter razpravljal o načrtovanih javnih delih na področju tega kraja. Na sejo je predsednik povabil goriškega podžupana Del Bena in odbornika Zucallija. Rajonski svet za svetogorski okraj in Placuto se bo sestal ob 20.30 v prostorih socialnega centra v Carduccijevi 34. Razpravljali bodo o stanovanjskem vprašanju v zvezi s sodnimi izgoni.

Še o nakaznicah za meso

Kakšno ugodnost (je enako prihranek) predstavlja nakup govedine po znižani ceni v okviru goriške proste cone? O tem smo posebno v zadnjem času že veliko pisali, izgleda pa, da občani tega ne znajo ceniti v pravilni obliki. Kakor je znano, se prodaja govejega mesa goriške proste cone odvija na podlagi posebnih kuponov. Tako na območju Gorice in Sovodenj, kakor tudi v drugih občinah pokrajine, le da je tam količina mesa, ki jo posameznik lahko kupi po znižani ceni, manjša.

Po najnovejših podatkih je v tržiški občini okrog 32 tisoč upravičencev za nakaznice, za dvig ta je doslej poskrbelo le okrog 25 tisoč. To pomeni, da je še zmeraj na razpolago 7 tisoč nakaznic. . .

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Rosselli, tel. 72-340.

Predavanja

Slovensko planinsko društvo vabi drevi, ob 20.30 na predvajanje dokumentarnega filma o Trnovskem maratonu. Planinski večer bo v predavalnici v obnovljenih prostorih v Ulici Della Croce.

Razna obvestila

Ženski odsek prosvetnega društva «Jezero» vabi jutri, v petek, 5. decembra, ob 20. uri vse doberdobske žene, ki so se vpisale v kuharski tečaj, na sestanek v sobo glasbenih vaj v osnovni šoli v Doberdobu. Pogovorile se bomo o poteku tečaja.

Razstave

V prostorih otroškega vrtca v Martinščini bodo v nedeljo, 7. decembra, ob 11. uri odprli fotografsko razstavo o Krasu. Razstavo prireja skupina ljubiteljskih fotografov v sodelovanju z večnamenskim kulturnim središčem v Ronkah ter pod pokroviteljstvom občinske uprave v Zagraju.

Prispevki

N.N. druje 20.000 lir za Slovensko planinsko društvo iz Gorice.

SOCIALISTIČNI UPRAVITELJI OBSOJAJO

PORAZDELITEV OBLASTI V ZDRAVSTVENI SLUŽBI

KD v deželnem odboru je uvedla dve merili pri oblikovanju krajevnih zdravstvenih enot

Na sestanku izvoljenih socialistov v občinske in pokrajinske svete ter upravne svete bolnišnic, ki so ga imeli prejšnji dan v Tržiču pod vodstvom pokrajinskega tajnika Gianfranca Trombette, so kritično ocenili odločitev deželnega odbora, da se deželno področje v zdravstvenem pogledu razdeli na 12 krajevnih zdravstvenih enot: v videmski pokrajini 12, v pordenonski 6, v goriški in tržaški pa po ena.

Aktiv socialističnih upraviteljev je ugotovil v odločitvi deželnega odbora dve merili, eno za videmsko in pordenonsko, drugo pa za tržaško in goriško pokrajino. Takšna odločitev ne upošteva svoj čas sprejete načelne smernice o racionalnem trošenju javnih sredstev, podlega cehovskim težnjam ter pristaja na delitev oblasti v zdravstveni službi med različne skupine. Samo na takšen način je mogoče razlagati ozemeljsko razdelitev na podlagi dveh povsem različnih kriterijev.

Aktiv socialističnih upraviteljev ugotavlja, da je ustanovitev srednjevelikih krajevnih zdravstvenih enot še vedno upoštevanja vreden pred časom iznešen socialistični predlog. Iz tega razloga nasprotujejo odborovi odločitvi ter dodajajo, da je proti njej glasoval sam demokrstjanski deželni odbornik za zdravstvo ter vsi socialistični deželni odborniki.

PSI zagovarja stališče, da je potrebno na vsem področju dežele ustanoviti 6-7 ne pretirano majhnih enot. Na osnovi takšnega kriterija bi po enotnem merilu pravično porazdelili celotni deželni teritorij.

Krščanskodemokratsko parceliranje oblasti odpira težavno vprašanje resnične obnove zdravstva na osnovi zdravega trošenja javnih sredstev. Socialisti čutijo za svojo dolžnost, da vprašanje z vso odgovornostjo odprejo v javnosti ter se obvezujejo, da bodo deželnemu sklepu odločno nasprotovali.

Kino

Gorica
VERDI 17.00—22.00 «Mia moglie è una strega». R. Pozzetto in E. Giorgi. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 «La locandiera». A. Celentano, P. Villaggio in C. Mori. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Action in love». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 16.30—22.00 «L'impero colpisce ancora».
PRINCIPE 17.30—22.00 «Vamos a matar companeros».

Nova Gorica in okolica
SOČA 18.00—20.00 «Afrika express». Italijanski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Kraja v Nici». Francoski film.
DESKLE 19.30 «Legenda o Casterju». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Provvidenti, Travnik, tel. 29-72.

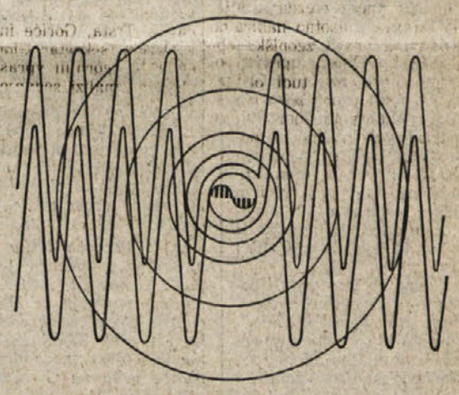

«3. SEJEM RADIOAMATERJEV IN HI-FI»
GORICA 20. 21. DECEMBER 1980
URNIK 9. - 12.30 — 14.30 - 19.

Sejmišče
gorizia esposizioni
Gorica — Ul. Barca 15 — Tel. (048) 33440

TAJNIŠTVO IN GLAVNA DIREKCIJA SEJEMSKIH PRIREDITEV GORICA - VIDEM - FIRENCE - LIGNANO S.
orgalfi

ŽREBANJE 30. 11. 1980

1. nagrada št. 15515 motocikel BENELLI 250
2. nagrada št. 22705/A hladilnik z zmrzovalnikom ARISTON

Nagrado je treba dvigniti do 20. 12. 1980

Avt. Min. 4/214527 od 30. 9. 1980

INTERVJU S PREDSEDNIKOM OK ZSMS AJDOVŠČINA

KREPITEV SODELOVANJA Z MLADINCI V ZAMEJSTVU

Potreben dogovor za konkretne oblike in načine skupne dejavnosti - Naloge mladih na področju Ajdovščine

Pred časom smo poročali v našem dnevniku o volilno-programski seji Občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije iz Ajdovščine, na kateri je prišlo do nekaterih kadrovskih zamenjav. Za predsednika je bil izvoljen Vero Premrl, ki je zamenjal prejšnjega predsednika Jožeta Bizjaka. Za podpredsednika pa je bil izvoljen Jurij Nabregoj, sekretarja pa Alaksander Lemut.

Po izvolitvi smo stopili v stik z novoizvoljenim predsednikom OK ZSMS Ajdovščina Verom Premrlom in mu zastavili na podlagi tez delovanja za obdobje 1980-1982 mladine v Ajdovščini, nekaj vprašanj na katera nam je prisrčno odgovarjal.

Vero Premrl, ki je doma iz Vrhpolja pri Vipavi (Ajdovščina), je že vrsto let aktiven v mladinskih vrstah. Najprej je bil sekretar osnovne organizacije ZSMS Vrhpolje, nato predsednik Konference mladih delavcev pri OK ZSMS Ajdovščina. Poleg tega je bil član nekaterih družbenopolitičnih organov v okviru krajevne skupnosti Vrhpolje in pa občine Ajdovščina.

Leta 1978 je bil izvoljen za sekretarja OK ZSMS Ajdovščina. Poleg te funkcije je opravljal še nalogo predsednika Medobčinskega sveta ZSMS za severnoprimorske občine (Tolmin, Nova Gorica, Idrija in Ajdovščina).

Vpr.: *Že vrsto let si aktiven na mladinskem področju in to na raznih ravneh. Izkušenj torej imaš precej, kar ti bodo prav gotovo pomagale pri izvajanju novih nalog, ki te čakajo v okviru OK ZSMS. Obrazloži nam glavne smernice prihodnjega dveletnega programa mladine v Ajdovščini, ki je bil sprejet na vaši zadnji volilno-programski konferenci!*

Odg.: Glavne usmeritve nadaljnjega dela v naslednjem mandatnem obdobju temeljijo na najaktualnejših nalogah vseh subjektivnih sil naše družbe, s tem pa tudi ZSMS, pri nadaljnji graditvi samoupravnih socialističnih odnosov, odnosno celotne družbe

Vsekakor bo osrednja pozornost namenjena vsem ključnim vprašanjem nadaljnje graditve, to je političnemu sistemu socialističnega samoupravljanja in dograjevanju družbenoekonomskega sistema znotraj samoupravno organiziranega združenega dela. Gre torej za naloge mladinske organizacije ZSMS v občini v delegatskem sistemu, kjer bomo v tem obdobju osnovno skrb namenjali delegatu mladincu ali mladinki, tako, da jih bomo usposabljali za učinkovito delo v delegatskih skupščinah, drugih institucijah političnega sistema in ne nazadnje tudi v sami mladinski organizaciji, da bomo dosledneje oblikovali stališča znotraj naših organov in organizacij, ki naj jih ti uresničujejo in soočajo s stališči drugih itd.

Seveda bomo ob tem morali poskrbeti tudi za drugačno kadrovsko politiko in odgovornejši odnos do kadrovanja in spremljanja perspektivnih kadrov. Zavzeli smo se, da v tem obdobju idejno-politično usposabljenje in usposabljanje za delo v delegatskem sistemu postavimo v funkcijo kadrovske politike in kadrovanja nasploh.

Učinkovitost našega dela bo odvisna tudi od naše organiziranosti, zato bomo v tem času, ki je pred nami, osnovno skrb namenjali osnovni organizaciji in njeni usposobitvi za uspešno delo v delegatskem sistemu. Veliko večjo pozornost pa bo potrebno nameniti obstoječim oblikam in metodam našega političnega dela, večji kolektivnosti in odgovornosti za to delo. Ugotavljamo, da mladinska organizacija v občini še nima zadostne širine in odpornosti, še nima izdelavnega enotnega sistema inormiranja in komuniciranja, to pa je predpogoj za poglabljanje vsebine našega dela.

V kolikor bomo uspeli tako usposobiti naše osnovne organizacije ZSMS in organe pri Občinski konferenci ZSMS bomo veliko lažje in uspešneje sodelovali v razreševanju konkretnih družbenih vprašanj, ki so in morajo biti predmet razprave tudi mladih. Eno takih, je prav razrešitev nerešenih vprašanj na področju družbenoekonomskega sistema. Mislim, da se mladi tega vprašanja zavedamo, da imamo jasne cilje in da bomo prispevali svoj delež k realizaciji zastavljenih nalog, ki jih vsebujejo stabilizacijski programi in planski dokumenti, saj gre za perspektivo našega gospodarstva in celotnega družbenega razvoja.

Seveda bomo potrebno pozornost namenjali tudi drugim vprašanjem našega dela (mladinsko prostovoljno delo, področje ljudske obrambe in družbene samozaščite).

Vpr.: *Povej nam nekaj o organiziranosti mladih v občini Ajdovščina?*

Odg.: Občinska organizacija ZSMS v naši občini je v načelu organizirana tako kot to narekuje statut ZSMS.

Tako smo osvojili skorajda vse obstoječe organizacijske možnosti, ki jih ta dva dokumenta dajeta.

Naj pa povem, da nas v naslednjem obdobju čaka ustanavljanje osnovnih organizacij ZSMS v organizacijah združenega dela, ki se na novo oblikujejo in ustanavljajo. Tudi v KS nismo še povsod organizirani in dovolj aktivni zato bomo težili ustanoviti OO ZSMS vseh KS v občini. Čaka pa nas tudi prilagajanje naše organiziranosti in oblik dela v šolah, kjer so osnovne organizacije ZSMS prevelike. Osnovno vodilo, ki ga bomo dosledno upoštevali, bo v taki organiziranosti, ki bo omogočalo boljšo vsebino in boljše delo celotne organizacije mladih v občini.

Vpr.: *Posebna točka v vašem programu je sodelovanje z mladino iz zamejstva. Nekaj stikov je na tem področju že bilo, dovolj, da pomislimo na že ustaljene stike med OO ZSMS Podnanos in mladino prosvetnega društva Danica z Vrha na Goriškem.*

Kakšne so vaše smernice, da bi medsebojne stike še popestrili?

Odg.: Menimo, da na tem področju ostaja še veliko možnosti. Zato takoj predlagam, da se skupno dogovorimo za enotno akcijo za boljše sodelovanje. To sodelovanje si predstavljam predvsem na nivoju OO ZSMS in vaših temeljnih oblik organiziranja mladih v zamejstvu, kajti to sodelovanje mora dobiti širino in vsebino med najširšimi množicami mladih.

Naše osnovne organizacije ZSMS, zlasti v KS, so za vsestransko sodelovanje na različnih področjih zainteresirane, treba se je le dogovoriti za konkretne oblike in načine.

Sneg je včeraj spet pobelil Kras

PROBLEM FEMINIZMA V DANAŠNJI STVARNOSTI

Pri predstavi italijanske avtorice Dacie Maraini «Ženski na podeželju» je kot dramaturg sodelovala Metka Dedaković. Vprašali smo jo, kaj jo je zaneslo v Trst in kako je prišlo do njenega sodelovanja z režiserjem Borisom Kobalom.

Odgovor: *Ponudba za sodelovanje je prišla s strani režiserja. Z Borisom Kobalom sva namreč kolega iz letnika in v vseh nas postaja vse bolj občutena potreba po skupnem delu, po skupnih prijemih, po tistem sodelovanju, ki ni prišlo do izraza za časa našega študija. In to ne samo zato, da bi se pečat naše generacije poznal v slovenskem gledališkem prostoru, ampak tudi zato, ker nas v resnici družijo isti pogledi na gledališče. Mogoče pa je še drug vzrok, zaradi katerega me je Boris prosil za sodelovanje. Hotel je namreč imeti tudi sodelavca ženskega spola, ki bi znal predstavo opazovati iz drugačnega vidika.*

Vprašanje: To je tvoja prva delovna izkušnja v ambientu, ki je drugačen od tvojega običajnega. Bi nam lahko spregovorila o svojem delu in o svojem počutju v tej sredi.

Odgovor: *To je v resnici moja prva izkušnja v drugem ambientu. Do sedaj sem delala samo v Ljubljani in sicer najprej v Mladinskem gledališču, tu sem bila asistent dramaturga, pozneje pa še pri Gleju, in to v predstavi, ki zaradi raznih notranjih nasprotij ni prišla do realizacije. Ko sem bila še na gimnaziji, sem veliko delovala tudi v dramskem krožku, kjer smo opravljali vsa najrazličnejša dela in tako spoznavali vse težave in prednosti zakulisnega dela. Sedanja izkušnja pa je nekaj povsem novega, saj gre tu za pravo profesionalno delo, za realno soočenje z gledališčem. Sedaj v resnici odkrivam tisti svet, ki sem ga slutila takrat, ko sem se odločila za ta poklic. Omenim naj še to, da se v kolektivu, kjer delam, počutim izredno dobro, saj so me vsi v tržaškem gledališču lepo sprejeli in delo v tem ansamblu mi nudi veliko zadoščenja. Tako delo ti res lahko postane hobby.*

Vprašanje: Kakšen je bil tvoj pristop k tekstu in v katero smer sta z režiserjem vodila predstavo, ki se spoprijema s tako delikatni problemi?

Odgovor: *Ob prvem branju nikakor nisem bila nad tekstom navdušena. V njem nisem nikjer naletela na realen konflikt, na dramatičnost dogajanja. Vsak problem je sproti zbledel in vložki, ki jih tekst vsebuje veliko in ki vodijo iz dogajanja na odru v privatno življenje dveh žensk, so potek igre še bolj zavirali. Z režiserjem sva si bila takoj edina v tem, da je treba tekst temeljito sčrtati ali pa te vložke konsekventno izpeljati do kraja. Boris se je odločil za črtanje. S tem je strnil besedilo v dramsko celoto in ji dal določeno obliko. Tekst je tako dobil svoj naravni razvoj; in klasični dramaturški lok, obe protagonistki pa tiste jasne poteze, ki igralcu omogočajo študij določenega karakterja. Z Borisom sva se ujemala tudi glede sporočilnosti dela samega. V njem naj bi najbolj poudarili žensko malodušnost in njeno nemoč, da bi izpostavila odnos z lastno eksistenco, da bi to eksistenco realizirala, da bi se soočila sama s seboj. Pri vsem tem pa smo se skušali ogniti vsaki nevarnosti, da bi igra postala žalostna zgodba. V sklop vseh teh prizorov smo zato sproti dodajali kanček ironije. Obe naši protagonistki pristaneta ob koncu na stanje kakršno je. Nikakor se ne moreta odtrgati od globokih korenin, ki segajo vse tja do njunega zgodnjega otroštva in črpajo življenjski sok iz njune družinske vzgoje, iz vzgoje, ki jima jo je nudila družba in njun življenjski prostor. Pri oblikovanju teh dveh likov morata igralki upoštevati številne komponente, ki so prispevale h graditvi teh osebnosti, doživeti morata, tako rekoč, vse izkušnje, ki so gradile in spreminjale njun značaj. Sicer se mora igralec z vsako vlogo spoprijemati na ta način, pa naj si bo to vloga iz absurdne igre ali iz katerekoli klasične drame. Pri tem delu imata obe igralki velike zasluge, saj sta v predstavo vnesli ogromno svojih energij, zanosa in željo, da bi obe ženski osebnosti prikazali taki kot si ju je avtorica želela.*

Vprašanje: Kako gledaš na razvoj feminističnega gibanja in kakšen je tvoj odnos do idej, ki to gibanje programira?

Odgovor: *Priznati moram, da sem nasprotnik takega feminizma kot se sedaj javlja. Mogoče me je prav to dejstvo v začetku odvračalo od teksta, saj se v njem določene zahteve, določeni pogledi podtalno cutijo tudi tam, kjer jih avtorica ne direktno odkriva. Od vsega začetka smo odločno črtali vsak namig na feministično gibanje, ki bi se lahko sprevrgel v efekt čisto propagandnega značaja. To gibanje se je namreč v zadnjem času sprevrglo v neverjetno napadalnost, ki nikamor več ne vodi. Vsa zunanja enakopravnost, po kateri težijo zagovorniki feminizma, vse številne zahteve in odločitve so ženski omejile manevrski prostor in ji uničile vse tiste lepe lastnosti, ki so jo, v pozitivnem smislu, razlikovale od moškega in jo v istem trenutku delale njemu enakopravno. V tem ekstremnem položaju je ženska prisiljena, da se odpove vsakemu izrazu svoje ženskosti. Tak ekstremizem pa vodi v puhlost in praznino, v golo formalnost in zunanjost. To gotovo ni način, s katerim bomo rešili problem ženske in njene stvarnosti.*

Take misli so nas vodile med delom in študijem tega teksta, zato smo se v predstavi toliko bolj nagibali k iskanju poglobljenega doživljanja in iskanega pristopa k večnim ženskim problemom. FRANKA FERLETIČ

Na filmskih platnih

Dve filmski krstni predstavi

V dveh dneh sta bili v Trstu kar dve filmski krstni predstavi: prejšnji četrtek so v Capellj Underground predvajali «Home Movies» režiserja Briana de Plama, v petek pa so v kinodvorani Ariston predstavljali film Wernera Herzoga, «Woyzeck».

«Woyzeck» je naslov dramskega dela Georga Büchnerja iz leta 1836. Film je sicer izšel leta 1979, ko je na filmskem festivalu v Cannesu tudi dobil zlato palmo za najboljšo žensko interpretacijo, v Trstu pa ga predvajajo šele zdaj. Ne glede na to, da film že spada med «stare» filme evropske produkcije, je res, priporočljivo, da si ga pazljivo ogledamo. Režiser Herzog je za svoje filme že segel v produkcijo nemškega politika in dramaturga Büchnerja (Streszeck). Tokrat se mu je z «Woyzckom» hotel pokloniti in se zato v filmu dobesedno drži originalnega teksta in tudi iz tehničnega vidika je delo zelo preprosto. Vse teži na ramenih protagonistov, Klausa Kinskega in Eve Mattes, oziroma nebogljenega in psihopatičnega vojaka Woyzecka in njegove žene Marije. Že iz prvih prizorov filma začutimo v zraku pretečo tragedijo, takoj razumemo, da bo Woyzeck ubil ženo, ki ga vara, in tako uresničil svoj edini poizkus, da bi se rešil kompleksov reveža, ki mora stalno, vdano, služiti predstojnikom. Tragedija vojaka v napoleonovih časih, ki pa je ostala do danes sveža med nami.

Veliko bolj sproščen je film Briana de Palme, «Home movies». Gre za povratek ameriškega režiserja k ostri satiri. V filmu de Palme kritizira določen način življenja v ameriških premožnih družinah. Film je prerez neuravnovešene družine, kjer so na videz vsi normalni in prisebni ljudje, čim globlje pa prodremo v njihovo intimno življenje, pridejo na dan vseh vrst napake. Oče je zdravnik, ki stalno in patetično leti za mladimi dekleti. Mati ima histerične popadke, medtem ko je starejši sin udarjen na špartansko življenje. Fant je sicer zaročen z lepim dekletom, za katerim se sicer skriva motna preteklost, vendar ga bolj mikajo fanti. Preostaja še mlajši brat, ki je med vsemi še najbolj trezen. Kot edini trezen med norci, se čuti zelo manjvrednega in skuša na vse načine pritegniti nase pozornost družine, kar mu bo tudi zelo dobro uspelo. Že po nakazani vsebini lahko ugotovimo, da je film bolj ležernega tipa, kljub temu, pa ga toplo priporočamo ljudem, ki bi radi preživeli prijetno in zabavno popoldne, ne da bi pri tem zabredli v kakšno nekvalitetno filmsko predstavo.

(eva)

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

PREDVIDENI POVIŠKI POKOJNIN V JANUARJU PRIHODNJEGA LETA

VPR.: *«Tudi v vaši cenjeni rubriki ste večkrat pisali, da so s 1. julijem povišali vse pokojnine, jaz pa tega poviška nisem še prejel. Dobivam invalidsko kmečko pokojnino, ki je že sama na sebi precej nizka, ne razumem pa, zakaj mi ni INPS takoj izplačal večjo pokojnino. Kaj naj napravim? In še nekaj bi vas vprašal: mi lahko poveste, za koliko se bodo povišale pokojnine leta 1981?»*

V. F.

Na žalost ugotavljamo, da so precejšnje zamude pri izplačevanju poviškov pokojnin, kar je posledica centralizacije pri zavarovalnem zavodu INPS. Pri osrednjem sedežu INPS v Rimu mora namreč elektronski računalnik avtomatično izračunati vse spremembe na pokojninskih zneskih. Ker pa je teh sprememb vse več (in julija letos je prvič stopilo v veljavo šestmesečno obračunavanje povišanja življenjskih stroškov), ne more biti ta aparatura kos vsem potrebam, zato prihaja do neupravičenih zamud, katerih žrtev so seveda, kot je že ustanovljena navada, najrevnejši in najpotrebnejši sloji. Kolikor nam je znano, so uživalcem minimalnih pokojnin že izplačali poviške z že dozorelimi zaostanki, zato bi vam svetoval, da v vsakem primeru javite zavodu INPS, da niste bili še deležni šestmesečnega poviška.

Kar pa zadeva predvidene poviške pokojnin s 1. januarjem 1981, so predvidevanja na osnovi običajnih kriterijev naslednja (uradno morajo te poviške potrditi s posebnim zakonom, izračunajo pa jih na osnovi povišanja življenjskih stroškov po podatkih ISTAT v dvanajstih mesecih od avgusta 1979 do julija 1980). Življenjski stroški so se konkretno povišali za 17,1 odst. in povprečje plač industrijskih delavcev se je zvišalo za 22 odstotkov.

1) Minimalne pokojnine samostojnih delavcev (kmetje, obrtniki in trgovci):
   a) invalidske pokojnine upokojencev, ki niso še dopolnili upokojitvene dobe — pokojnina bo znašala 149.600 lir mesečno;
   b) starostne pokojnine, družinske pokojnine in invalidske pokojnine upokojencev, ki so dopolnili 65. oziroma 60. leto starosti — pokojnina bo znašala 167.000 lir na mesec;
2) minimalne pokojnine odvisnih delavcev:
   a) pokojnine, takerim so s 1. majem 1980 prišteli 10.000 lir poviška, bodo poskočile na 186.600 lir mesečno
   b) vse ostale minimalne pokojnine pa bodo znašale 174.400 lir;
3) pokojnine, ki presegajo minimalno: povišali jih bodo za odstotni znesek 4,9 odst. z ozirom na zneske 1. januarja 1980, in pa za fiksni znesek 38.200 lir na mesec;
4) dodatne pokojnine, ki so nižje od minimalne: aplicirali jim bodo le odstotni povišek 4,9 odst.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šolska vzgoja: Vodna znanost
13.00 Dan za dnem, Rubrika Dnevnika 1
13.30 DNEVNIK Danes v parlamentu
14.10 Josephine Beauharnais, 8. in zadnji del TV nadalj.
15.15 Posebna oddaja Dnevnika 1
15.25 Povzetek nogometne tekme Perugia - Poljska
16.10 Ellery Queen — TV film
17.00 Dnevnik 1 — Flash
17.05 3, 2, 1. . . Gremo! Rdečelasa Ana — risani film
18.00 Šolska vzgoja: Obletnice
18.30 Glasba, glasba
19.00 Dnevnik 1 — Kronike
19.20 Dogodivščine Davida Balfourja — 5. del
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Flash, nagradno tekmovanje
21.30 «Sezona v Cortoni», oddaja z G. Vannucchija o obisku nekaterih italijanskih mest
22.10 Posebna Oddaja Dnevnika 1

Drugi kanal

10.25 Svetovni pokal v smučanju
12.30 Un soldo due soldi
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 Svetovni pokal v smučanju
15.00 Popoldan, dnevna rubrika
15.25 Šolska vzgoja: Uporabljati filmsko kamero
15.55 Gledališče in glasba
16.30 Tolpa petih — TV film
17.00 Dnevnik 2 — Flash
17.05 Popoldan — II. del
18.00 Šolska vzgoja: Kako živeti na Poljskem
18.30 Iz parlamenta Dnevnik 2 — Večerne športne vesti
18.50 Dober večer s. . . planetom Totò
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 Kingston: Dosje strahu, TV film
21.35 Tedenska rubrika o dogodkih in idejah naših dni
22.35 Tedenska oddaja o knjižnih novostih Ob koncu DNEVNIK 2 ZADNJE VESTI

Tretji kanal

19.00 in 19.30 DNEVNIK 3 in Deželne vesti
20.00 in 20.35 Gledališče akrobatov
20.05 Šolska vzgoja
20.40 Cifari e santi
21.40 - 22.10 Tedenska oddaja in Dnevnik 3
22.35 Posebna oddaja iz parlamenta temo: Stanje na potresnem področju

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.00 - 15.50 TV V SOLI: TV koledar, Risanje, Matematika in umetnost, Obiščimo hladilnico, Kemija, Risanka, Biologija, Predšolska vzgoja, Zadnje minute, Tehnika in upodabljanje, Živa voda
16.50 Poročila
16.55 Veleslalom za ženske
18.00 Grdi raček
18.30 Obzornik
18.40 Stanovanja, dok. oddaja
19.22 TV nocoj
19.24 Zrno do zrna
19.30 TV DNEVNIK
20.00 V živo
21.35 V znamenju

Oddaja Glasbeni nagazin prenešena na 18. december 1980. ob 21. uri.

Koper

16.00 Svetovni pokal smučanja
17.30 Ponovitev filma
19.00 Odprta meja
19.30 Jazz na ekranu
20.00 Risanke in Dve minuti
20.15 TV D — Stičišče
20.30 Žalostinka za boksarja, film
21.55 TV D — Danes
22.05 Prepovedani dekameron, film

Zagreb

17.45 Ptičje strašilo
18.15 Nuklearna revolucija
18.45 Dnevi jazza
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Paralele
20.50 Drugi jazz, zabavna oddaja

ŠVICA

18.00 Oddaja za najmlajše
18.05 Program za mladino
18.50 Star blazers
20.40 James Dean — film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: Slovenske banke in posojilnice na Goriškem; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert simfonične glasbe; 11.30 Beležka, sledijo: Folklorni odmevi; 12.00 Iz sveta umetnosti: Likovna umetnost; 12.40 Melodije od vsepovsod; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Mladi pred mikrofonom; 14.45 13 romanov; 15.00 Pišite, predvajali bomo; 16.00 Potovanje v Ameriko; 17.10 Mi in glasba: Poezija samospeva; 18.00 Četrtkova srečanja; 18.30 Kulturne rubrika naših tednikov.

KOPER (Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 9.15 Knjiga po radiu; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je. . .; 10.10 Leteči zmaj; 10.32 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Prijetno popoldne; 14.33 Izbrali smo za vas; 15.45 Pesmi, pesmi; 16.00 Glasovi v nevihti; 16.15 Poje skupina Mandrill; 16.32 Crash; 16.55 Knjige v izložbi; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.32 Klavir 18.00 Jugoslovanska pop scena; 18.32 Koncert; 19.15 Poje Ivan Graziani.

KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Jutranji koledar; 6.37 Kinospored; 7.15 Najava sporeda; 8.00 Val 202; 13.00 Pregled dogodkov; 13.05 Popevke so vrstijo; 13.40 Mladi izvajalci; 14.00 Koncert lahkih not; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Mladinska oddaja; 16.10 Vaš telefon, naš mikrofon in zabavna melodija na vaš telefonski klic — 25 888; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujenje; 7.25 Kakšna glasba!; 8.50 Glasbeni program; 9.00 Radio anch'io; 11.00 Sexy West; 12.03 Vi in jaz; 13.25 Poštna kočija; 13.30 Ulica Asiago Tenda; 14.03 Il Pazziariello; 14.30 Ne prodajamo izdelkov, kupujemo odjemalce; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanska srečanja; 17.03 Patchwork; 18.35 Glasbena oddaja; 19.30 Dvodejanka; 20.40 Glasbeni odmor; 21.03 Glasbena Evropa.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Dnevi; 9.05 Radijska priredba; 9.32 - 10.12 Radio 2 — 3131; 11.32 Tisoč pesmi; 12.45 Kontakt radio; 13.41 Glasba in kino; 15.00 - 15.42 Radio 2 — 3131; 16.32 Disco club; 17.32 Skupina MIM; Glasbene ure; 18.32 Iz New Orleansa do Broadwaya; 19.50 Šolska vzgoja; 20.10 Spazio X, glasba za vse okuse; 22.00 Nočni čas.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Mladina poje; 9.05 Z radiom na poti; 9.40 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za. . .; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13. ure; 13.30 Priporočamo vam. . .; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade; 14.40 Jezikovni pogovori; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri!; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela. . . «Pesem o svobodi»; 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 18.35 Benjamin Britten: Sonata v C za čelo in klavir; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiov; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Poleta popevk jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program — glasba.

Dolinsko srečanje z borci aktivisti in interniranci

Vladimir Gradnik

Primorski prostovoljci v obrambi severne meje

30. 1918–1919

Opremljeni s štirimi topovi, konji in municijo smo se odpeljali proti Mariboru in dalje v Železno Kaplo. Tu smo prebili nekaj dni, ne da bi naleteli na sovražnika. V začetku januarja 1919 smo se premestili na nov položaj na levem bregu Drave. Takoj smo stopili v akcijo, razbili smo sovražnikove položaje in ga prisilili k umiku. Toda že so nas Nemci s premočno silo prisilili k umiku čez Dravo. Tako so se menjale napadalne in obrambne akcije vse do 29. maja, ko smo v veliki ofenzivi pognali Nemce čez Celovec in Gosposveto, tako da so Nemci zaprosili za premirje. Na Koroškem smo ostali še nekaj mesecev in se proti koncu februarja 1920 vrnili v vojašnice, nato pa prve dni marca 1920 domov. V svoji ožji domovini sem postal suženj tujega zavojevalca in našega krvnika».

V narodnoosvobodilno gibanje se je Nikolaj vključil že v začetku in z njim tudi vsa družina. Leta 1942 je postal prvi predsednik vaškega odbora OF in je bil leto kasneje sprejet v KPS. Starejši sin Adolf, ki ga je kapitulacija Italije zajela na Sardiniji, se je vključil v IV. prekomorsko brigado. Mlajša dva sta se odzvala pozivu domovine in odšla v partizane. Hčerka Ida je kot aktivistka delala z očetom. V začetku 1944. leta je bil sin Bernard ranjen in so ga poslali domov na zdravljenje. Našel se je izdajalec in ga prijavil Nemcem. Pri hišni preiskavi so našli v skrivališču ranjenega sina in očeta ter ju bosa prepeljali v vaške zapore, kjer so ju mučili. Hoteli so dobiti podatke o sodelavcih NOB. Očeta so obešali na drevo, kjer je visel do nezavesti. Toda Nikolaj in Bernard sta ostala trdna, nikogar nista izdala. Po nekaj dneh mučenja so ju odpeljali s hčerko Ido vred v zloglasne zapore v Trst. Doma so v tem času izropali in zažgali domačijo. Žena Jožefa se je po čudežu rešila.

Nikolaj je bil v Trstu obsojen na smrt in sodba bi se morala izvršiti 21. decembra 1944. leta, vendar ga niso usmrtili, pač pa so ga poslali v zloglasno taborišče Dachau, sina in hčerko pa vsakega posebej v druga taborišča.

Kljub stradanju in mučenju je odporni Nikolaj preživel. Vrnil se je shujšan in bolan, da so ga domači komaj spoznali. Vrnila sta se tudi sin Bernard in hčerka Ida, ki pa je kmalu zatem za posledicami umrla. Vrnil se je tudi mlajši sin iz NOV. Ko si je Nikolaj opomogel, se je znova vključil v delo družbenopolitičnih organizacij na vasi. Bil je predsednik krajevnega ljudskega odbora in ustanovitelj zadruge, ki je skrbela za obnovo požganih vasi. Bil je tudi ustanovitelj kmetijske zadruge. Umrl je 5. oktobra 1971 v Dornberku.

ANDREJA KAVČIČA IZ DORNBERKA NI VEČ MED NAMI

V sredo, 13. oktobra 1971, smo ga pospremili na zadnji poti. Njegov pogreb je pokazal, da je bil znan in priljubljen širom po Vipavski dolini. Častna straža gasilcev, katerih član je bil tudi Andrej, in velika množica domačinov in okoličanov je spremljala in zasula gomilo z jesenskim cvetjem in venci. Od Andreja se je poslovil poslanec Milo Vižintin, ki je orisal lik borca za severno mejo 1918/19 in borca za narodno osvoboditev v NOV.

Andrej Kavčič se je rodil 28. oktobra 1895 v Dornberku. Do vpoklica v prvi svetovni vojni je kmetoval doma na malem posestvu. Po končani vojni se je odzval pozivu generala Maistra in se javil prve dni novembra 1918. leta kot dobrovoljec v bivši domobranski vojašnici v Ljubljani, kjer so ga dodelili drugi četi planinskega polka, ki ji je poveljeval poročnik Janežič. Iz Ljubljane je odšel s četo na Koroško, kjer se je udeležil vseh bojnih akcij čete in bil za svoje junaštvo odlikovan z visokim odličjem, z zlato medaljo Miloš Obilić za hrabrost.

Po demobilizaciji primorskih prostovoljcev se je 1922. leta vrnil v Dorenberk. Tu se je vključil v antifašistični odpor, upiral se je fašističnemu nasilju vse do razpada Italije, kjer je organiziral in vežbal mlado četo domačih fantov - partizanov, s katero se je ob prihodu Nemcev leta 1943 umaknil na območje Čavna in se vključil v Gradnikovo brigado. Se isto leto je bil v spopadu z Nemci hudo ranjen. Po štirih mesecih bojev, ki so ga onesposobili za nadaljnje bojevanje, je bil odpoklican domov v Dornberk, da dela na terenu. Prevzel je mesto finančnega referenta ter organiziral dobavljanje hrane partizanskim enotam.

Po osvoboditvi leta 1945 je obdržal funkcijo finančnega referenta pri krajevnem odboru. Pozneje je bil imenovan za predsednika takratne občine Dornberk. Po ukinitvi te je postal odbornik občine Šempeter pri Gorici in občine Nova Gorica.

V svojem družbenem in političnem delovanju je zasedal predsedniška mesta raznih organizacij kot pri ZB NOV, pri SZDL, kmetijski zadrugi, krajevni skupnosti.

Odlikovan je bil z Redom zasluge za narod III. stopnje, z medaljo za hrabrost v NOV in z značko gasilske zveze za desetletno aktivno delo.

Bilo je precej takih in podobnih Andrejev, Nikolajev, Jožefov, Mihov in drugih bivših primorskih maistrovcev, ki so kot aktivni borci bili razvrščeni v bojne enote NOB ali pa požrtvovalno sodelovali v ilegalnih sabotažah, obveščevalnih ali propagandnih akcijah. Mnogi od teh so končali po ječah, taboriščih in tudi pod kroglami. Njihova imena so vklesana skupaj z v boju padlimi tovariši na spominskih obeležjih širom po Primorski, pa tudi vpisana v kronikah NOB krajevnih organizacij ZB NOV.

Na žalost pa padli primorski prostovoljci za severno mejo nimajo svojega spomenika. Trupla, ki so zakopana v koroški zemlji, so brez vsakega obeležja. Naša tovariška dolžnost je, da jih tukaj omenimo in ohranimo v spominu, vsaj tiste, za katere so podatki v spominih polkovnika Andrejke, to so:

Poročnik Franc Jurca iz vasi M. Otok pri Postojni - padel (ranjen, zajet in ubit) 4. maja 1919 pri Šmarju v Rožu - grob neznan. Borec Ciril Lipovšek z Mosta na Soči, padel 24. maja 1919 pri karavanškem predoru (Podrožca) - pokopan v Kranju. Vincenc Rijavec iz Trnovega pri Gorici - padel 8. januarja 1919 pri Rožeku (Koroška), kjer je tudi pokopan. Josip Polan, Gradišče pri Prvačini - padel 9. junija 1919 pred Celovcem, pokopan v vasi Terndorf. Franc Boštjančič iz Šempetra - padel pri Velikovcu 2. maja 1919, in tam tudi pokopan. Rudolf Trtnik iz Sežane, padel pri vasi Sobota 28. maja 1919 in tam pokopan. Miha Žbogar, Avče, umrl aprila 1919 v Mariboru in tam pokopan.

PROBLEM, KI SE GA OBČINSKE OBLASTI NISO NIKOLI LOTILE RESNO

Varianta k splošnemu regulacijskemu načrtu ni rešila vprašanja ureditve okoliških vasi

Mnenje o tem življenjskem vprašanju so za Primorski dnevnik izrekli štirje izvedenci s tega področja: Mitja Race, Marino Kokorovec, Slavoljub Štoka in Edi Bukavec

Leta 1969, ko je bil sprejet splošni občinski regulacijski načrt, smo ga Slovenci zelo kritično ocenili, rekoč, da bo slovensko prebivalstvo hudo prizadeto zaradi gradbenih omejitev. Zahtevali smo tedaj izdelavo podrobnostnega načrta za kraško področje, ki naj odpravi stroge omejitve. Kraško področje je treba ovrednotiti, da ne bo propadlo in da se bo vključilo v splošni razvoj tržaške občine, smo tedaj zahtevali. Od takrat teče že dvanajsto leto. Pred dnevi je bila v občinski skupščini sprejeta tako imenovana varianta 25, ki ima vse značilnosti pravega regulacijskega načrta in ki naj bi poleg vprašanj javnih storitev razčistila tudi vprašanje ureditve kraških vasi, oziroma gradbenih omejitev. Toda tudi ta varianta je pustila položaj v mestni okolici popolnoma nespremenjen. Zakaj to, tako naj si to razlagamo?

Za mnenje smo vprašali štiri strokovnjake: arhitekta Marina Kokorovca, predsednika Zahodnokraškega rajonskega sveta Slavoljuba Štoko, arhitekta Mitjo Raceta in tajnika Kmečke zveze Edija Bukavca.

MARINO KOKOROVEC

Zadeva je začela, kot rečeno, že leta 1969. Ko so varianto splošnemu regulacijskemu načrtu predstavili deželi, je le-ta zahtevala, da se tržaška občina obveže, da bo v najkrajšem času preštudirala probleme kraških vasi in tržaške obale. Občinska uprava je v vseh teh letih napravila nekatere študije, kot na primer študijo za «hitre ceste». Kar zadeva turistično področje, od Miramarskega gradu do Križa, ni napravila ničesar, za kraške vasi pa je bila izdelana študija, ki sva jo pripravila jaz in arh. Ruggeri. Kasneje, pred letom 1977, je občinska uprava smatrala, da je treba prilagoditi regulacijski načrt nekaterim novim državnim

Marino Kokorovec

dekretom. Menili so, da bi bilo treba vnesti določene popravke in to so hoteli izvesti s tako imenovano varianto o «javnih uslugah». O tem se je veliko razpravljalo. Kmečka zveza je tedaj priredila veliko sestankov po vaseh, da bi ljudi izvedela, kaj želijo, kaj mislijo in kakšne so njihove stvarne potrebe. Tako je bila pripravljena varianta «o javnih uslugah».

Kaj se je tedaj zgodilo? Takratna občinska uprava KD je poslala varianto na deželo nekaj dni preden je prišel v veljavo novi deželni zakon. To se pravi, da bi bila varianta že tedaj avtomatično odobrena v okviru občnega sveta, če bi KD počakala še nekaj dni, in šla bi mimo vseh procedur, ki so otrebne za katerokoli varianto, kajti v deželnem zakonu je bilo namreč rečeno, da vse variante, ki predvidevajo boljšo ureditev javnih uslug in zmanjšujejo demografsko kapaciteto, niso dolžne, da gredo v pregled v deželo. Toda KD tega ni upoštevala in si je raje umila roke

Kasneje so prišle volitve in občinska uprava je prišla v roke drugim političnim silam, dežela pa je to varianto grela in pregrevala, dokler nisc odobrili splošnega deželnega urbanističnega načrta, ki je postavil druge predpostavke in načela. Načrtovalci variante 25 seveda niso mogli predvideti vseh sprememb, ki so prišle z deželnim urbanističnim načrtom.

Znatne spremembe je vnesel tudi zakon Bucalossi, državni zakon štev. 10, ki je tudi spremenil nekatere koncepte v urbanističnem načrtovanju. Sam deželni urbanistični načrt je bil med izdelovanjem variante 25 še dokaj meglen in nekateri tehniki na občini so smatrali, da bo omilil nekatere norme, ki zadevajo kraške rezervate, kraške kmetiske površine itd. Kmečka zveza, SKGZ, Gospodarsko združenje in druge organizacije so namreč poslale kup pripomb na ta deželni urbanistični načrt, toda dežela jih je kratkomalo zavrnila. Varianta, ki se je rodila prej, skratka ni mogla upoštevati vrste novih norm. Tako je dežela rekla, da varianta ne odgovarja tistemu urbanističnemu načrtu, ker ne upošteva homogenih con, ki jih deželni urbanistični načrt normira. To so cone A, B, C.

Kaj pomenijo te homogene cone? Cona A predvideva, da je vse podvrženo podrobnim regulacijskim načrtom in morebitnim drugim privatnim načrtom. To se pravi določenim lotizacijam ali pa aplikaciji zakona 475, ki predvideva popravilo starih hiš. V coni B je predvideno, da se izdajajo koncesije neposredno brez preventivnih inštrumentov, v coni C pa je vsaka koncesija dana na podlagi preventivnega inštrumenta. To je bil prvi ugovor dežele na varianto 25. Dežela je nadalje na neinteligenten in nestrokoven način rekla občini, da mora upoštevati tudi sklep občinskega sveta glede perimetracije con, ki je bila napravljena na podlagi zakona 10. Bucalossi, češ da bo s tem popravila varianto 25. Vsa ta impozicija dežele je skratka privedla do tega, da je morala občinska uprava vnesti take popravke, ki so popolnoma spremenili ves občinski inštrument in varianta ni bila več varianta, na kateri bi se dalo nekaj popraviti, temveč je bila nekaj čisto novega.

Varianta 25 je predvidevala v nekaterih conah zelo točno omejene okvira, v katerih je bilo treba napraviti lotizacijo. Ti okviri bi morali po navodilih deželne uprave odpasti, ker so bili praktično v takih conah, ki bi morale biti po občinskem kriteriju že urbanizirane. To so gospodarske in politične sile izrazile in podprle mnenje, da se ti okviri popolnoma odpravijo in napravi čisto nekaj drugega. Na tej podlagi se je začelo razdeljevati teritorij v tržaški občini. Kar zadeva vzhodni Kras, je bilo na podlagi deželnega načtra rečeno da te vasi niso podvržene podrobnim načrtom, pač pa so podvržene vasi zahodnega Krasa. Toda občinska uprava je menila, da po deželnih normah ne bo mogla izdajati dovoljenj za širjenje ali višanje, če ne napravi podrobnih načrtov tudi za vzhodni Kras. To se pravi, da so vsa vaška jedra, tudi Lonjer, Škedenj, Kolonkovec itd., kjer so hiše ena pri drugi, podvržena podrobnim načrtom.

Torej, kaj se je pravzaprav zgodilo? Občina je pripravila neki načrt, o njem se je diskutiralo na vseh ravneh, na konzultah in rajonskih svetih, v raznih organizacijah itd. Ta je bil poslan na deželo in dežela je kratkomalo dala take predloge, ki so popolnoma izmaličili vso zadevo. Zgodilo se je, kot če bi me klient vprašal za načrt za hišo in zahteval kuhinjo in sprejemno sobo, jaz pa bi mu zarisal s bi brez kuhinje. Pri vsej tej zadevi ni v redu, da občinska uprava ni pripomb dežele dala zopet v diskusijo javnosti, temveč je kratkomalo ugodila željam dežele.

SLAVOLJUB ŠTOKA

Najprej bi se navezal na zadnje besede arh. Kokorovca. Ljudje hočejo in morajo vedeti, kje so napake. A ne gre samo za napake, vprašanje je treba tudi strogo politično obravnavati. In sicer, kaj se pravzaprav dogaja? Primorski dnevnik je v letih, ko je bil sestavljen splošni regulacijski načrt, odkrito in jasno napisal, zakaj se za slovenske vasi in za kmetijska področja izdajajo tako omejitvene normative. V naših vaseh je bilo dejansko ljudem onemogočeno, da bi karkoli naredili, samo hišo so

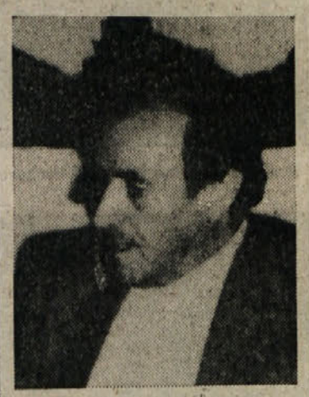

Slavoljub Štoka

lahko popravili, če je že imela takšno strukturo, da je odgovarjala določenim higienskim predpisom. V starih hišah pa se po predpisih ne da veliko popravljati. To so dejstva, ki trajajo že od leta 1969. Takrat so stranke, ki so imele odbore v rokah, in če se ne motim, so bile stranke leve sredine skupno s Slovensko skupnostjo, izglasovale resolucijo, v kateri so se obvezale, da bo občinski odbor v najkrajšem času sestavil podrobne regulacijske načrte za vse vasi v slovenski okolici. Zdaj gremo že v dvanajsto leto in se šele govori o podrobnih načrtih. Ljudje morajo zato vedeti, da ti, ki so včeraj in ki danes vodijo občinsko upravo, niso imel nobene politične volje, da bi reševali urbanistične in gradbene probleme naših vasi. To je privedlo do nevzdržnega stanja v nekaterih vaseh, zlasti na Kontovelu, kjer vas popolnoma propada.

Varianta 25 je bila sestavljena po posvetovanju res z vsemi socialnimi komponentami. Danih je bilo mnogo predlogov naših ljudi in obravnavalo se je tudi vprašanje kmetijskih področij R1, R2, R3. Predlagalo se je, da bi bilo mogoče na področju R3 zidat, da bi si človek, ki živi od zemlje, dejansko lahko sezidal hišo, tudi če ima samo 5 tisoč kvadratnih metrov zemlje skupaj. Deželna uprava je ta predlog v varianti zavrnila s priporočilom občinski upravi, naj ne spreminja področja R1 ali R2 ali R3 in naj izdela novo varianto k regulacijskemu načrtu. Naj najde skratka območja, ki naj se proglasijo za kmetijska območja intenzivnega in specializiranega obdelovanja, ki naj dajejo možnost gradnje stanovanja kmetu in polkmetu.

Povedati pa moram, da ko so sestavljali varianto in predlagali za Prosek, Kontovel in Križ enake norme, kot naj bi veljale za druge vasi, so že imeli v rokah deželni urbanistični načrt, v katerem je že pisalo, da omenjene tri vasi ne morejo biti krajinsko zaščitene. Kljub temu je šla varianta naprej, tako kot so si jo zamislili, vzemimo, že leta 1977. Rečeno je bilo, da je treba upoštevati deželni regulacijski načrt in napraviti podrobne regulacijske načrte za te tri vasi. Dejansko pa je deželna uprava odobrila za ostale vasi to, kar je varianta 25 predlagala. Prav tako je deželna uprava odobrila normativo, ki jo je predvidevala varianta 25 glede tako imenovanih razvojnih območij naših vasi, ki so označena pod črko P.

Kaj se je zgodilo? Občinska uprava bi morala odgovoriti na to, kar je deželna uprava spremenila. Občinski odbor pa se ni omejil na to in je enostavno šel celo na nekatere spremembe, ki spreminjajo varianto in določene norme v varianti, ki jih je deželna uprava že odobrila. Tako je vključila tudi druge vasi, od Opčin do Bazovice in Lonjerja v področja, za katera je treba izdelati podrobne načrte.

Kaj so glede tega naredili rajonski sveti? Rajonska sveta, tako za Zahodni kot za Vzhodni Kras, sta razpravljala o ugovorih dežele in sestavila tudi določene predloge. Svet za Zahodni Kras je predlagal občinski upravi, da bi v pričakovanju podrobnih načrtov (težko je reči, kdaj bodo sestavljeni), sprejela prehodne norme, ki naj bi bile podobne gradbenim in urbanističnim normam za ostale vasi zgornje okolice. Ker še nismo vedeli, da bodo spremenili normativo tudi za ostale vasi, smo jih opozorili, kar je zelo važno, na državni zakon 457, ki se nanaša na načrte za ohranitev starih vaških jeder. To je danes edini način, dokler ne bodo izdelani podrobni regulacijski načrti, da se lahko kaj naredi v naših starih vaseh.

Predlog bi bilo treba podpreti tudi preko časopisov in raznih organizacij. Občina bi to lahko upoštevala, saj je sprejela predlog, ki je bil izglasovan v našem rajonskem svetu, da se vse slovenske vasi zgornje okolice proglasijo za tako imenovana «propadajoča področja», in bi tako bila deležna podpor na podlagi zakona 457.

Glede kmetijskih področij pa smo konkretno predlagali občini, da bi sestavila varianto, ki bi spremenila normativo R3. Sklicevali smo se na pripombo deželne uprave, da ne more spremeniti normative R3, da pa lahko občinska uprava poišče območja za intenzivno in specializirano obdelovanje zemlje. Ta nova kmetijska območja naj bi mejila s področjem, ki je predvideno za širjenje, in naj bi ne bilo nekje, kjer ni ne vode, ne luči, ne cest, ne plina. Tako bi se dalo možnost našim ljudem, ki želijo obdelovati zemljo, da bi si zgradili gospodarska poslopja. To smo konkretno predlagali, sedaj pa bo treba o tem razpravljati.

MITJA RACE

Zdi se mi, da je bil malokateri del tržaškega teritorija tako kaznovan, kot so bile tržaške vasi in ne samo po 69. letu, ampak tudi prej. Mislim, da je treba tu ločevati dve stvari. Eno so tehnični inštrumenti, drugo pa politična volja. Ko je bil sprejet sklep, da se naredi varianta regulacijskemu načrtu, je prišlo v določenem momentu na dan, naj ljudje povedo, kaj hočejo v kraških vaseh. In takrat so se prebivalci Krasa lotili dela in dali svoje predloge. To se pravi, če se povrnemo na tisto obdobje, da je občinska uprava jasno vedela, kaj hoče s tistim predelom. To se mogoče bolj izkaže z nastopom Liste za Trst. Ta predel Krasa je za pretežno večino Tržačanov mišljen kot muzej, kjer bi zavarovali fauno in floro. Skratka vse, razen človeka. Jaz pa mislim, da bi ti ljudje, če bi imeli politično voljo, vsaj lahko vprašali Kraševce, oziroma naše strokovne organizacije, ki so se v tem obdobju že jasno izrekle, kaj hočejo. Mislim, da ne zahtevajo nič izrednega, ampak zahtevajo organsko, normalno rast, delo, bivanje, usluge, kot drugi. To se pravi, da smo danes spet pred isto situacijo, kakršna je bila pred desetimi ali enajstimi leti. Mislim, da so bili predlogi, ki so jih dali prebivalci preko konzult, preko slovenskih manjšinskih strokovnih organizacij, sprejemljivi, ker so bili zelo podobni, če ne enaki, urbanistični normativi, ki velja v drugih občinah.

Drugi problemi so čisto tehnične narave. Kaj je od tistega obdobja, ko je tržaški občinski svet sprejel varianto 25 do danes, nastopilo? Med tem časom je bil izdelan podrobni načrt za staro mestno jedro. Načrt je bil sprejet in to pomeni, da je že operativen. Med tem časom je bil sprejet tudi deželni urbanistični plan. Ko primerjamo deželni plan in varianto, ugotavljamo, da je bila varianta 25 bolj napredna, to se pravi, da je zagotavljala boljši habitat ljudem, kakor ga zagotavlja deželni urbanistični plan, ker je bilo v njej jasno določeno, kaj je treba poleg bivališča še narediti, da bo življenje ljudi, ki bivajo v določenih predelih, bolj ugodno in bolj prikladno.

Drugo vprašanje je zamrznitev gradenj za vse vasi. Vzrok, da zahtevajo podrobne načrte za vse kraške vasi je tudi v tem, da je dežela z odlokom 78 določila prispevke za primarno in sekundarno urbanizacijo na podlagi zakona 10. In v tem je bilo določeno, da so prispevki povsod enaki, zato tudi poenotenje postopka. Vsekakor

Mitja Race

se mi zdi, da je razlika med tistim, kar je predlagala varianta 25, in današnjim stanjem, predvsem, kot smo že rekli, v različnem pristopu k urbanistični politiki in pa v jasni odpovedi občinske uprave, da bi načrtovala in da bi vodila kontrolo nad tem ,kar se na teritoriju dela. Kajti, če upoštevamo, da je od 53 področij, kolikor jih je bilo predvidenih po varianti 25, ostalo le 5 in je bilo 11 vključenih v področne načrte za ljudske gradnje, vidimo, da se je občina naenkrat odrekla 27 tisočem kvadratnih metrov površin, ki jih v Trstu najbolj primanjkuje. To so želene površine in površine, ki so namenjene športni rekreaciji. Na teh področjih občina ne intervenira in nima več kontrole nad tem, kaj se dogaja, ampak vsaka stvar obravnava od primera do primera: ti si simpatičen, ti nisi simpatičen, ti dobiš, ti ne dobiš. Če bi pa bila volja občinske uprave, da bi načrtovala, da bi kontrolirala, da bi vodila urbanistično politiko na občini, bi se najbrž temu primerno tudi usposobila.

EDI BUKAVEC

Glede dosedanjih načrtovanj bi v splošnem lahko rekli, da načrtovalec v svojem raznolikem gledanju na teritorij ni hotel upoštevati dejanskih potreb prebivalstva po

Edi Bukavec

socialnem in gospodarskem razvoju, tako bodočem kot današnjem, ampak je gledal na teritorij zgolj z vinkulativnega vidika. To opažamo tako v varianti 25, kot v urbanističnem načrtu. Gledal je skratka z vidika potreb mesta in ne kraškega teritorija, kjer se razvijajo določene dejavnosti, in ljudi, ki tu živijo.

Kmečka zveza je dala svoje pripombe, a žal smo videli, da je načrtovalec v okviru teh norm, ki določajo splošni gospodarski razvoj teritorija tržaške pokrajine, v več primerih zaostril vso zadevo tako, da je postala vinkulativna. To opažamo zlasti pri določanju kmetijskih površin, kjer sama varianta 25 ni upoštevala dejanskih potreb razvoja tega sektorja, tako da je enostavno razdelila to področje v tri cone: kmetijska področja prve, druge in tretje stopnje. Prvo je ekstenzivnega značaja (gozdno in pašniško), drugo živinorejskega značaja, tretje pa je strogo specializiranega značaja. To ne odraža dejanskega stanja, ker vemo, da kmetijska dejavnost tudi v tržaški pokrajini ni homogena, ampak zelo razvejana. V prvi vrsti sprejema ta načrt kraške rezervate, za katere še niso izdelane norme, toda namesto, da bi določal tudi razvoj teh rezervatov, vnaša samo stroge vinkulacije, predvsem za nekatere dejavnosti, ki so že v teku, kot na primer kraški zadružni hlev, mlekarna itd. Medtem ko so te norme zaustavile razvoj kmetijskih zadružnih pobud, smo po drugi strani videli, da ni bilo tako za nekatere druge pobude, kot na primer za postajališče pri Fernetičih.

V naših vaseh je torej tudi problem kmetijskih dejavnosti. Načrtovalec na primer ni obravnaval problema hlevov. Jasno je, da so v takšni logiki, kjer je treba čakati na podrobne načrte, na specifične plane, ki bi usmerjali te vasi, nekateri naši ljudje prisiljeni iskati druga področja, ki pa jih na žalost ne dobijo. Prvič jih ne dobijo, ker teh področij ni v bližini, drugič pa, ker so strogo vinkulirana.

Predvsem gre poudariti, da sta tako občinski kot deželni načrto-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

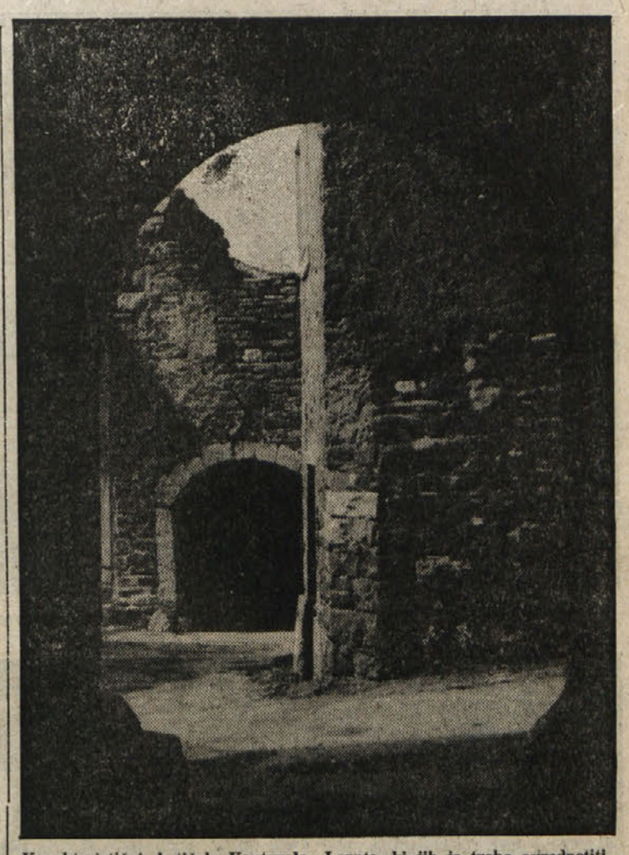

Karakteristični kotiček Kontovela. Lepote, ki jih je treba ovrednotiti, vendar upoštevajoč človeka, ki med njimi živi

POGLEDI V NAŠO ŠOLSKO STVARNOST

Križi in težave osnovne šole na Pesku

Enorazrednice hromijo šolsko dejavnost - Ves gročanski predel izoliran od dogajanja v sosednih krajih - Mnenja o povezavi z borštansko osnovno šolo

Nekaj desetin metrov pred Peskom, tik ob cesti, ki pelje k bližnjemu mejnemu prehodu, se na griču sredi izsušene gmajne dvigata dve samotni stavbi: to sta cerkev in osnovna šola. Obe so zgradili po vojni, pouk za učence s Peska, z Gročane, iz Drage in Botača pa se je prej odvijal v stavbi, kjer je sedaj gostilna pri Fedelovnih. Kako je sedaj na tej osnovni šoli?

Že njena lega mi vzbudi občutek, da je nekje na robu. Dejansko je to res: na robu vasi, na robu dolinske občine, pod katero spada, na robu didaktičnega ravnateljstva, ki mu načeluje ravnatelj Škrinjar. Iz kilometer oddaljene Gročane priha'a letos 6 otrok, s Peska pa 5. Na šoli je torej 11 učencev, ki so razdeljeni v 2 razreda.

«Je dolga pot od vasi do šole» — «Nee», odgovori gročanski osnovnošolci, «največkrat pa gremo kar po bližnjici, po krasu». Gmajna je namreč zanje kratkomalo —

Šola je prihodnost naše narodnostne skupnosti. Zato ji posvečamo takšno pozornost in zato bi jo hoteli vsi tisti, ki niso naklonjeni našemu življu, ohromiti. Zato smo se tudi namenili, da se pobliže zazremo v naše šolsko življenje, zabeležimo v čimvečjih podrobnostih njegov utrip, spoznamo tudi težave, s katerimi se sooča (in teh ni malo) in da z vsem tem prispevamo k njegovi nadaljnji rasti. V današnji številki začenjamo potovanje skozi zamejsko šolsko stvarnost s šolo na Pesku, ki je med vsemi morda najbolj problematična.

kras. «Pa pozimi, ko brije burja in je Pesek najmrzlejši kraj na Tržaškem?» — «Če je sneg, je lepo, če ne, pa se toplo oblečemo», je prepričljiv in enostaven odgovor.

Ko sem obiskala šolo, je bil ravno v teku roditeljski sestanek. O šolarčkih so se pogovarjale matere in učiteljici Lučka Limoncin - Benčina ter Nevia Olenik. Pogovor se je pričel pri prevozu. Pesek in Gročana sta namreč šele letos dobila avtobusno zvezo, ki ju trikrat na dan poveže z Bazovico in nato z Opčinami ali s Trstom. Trikrat na dan: to ni dosti, vendar je mnogo bolje kot prej, ko sta bili vasi nedostopni z avtobusom. Še vedno pa ni javne povezave z Dolino, kjer je sedež občine in kjer so vsi uradi. Najprej moraš v Trst, nato pa z avtobusom v Dolino. Za nazaj ravnotako. Ta problem je prisoten tudi pri izbiri nižje srednje šole. Nekatere matere so namreč prepričane, da je sedaj, ko je povezava z Opčinami, bolje pošiljati otroke tja. Mestni avtobusi so le bolj «gotovi» kot šolski, saj pravijo, da je vedno kaj narobe z njimi in da so morali otroci tudi peš v Dolino. Pogovor pa se kmalu zasuče k trenutnim težavam, ki so res hude.

Gre za sestavo razredov. Učiteljica Limoncin poučuje enega otroka iz prvega razreda in tri iz petega, Olenikova pa enega iz drugega, dva iz tretjega in štiri iz četrtega. Matere se zavedajo, da nudi pouk v takih okoliščinah njihovim otrokom zelo malo, oziroma dosti manj, kot je zaželeno in potrebno.

Nella Bacchi, predstavnica staršev, je zelo neposredna: «Šola mora združevati otroke, da so v družbi, da spoznajo vrstnike iz drugih vasi in da se kaj novega naučijo. Tukaj pa so naši otroci vedno sami med sabo, vedno isti, tako v šoli, kot popoldne na vasi. Premalo je spoznavanja z drugimi, zato pa se bojijo, ko gremo «med ljudi». V gledališču so plašni, sramežljivi, vedno se stiskajo k materam ali k učiteljicam. Kaj ne bodo, saj ne poznajo pravega živ-žava, tekmovanja v večji skupini. Da ne govorimo o znanju. Če mora učiteljica učiti več razredov naenkrat, mora štiri ure pouka pač razdeliti na več delov. Torej imajo naši otroci, ki obiskujejo enorazrednice, le tretjino tistega, kar imajo otroci drugod. Zato ni čudno, da so potem na nižjih srednjih šolah manj uspešni. Zdi se mi, da imamo tukaj res samo «blok» in nič drugega».

K temu pritegneta tudi učiteljici. Lučka Limoncin poučuje na Pesku že več let in zato utemeljeno lahko trdi, da je pouk v takih razmerah težaven in da živčno izčrpa učitelje. Ko jo vprašam po konkretnih težavah, kar stresa iz rokava: «Stalno moraš biti pozorna na delo dveh ali celo treh skupin. Ko razlagaš eni, mora druga samostojno delati. Vedno pa se zgodi, da kateri učenec ne zna sam naprej. Pa te vpraša. In ti mu priskočiš na pomoč, mu razložiš vprašanje, potem pa moraš spet preskočiti misel, ki si jo prej razlagala. To se ponavlja večkrat na dan in zato si stalno napeta in koncentrirana. Da ne govorim o domačih pripravah, ki so veliko temeljitejše, saj moraš tem otrokom nuditi več že pripravljenega didaktičnega materiala, da so lahko zaposleni, ko razlagaš drugemu razredu. Pa cela vrsta nevšečnosti je še tu: težko je prisiliti ene otroke, da so popolnoma tiho, ko razlagaš drugim. Največkrat sledijo tvojim besedam in opustijo svoje delo. Zgodi se tudi, da starejši poslušajo razlago za mlajše in se jim smejejo, ko povedo kaj narobe. Posebne težave ima učitelj tudi z učenci, ki potrebujejo dodatni pouk. Največkrat nima materialnega časa, da bi se jim posebno posvetil in zato le nakaže dodatne ali posebne vaje, ki naj jih otrok doma razvije». Ob tem učiteljica še dodaja, da so otroci iz pretežno kmečkega ambienta in da imajo zato starši manj časa, da bi se ukvarjali z njimi. Prihodnje leto pa se bo položaj še poslabšal, saj ni nobenega otroka, ki bi se vpisal v prvi razred, medtem ko bodo trije iz petega razreda šli na nižjo srednjo šolo. Na šoli bo torej le 8 otrok. Zakon predvideva, da se razredi razdelijo le v primeru, da je več kot 10 otrok. To pomeni, da bo prihodnje leto na Pesku en sam razred za vse stopnje. Ob tem velja poudariti, da si učitelj ne želi poučevati v takih okoliščinah. Zato se večkrat zgodi, da stalno rameščeni učitelji prosijo za poučevanje v bolj «normalnih» razredih, podobna mesta pa krijejo suplenti, ki so komaj končali učiteljišče. Tu se zadeva še bolj zaplete, saj nudi učiteljišče po mnenju učiteljic samih izredno slabo pripravo za tak tip poučevanja. To je poudarila tudi Nevia Olenik.

«Ko se znajdeš prvo leto na šoli, je že hudo, saj nimaš praktičnih izkušenj. Če pa vstopiš v enorazrednico, sploh ne veš, kje začeti. Srečna si, če imaš kolegico, ki ti lahko pomaga s svojo prakso».

Seveda je vprašanje načrtovanja pouka po novih, sodobnejših kriterijih nekako ob strani. Tudi vključevanje handikapiranih otrok ni zadovoljivo rešeno. «V tem ravnateljstvu imamo le eno pomožno učiteljico, ki se seveda posveča tistim otrokom, ki so najbolj potrebni. No, letos je, kot kaže, še druga asistentka in bo morda bolje. Vsekakor nam manjka psiholoških in pedagoških nasvetov, saj v tem smislu nismo dovolj podkovane. Nikoli ne veš, če delaš prav ali narobe. Potrebna bi bila tudi didaktična pomoč ravnatelja, tu pa je spet problem, ker je prezaposlen in ga le redkokdaj vidimo na šoli».

Ravnatelj Skrinjar ne skriva stvarnih težav: « Res, za pet ravnateljstev in torej 37 šol — poleg vrtcev — sva poverjena le dva ravnatelja. Nemogoče je v redu opravljati vse administrativne in didaktične naloge, če moremo kriti tako obširno področje. Problem osnovne šole na Pesku je še posebno pereč, saj je tip pouka preživel in je predvsem v škodo učencev. Da bi rešili to vprašanje smo že pred štirimi leti predlagali staršem s Peska in iz Boršta, da bi nekako povezali obe šoli, tako kot je že pri Domju in v Ricmanjih ali v Saležu in Zgoniku. Trije razredi bi bili v Borštu ali pa na Pesku. S tem ne bi ukinili šole, ampak bi le reorganizirali razrede. Tako bi bili vsi samostojni, ohranili bi pet delovnih mest, šoli bi se okrepili in otroci bi imeli od tega ogromno korist. Predlagali smo, da bi to poskusili vsaj eno leto, vendar do sedaj nam ni ta zamisel uspela. Tudi letos, pred začetkom pouka, smo se srečali s starši, rezultat pa je bil zaradi nasprotovanja treh ali štirih družin iz Zabrežca negativen».

Matere iz Gročane in Peska so popolnoma navdušene nad možnostjo učiteljice z obeh šol ravno tako, tudi večina borštanskih staršev je za to, saj so oni letos zaradi nižjega števila otrok izgubili eno učiteljico. Tako so letos v Borštu povezali prvi in drugi ter četrti in peti razred. Res, rešitev, ki jo je ravnatelj predlagal, bi odpravila mnogo skupnih problemov, na Pesku pa bi bila odpravljena enorazrednica, ki bi povezovala kar štiri razrede, kot je predvideno za prihodnje leto.

Gospa Bacchi se celo nagiba k možnosti, da bi vse otroke prepisali v Boršt. Seveda bi s takim ravnanjem praktično ukinili šolo, tega pa nihče ne mara. Pomisliti moramo tudi na možnost, da bi v tem primeru, oblasti lahko ustanovile italijansko sekcijo na tej šoli. Matere se zavedajo, da je šola za nas Slovence sok in mozeg našega naroda in njegovega razvoja. Seveda pa ne morejo zapreti oči pred težavami in pomanjkljivo šolsko pripravo, ki bremeni njihove otroke. Dilema je zato velika.

Vprašam, zakaj so nekateri starši proti združitvi. Kot kaže, predvsem zaradi nevšečnosti, da bi otroke vsak dan vozili na Pesek. Meni se zdi razlog tako neupravičen, še posebno če globalno gledamo na vse pozitivne plati, ki bi jih ta poskus doprinesel našim otrokom. Res je, pozimi težava s prevozom, toda to velja za vse prebivalce teh krajev. Marsikdaj se je celo zgodilo, da so otroci prišli v šolo, ni pa bilo učiteljic. Nekaj dni slabega vremena na leto ne bi smelo razvrednotiti pobude, od katere bi imela korist širša skupnost.

Kaj pa dodatne šolske dejavnosti? Sodelovanje z društvom? Na ta vprašanja dobim spet negativen odgovor. «Prav zato smo prej govorile o prevozu, saj je popoldne le ena avtobusna zveza. Menili smo se z župnikom Živcem in starši iz Gropade, da bi tudi naši otroci hodili na pevske vaje v Bazovico. Pa se nismo zmenili za skupen urnik. Nas tare problem prevoza. Kaj naj delajo otroci v Bazovici, ko morajo po več ur čakati na avtobus? In če je slabo vreme? Morda smo tudi sami delno krivi za vse, ker se premalo sporazumevamo med sabo. Tako ostaja vse na mrtvi točki. Ker je premalo otrok, noče nihče do njih. Zato bi se morali mi bolj potruditi. Bazovica bi lahko postala nekakšen center za popoldansko rekreacijsko dejavnost otrok iz vasi, ki težijo k Bazovici. Pri nas ni nobene društvene dejavnosti. Pred leti je deloval dekliški zbor, a je že šest let, odkar ni nobene aktivnosti. Mladina se ne zanima, v glavnem dela v mestu, drugače pa vsak po svoje».

Ko se je govorilo o možnih izhodih iz tega stanja, je večkrat prišla na dan s strani učiteljic in staršev vloga občine Dolina, katere sestavni del sta Gročana in Pesek. Pa morajo najprej v Trst, da pridejo do njenega sedeža. Edvin Švab, dolinski župan, je priznal, da sta vasi izolirani. Poudaril pa je, da je v teku izdelava načrta, ki ga misli občina predlagati deželi za izgradnjo ceste, ki bi se vila med Borštom in Ricmanji proti stari železniški progi in nato k Jezeru. Ta načrt bi morali uresničiti v nekaj letih in z novo cesto bi bil stik med vasmi veliko lažji. O vprašanju reorganizacije razredov na Pesku in v Borštu, po vzorcu Ricmanje - Domjo, pa je župan mnenja, da je res nepojmljivo, da še vedno obstajajo večrazrednice. Sklep o tem pa ni v pristojnosti občine, ki bi vsekakor priskočila na pomoč pri reševanju posameznih problemov, tudi če ni vse enostavno in lahko. V tem okviru je tudi diskusija o celodnevni šoli, za kar pa bi bilo potrebno rešiti prej vrsto organizacijskih in finančnih težav. Švab je vsekakor poudaril, da je za uspešno reševanje težav nujno potrebna pravočasna diskusija in vztrajno iskanje čimvečjega soglasja med raznimi komponentami. Marsikdaj se namreč zgodi, da katera izpade in da vlada določena nepravilna ali nepopolna informiranost. Vsekakor je dolinska uprava razpoložljiva za reševanje problemov osnovne šole, imeti pa mora čas, da premosti določene težave. «Rad bi poudaril», je zatrdil Edvin Švab, «da se na poti zavzetosti in koordinacije lahko marsikaj naredi, obenem pa se je treba zavedati, da občina ne more organizirati posameznih dejavnosti, lahko pa nudi pogoje za njihovo uresničevanje».

NADJA FILIPČIČ

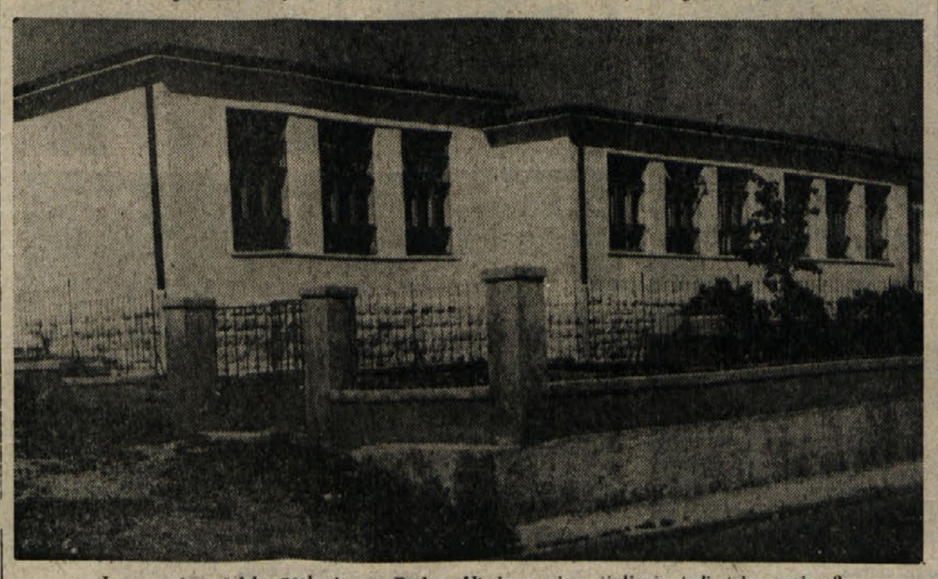

Lepo urejeno šolsko poslopje na Pesku. Ali je v njem življenje tudi tako urejeno?

V Križu so v nedeljo odprli prenovljeni dom «A. Sirka». Otvoritvene slovesnosti so se udeležili številni gosti

Prejšnji petek so v dolinski Torkli odprli fotografsko razstavo Fotokluba Trst 80. Razstavo je odprl predstavnik kluba Saša Ota, ki je poudaril pomen tovrstne dejavnosti

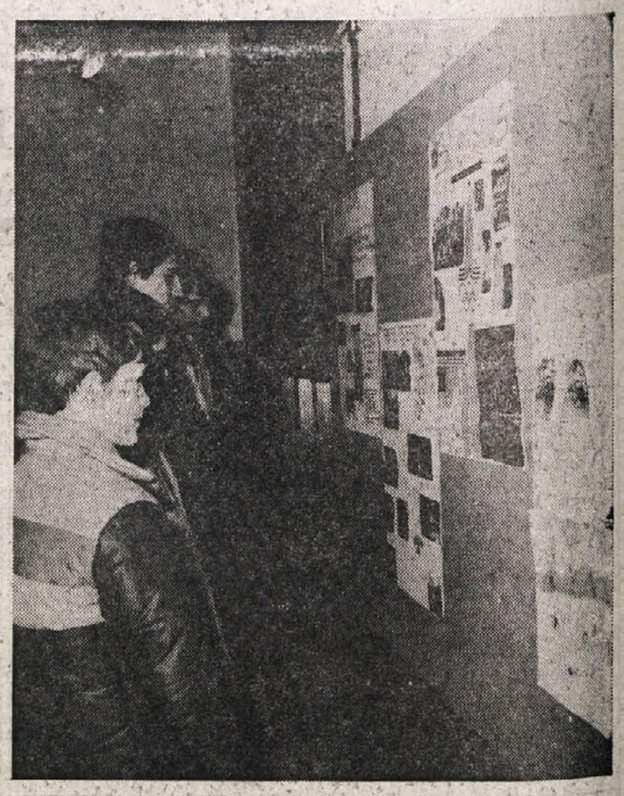

Ob občnem zboru taborniške organizacije RMV so odprli razstavo o delovanju rodu

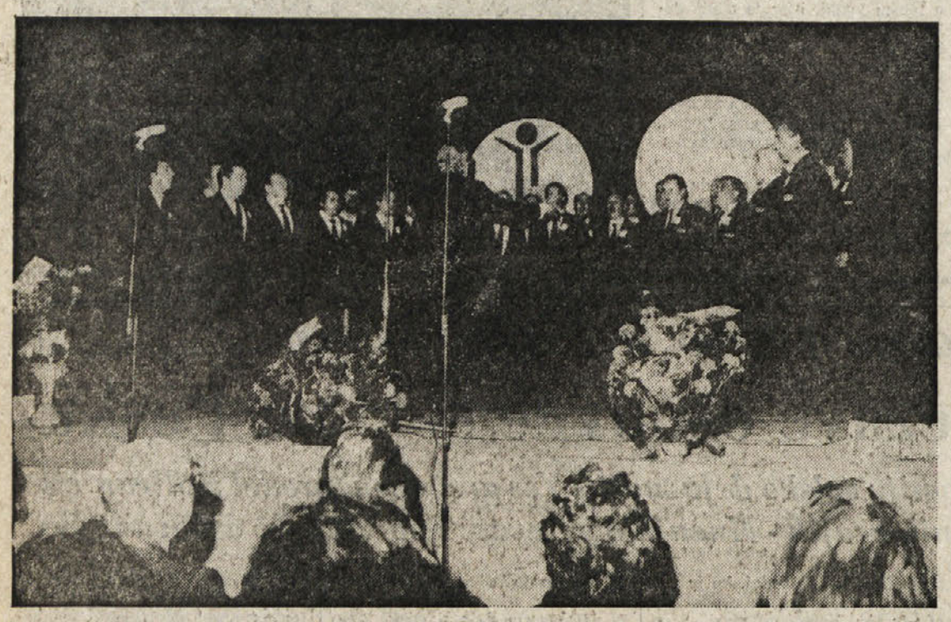

Tako v dopoldanskem, kot v popoldanskem delu praznovanja je pel moški zbor Vesna

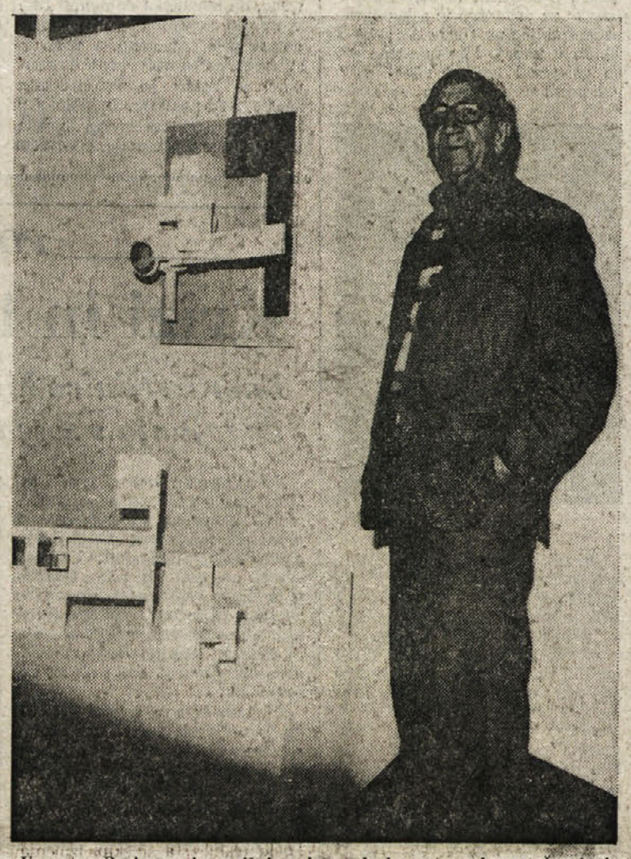

V centru Barbacan je prejšnjo soboto odprl razstavo August Černigoj

V Bazovici je v petek gostoval moški pevski zbor F. Venturini od Domja

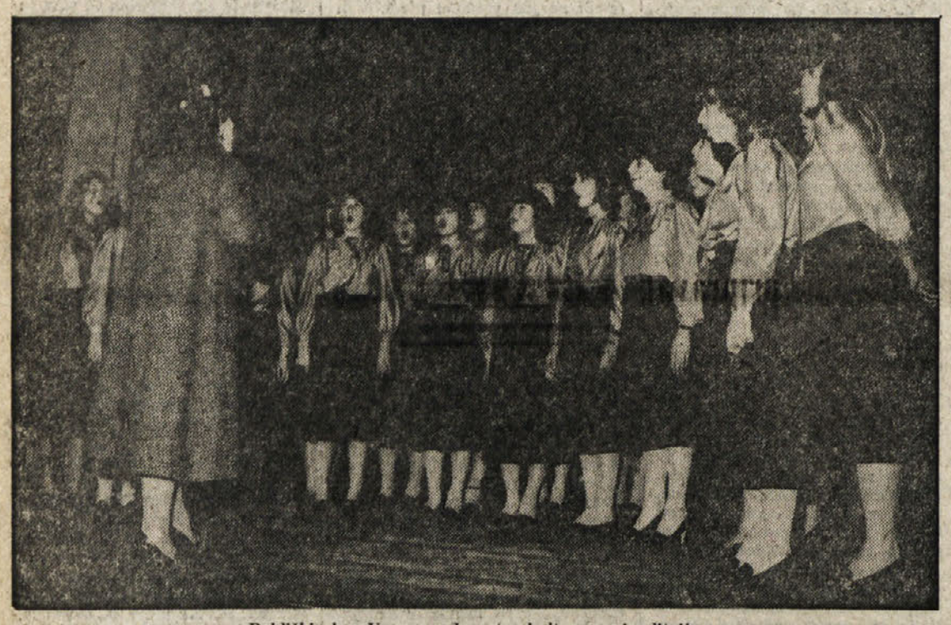

Dekliški zbor Vesna med pestro kulturno prireditvijo

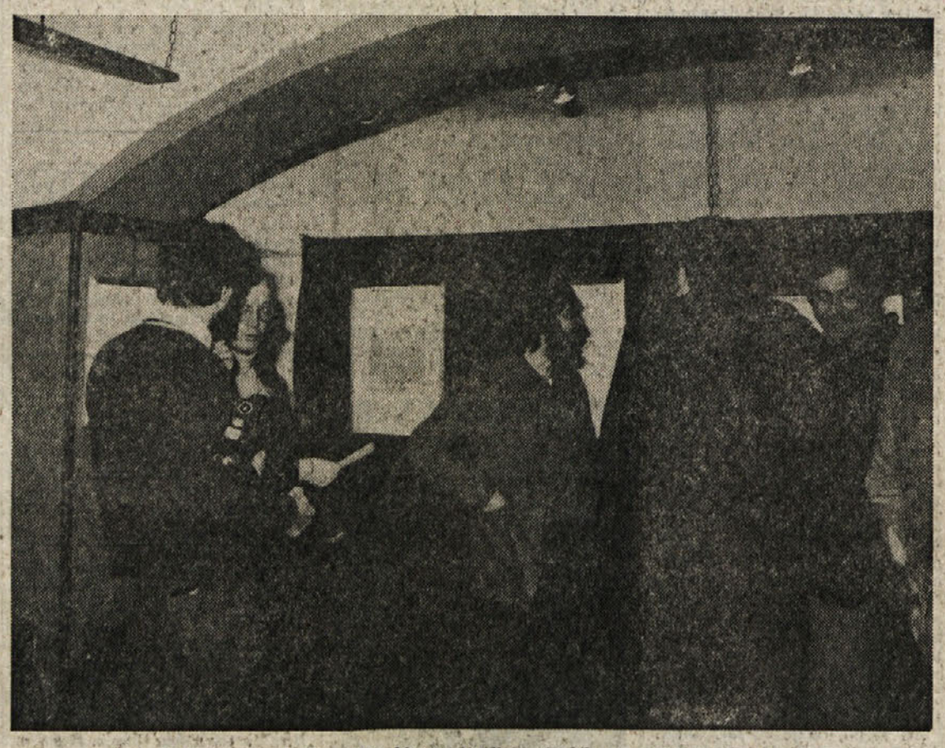

Likovni umetnik Franc Vecchiet razstavlja svoja dela v galeriji Torbandena

Prosvetno društvo Rovte - Kolonkovec je imelo v soboto redni občni zbor

Recitatorji berejo odlomke iz slovenske literarne zakladnice

S srečanja z bivšimi borci, aktivisti in interniranci dolinske občine. Zgoraj predsednik društva Boris Pangerc govori občinstvu, spodaj pa nastop pevskega zbora

V Kulturnem domu v Trstu je bila v nedeljo tradicionalna revija cerkvenih pevskih zborov. Na sliki: predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov Zor... Harej med govorom

Baletna skupina ŠD Mladina med izvajanjem dunajskega valčka

SMUČANJE

ŽENSKI SMUK ZA SP V VAL D'ISERU

1. T. Nadig
2. K. Kreiner
3. I. Epple

Danes veleslalom za dekleta, jutri pa smuk za moške

VAL D'ISERE — Napovedi so obveljale: Švicarka Marie - Therese Nadig je povsem izpolnila svojo vlogo favoritinje na mednarodnem ženskem smuku v Val d'Iseru, ki je bil obenem tudi prvo letošnje tekmovanje za svetovni pokal. 2.262 m dolga proga (z višinsko razliko 620 m in 33 vrati) ni bila izrazito hitra, ker je ponoči in tudi med tekmovanjem snežilo in jo je prekrivala tenka plast «počasnega», svežega snega. Kljub temu je Nadigova potrdila svojo premoč v tej smučarski disciplini, saj je bila ne le v vodstvu na vsej progi, od starta do cilja, ampak je progo prevozila celo za skoraj sekundo hitreje od drugouvrščene Kanadčanke Kathy Kreinerjeve, od tretjeuvrščene Irene Epplejeve pa celo za več kot sekundo in pol. Prav to pa že napoveduje, da Nadigova letos v najhitrejši alpski disciplini skorajda ne bo imela enakovredne konkurence, potem ko se je dolgoletna «kraljica smuka», Moser - Pröllova dokončno umaknila iz aktivnega športa.

V celoti je ta smuk pokazal precej enakomerno porazdelitev moči na več držav, ki imajo precej izenačene smukačice (z izjemo Nadigove), od katerih jih bo mnogo lahko posegalo po visokih uvrstitvah na posameznih tekmovanjih.

Italijanke niso povsem izpolnile pričakovanj. Najuspešnejša med njimi je bila Gravina, ki se je uvrstila šele v tretjo deseterico, ostale pa so bile še mnogo slabše. Sicer pa Italijanke pričakujejo več od veleslaloma, ki bo danes, in slaloma v letošnjem svetovnem pokalu.

Jutri pa bodo stopili na prizorišče moški, ki se bodo pomerili v smuku.

Lestvica včerajšnjega ženskega smuka na «Kriteriju prvega snega» je taka:

1.	Nadig (Švi.)	1'33"10
2.	Kreiner (Kan.)	1'34"07
3.	Epple (ZRN)	1'34"77
4.	Soelker (Av.)	1'34"99
5.	Z. Haas (Švi.)	1'35"03
6.	Waldmeier (Fr.)	1'35"33
7.	Pröll (Av.)	1'35"53
8.	Attia (Fr.)	1'35"56
9.	Walliser (Švi.)	1'35"77
10.	Kinshofer (ZRN)	1'35"79
11.	E. Hess (Švi.)	1'35"98
12.	Haecher (ZRN)	1'36"00
13.	Zechmeister (ZRN)	1'36"07
14.	Eberle (Av.) in Soltysolva (ČSSR)	1'36"09
23.	Gravina (It.)	1'36"92
55.	Batacchi (It.)	1'39"66
56.	Matous (It.)	1'39"71
59.	Steiner (It.)	1'40"80
60.	Finme (It.)	1'41"03

TENIS

Finale Davisovega pokala

Danes srečanje parov

Italijani upajo, da se bosta najprej srečala Panatta in Smid

PRAGA — Danes popoldne ob 14. uri bo nestrpno pričakovano žrebanje parov za finale Davisovega pokala med Italijo in Češkoslovaško, ki bo jutri, v soboto in nedeljo v Pragi. Mnogi menijo, da je prav od žrebanja v dobršni meri odvisen tudi končni rezultat. Tako pravi tudi Barazzutti: «Če bosta najprej nastopila Panatta in Smid, bi morali mi pospraviti prvo točko in glede na to, da bom jaz zelo težko povedel proti Lendlu, bi se prvi dan predvidoma končal pri rezultatu 1:1. Ta rezultat pa bi bil izredno ohrabujoč za nas, saj imamo konkretne možnosti, da zmagamo v igri dvojic.»

Tudi če bosta res najprej stopila na igrišče Panatta in Smid, pa je težko verjeti, da je že vnaprej vse odločeno. Med včerajšnjim treningom je namreč Smid spravil v precejšnje težave Lendla in dokazal, da med njima ni take razlike, kot na primer med Panatto in Barazzuttijem.

Medtem se še niso utišale polemike glede terena. Palača, kjer se bodo jutri pričele finalne borbe, je namreč namenjena tekmam v hokeju na ledu. Teniško igrišče so morali tako urediti iz posebne strukture iz lesa in plastike. Kaže, da plastične mase niso docela pravilno potegnili ali pa, da nanjo vpliva sprememba temperature, tako da se pojavljajo skoraj nevidne izbokline. Zaradi teh izboklin se žoga, čeprav le za malenkost, nepravilno odbija. Češkoslovaški trener Pavel Korda je še včeraj vneto zatrjeval, da so te polemike brez osnove, dejstvo pa je, da sta se tako Smid kot Lendl pritoževala zaradi odbitih žog.

Zvedelo se je tudi, da Lendla ne mučijo več bolečine v rami. Tako zatrjujejo tisti, ki so ga videli na treningu in kar potrjuje tudi dejstvo, da ga ne spremlja več osebni zdravnik.

Medtem se v Prago stekajo tuji turisti in navijači, ki bodo morali za vstopnico odšteti od deset do dvajset dolarjev, medtem ko bodo za domačine veliko bolj poceni. Iz Italije pričakujejo okrog tri tisoč turistov. Češkoslovaške oblasti so tokrat za «goste» izredno poenostavile birokratske, mejne in valutne formalnosti. Zadostuje podatek, da v nekem hotelu v teh dneh zamenjujejo domače krone za marke, lire in druge zahodnoevropske valute po tečaju, ki se ne razlikuje veliko od tistega na črni borzi.

ODBOJKA

V MOŠKI IN ŽENSKI B LIGI

Šesterki Intereurope in JIK Banke v obeh nastopih s polnim izkupičkom

Sloga je v Schiu naletela na slab dan večine igralk

V 2. italijanski odbojkarski ligi imamo tri naše šesterke — Sokol in Bor Intereuropo v ženski ter Bor JIK Banko v moški konkurenci. Odbojkarice so v soboto odigrale 1. kolo, odbojkarji pa četrto.

MOŠKA B LIGA

Odbojkarji Bora JIK Banke so v 4. kolu pospravili prvi par točk. Zmaga s poprečnim Solarisom je bila obenem tudi pričakovana. V prvih treh nastopih pa je bilo pri slovenskem drugoligašu precej težav (poškodbe in odsotnosti) in prav pomanjkanju menjav gre pripisati prve tri spodrsljaje. Po vsej verjetnosti v prihodnjih treh nastopih ne bo igral Igor Zadnik in tako ima trener Neubauer še dodatne težave. Tako kot naši fantje, so prvi par točk pospravili tudi odbojkarji iz Fiume Veneta, ki so v gosteh odpravili Montecchio. Na vrhu lestvice so še naprej štiri neporažene ekipe in Calzaturificio iz Verone še ni izgubil niza. Med temi bo tudi po vsej verjetnosti tudi končni zmagovalec skupine.

IZIDI 4. KOLA

Calzaturificio 3 A - Legnago 3:0; Mantova - Redentore 3:0; Bor JIK Banka - Solaris 3:0; S. Giorgio Mestre - Isola Scala 3:1; Olimpia Karmak - Volley Videm 3:1; Montecchio - Apies Fiume Veneto 0:3.

LESTVICA

Calzaturificio 3 A Verona, Olimpia Karmak Bergamo, S. Giorgio Mestre in Pallavolo Mantova 8 točk, Volley Videm, Legnago in Pallavolo Isola Scala 4, Bor JIK Banka in Apies Fiume Veneto 2, Redentore Este, Montecchio in Solaris Trst 0.

PRIHODNJE, 5. KOLO

Redentore - Bor JIK Banka, Mantova - Olimpia Karmak, Legnago - S. Giorgio Mestre, Volley Videm - Montecchio, Solaris - Apies Fiume Veneto, Isola Scala - Calzaturif. 3 A.

ŽENSKA B LIGA

Že prvo kolo prvenstva je prineslo precej presenečenj. To pomeni, da bo letošnje prvenstvo skupine B še toliko bolj zanimivo. Zastopnice Bora Intereurope so uspešno startale in zmaga v gosteh je še toliko bolj dragocena, pa čeprav je bila izbojevana na račun novinca. Naš drugi zastopnik je v Schiu izredno spodbudno pričel, toda trener Ušaj ni mogel voditi tekme in gostje so v nadaljevanju igrale vse slabše in v zadnjem nizu šesterke Sokola ni bilo mogoče več niti prepoznati.

Za največje presenečenje pa je nedvomno poskrbel novinec Don Bosco iz Padove, ki je izbojeval dve točki z Barribijem sredi Brescie. Letos močno opremljena in pomlajena šesterka OMA je pokleknila pred Moglianom Venetom. Zadnja dva niza pa sta bila poglavje zase. Muhasta Spinea ni doma odvzela Pielleju Immobiliare niti niza, Poudariti velja, da so bile kar v štirih srečanjih uspešne gostujoče ekipe.

IZIDI 1. KOLA

Il Pellicano Fratte - Bor Intereuropa 0:3; Barribi Brescia - Don Bosco Padova 0:3; OMA Zanardo - Mogliano Veneto 0:3; Pallavolo Schio - Sokol 3:1; Pallavolo Spinea - Pielle Immobiliare 0:3.

LESTVICA

Bor Intereuropa, Don Bosco Padova, Pielle Immobiliare Cenate Sotto in Mogliano Veneto 2 točki, Sokol, OMA Zanardo, Barribi Brescia, Spinea in Pellicano Fratte 0.

PRIHODNJE, 2. KOLO

Mogliano Veneto - Barribi Brescia, Don Bosco - Spinea, Bor Intereuropa - OMA Zanardo, Sokol - Pellicano Fratte, Pielle Immobiliare - Schio. (gt)

BOKS

Nati evropski prvak

FORLI — V sinočnjem dvoboju je Valerio Nati premagal po točkah Španca Juana Francisca Rodriguezа in osvojil naslov evropskega prvaka petelinje teže.

NOGOMET

V TITOGRADU

Budućnost presenetila avstrijsko reprezentanco

TITOGRAD — V prijateljski nogometni tekmi je titograjska Budućnost premagala avstrijsko državno reprezentanco z 2:1. Zmaga Budućnosti je precej nepričakovana, saj so za goste zaigrali svetovno znani asi, kot Krankl, Prohaska, Pezzey in Jara. Prvi so povedli Avstrijci z zadetkom Schachenerja (v 20. min.), za Titograjčane pa je izenačil Radonjić minuto pred koncem prvega polčasa, zmagoviti zadetek pa je v 59. min. dosegel Jovanović.

Več izključitev

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v drugi italijanski ligi izključila več nogometašev.

Za dve koli so izključeni: Messina (Atalanta), Piotti (Milan) in Rosi (Vicenza); za eno kolo pa: Galdiolo (Sampdoria), Viola (Lazio) in Lamia Caputo (Palermo).

Perugia — Poljska 0:2

PERUGIA — V sinočnji prijateljski nogometni tekmi je poljska reprezentanca premagala Perugio z 2:0 (1:0). Strelca za Poljsko sta bila Smolarek v 43. min. in Palasz v 84. min.

Naj omenimo, da so štirje suspendirani poljski reprezentanti — Mlynarczyk, Boniek, Zmuda in Terlick — gledali srečanje, skupno s predsednikom poljske nogometne zveze, s tribune.

PLOVDIV — V srečanju, veljavnem za nastop na evropskem nogometnem prvenstvu «under 21», je Bolgarija premagala Zahodno Nemčijo z 1:0.

NOGOMET

EP «UNDER 21»

PREPRIČLJIVA ZMAGA ITALIJE NAD GRČIJO

Bagni dosegel kar tri zadetke - Monelli ugodno presenetil

Grčija — Italija 1:3 (1:1)

GRČIJA: Dafkos, Alavandas, Armodoros, Galitsios, Michos, Psaras, Kottidis (v 46. min. Simeoforidis), Kafkemaris (v 76. min. Skartados), Lemonis, Xantopulos, Alexandridis.

ITALIJA: Zinetti, Contratto, Tacconi, Benedetti, Guerrini, Albiero, Bagni, Bonini, Marini (v 73. min. Monelli), F. Baresi, Sclosa (v 23. min. Bonomi).

STRELCI: v 1. min. Bagni iz 11-metrovke; v 44. min. Kafkemaris, v 76. in 80. min. Bagni

LESTVICA

Italija	2	2	0	0	4:1	4
Jugoslavija	1	0	0	1	0:1	0
Grčija	1	0	0	1	1:3	0

PRIHODNJE KOLO

1.5.1981: Jugoslavija - Grčija; 16. 10.: Jugoslavija - Italija; 13.11.: Italija - Grčija; 28.11.: Grčija - Jugoslavija.

Bolgarija — ZRN 1:3

SOFIJA — V svojem prvem kvalifikacijskem srečanju skupine 1 za SP je včeraj ZRN v Sofiji premagala Bolgarijo s 3:1.

LESTVICA

Avstrija	2	2	0	0	7:0	4
Bolgarija	3	2	0	1	5:4	4
ZRN	1	1	0	0	3:1	2
Albanija	3	1	0	2	3:7	2
Finska	3	0	0	3	0:6	0

ČSSR — Turčija 2:0

PRAGA — V srečanju 3. kvalifikacijske skupine za svetovno prvenstvo v Španiji je Češkoslovaška včeraj z 2:0 (2:0) premagala Turčijo. Oba zadetka je dosegel Nehoda, in sicer že v 13. in v 14. min.

LESTVICA 3. SKUPINE

Wales	3	3	0	0	9:0	6
SZ	2	2	0	0	7:1	4
ČSSR	2	1	0	1	2:1	2
Islandija	4	1	0	3	4:12	2
Turčija	3	0	0	3	1:9	0

20 MILIJONOV LIR

Azzurri za sirote s potresnega področja

RIM — «Klub Italija» bo dodelil sirotam iz potresnega področja 20 milijonov lir. To so sklenili včeraj italijanski nogometni reprezentanti, ki se v Rimu mudijo na pripravah za sobotno kvalifikacijsko srečanje za SP proti Grčiji. V italijanskem taboru so tudi sprožili idejo, da bi čimprej v okviru pomoči potresencem organizirali v Neaplju veliko nogometno predstavo (italijanska reprezentanca naj bi igrala proti evropski selekciji), katere zaslužek naj bi namenili prizadetim s potresnega področja.

«Azzurri» so včeraj odigrali prijateljsko srečanje proti moštvu Lodigiani in seveda visoko zmagali. Končni izid je bil 15:1 (6:1) za «azzurre», ki so v prvem polčasu igrali v postavi, ki bi morala igrati v soboto v Atenah, in sicer: Zoff; Gentile, Cabrini; Marini, Collovati, Scirea; Bruno Conti, Tardelli, Graziani, Antognoni in Bettega (od 35. min. Altobelli).

V drugem polčasu je Bearzot zamenjal več reprezentantov.

STRELCI: Altobelli 3, Oriali 3, Scirea 2, Bruno Conti 2, Tardelli 2, Graziani 1, Cabrini 1, Pruzzo 1.

Naj omenimo, da se je v 35. minuti poškodoval Bettega, ki ga je zamenjal Altobelli.

«Azzurri» bodo danes odpotovali v Atene. (bl)

11. decembra v Trstu Triestina-Avellino

V četrtek, 11. decembra, bo v Trstu prijateljsko nogometno srečanje med Triestino in Avellinom. Ves dobiček srečanja bodo dodelili prizadetim pri potresu v južni Italiji.

NOGOMET

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

V zaostali tekmi zmaga Partizana

Beograd — Partizan 1:2 (0:1)

BEOGRAD — V zaostali tekmi 16. kola prve jugoslovanske nogometne lige je včeraj v mestnem derbiju Partizan premagal Beograd z 2:1 (1:0).

Oba zadetka za Partizana je dosegel Živković (v 26. in 88. min.), za Beograd pa je bil uspešen Manasijević (v 60. min.).

Asti — Inter 1:4

ASTI — V prijateljski nogometni tekmi je včeraj Inter premagal Asti, ki igra v C-2 ligi, s 4:1 (2:0).

Strelci za Inter: Pasinato, Pancheri, Paradisi in Marmaglio.

Že v lanski sezoni najboljša smukačica Marie Therese Nadig je včeraj premagala Kreinerjevo in Irene Epple, s katerima je nato stopila na zmagovalni oder (na sliki). Na sliki v naslovu Nadigova med včerajšnjo vožnjo. (Telefoto AP)

KOŠARKA

1. ITALIJANSKA LIGA

Goričani za tri točke «prekratki»
Visok poraz Tržačanov v Vareseju

Hurlingham in Tai Ginseng še vedno na dnu lestvice

Tai Ginseng — Sinudyne 79:82 (45:49)

TAI GINSENG: Puntin, Valentinsig 12, Turel 2, Pondexter 26, Sfiligoi, Premier 19, Ardessi 8, Pieric, Hayes 12, Antonucci.

SINUDYNE BOLOGNA: Caglieris 19, Valenti, Tirel, Martini, Villalta 24, Marquinho 13, Generali, Porto, McMillian 16, Bonamico 10.

Če je pred sedmimi dnevi zmaga nad Recoarom iz Forlija vzgala še zadnja upanja v goriškem taboru za obstanek v A-1 ligi, je sinočnji poraz proti italijanskemu prvaku Sinudyneju iz Bologne brez dvoma ta upanja skoraj dokončno pokopal. Bolonjčani so se tako Goričanom oddolžili za nepričakovan poraz v prvi tekmi. Goriški Tai Ginseng je sedaj zadnji na lestvici le s 4 točkami. Na sinočnji tekmi sta si bili ekipi enakovredni. Le v sredini prvega polčasa je uspelo Bolonjčanom si priboriti prednost 10 košev. Vodilni igralec Sinudyneja v tem delu igre je bil Villalta, ki je v prvem polčasu zbral kar 18 točk. V zadnjem delu tekme sta si ekipi izmenjavali v vodstvu. Na koncu pa je prevladala izkušenost košarkarjev Sinudyneja.

IZIDI 14. KOLA

I&B Bologna - Billy 67:69; Ferrarelle - Grimaldi 83:77; Turisanda - Hurlingham 88:58; Tai Ginseng - Sinudyne 79:82; Pintinox - Squibb 83:94; Bancoroma - Recoaro 91:82.

LESTVICA

Turisanda 26; Grimaldi in Billy 20; Squibb, Sinudyne in Scavolini 18; Pintinox in Ferrarelle 12; I&B Bologna, Recoaro, Antonini in Bancoroma 10; Hurlingham 8; Tai Ginseng 4.

PRIHODNJE KOLO (14.12.)

Sinudyne - Bancoroma; Squibb - I&B Bologna; Recoaro - Antonini; Grimaldi - Turisanda; Scavolini - Pintinox; Billy - Ferrarelle; Hurlingham - Tai Ginseng.

A-2 LIGA

IZIDI 14. KOLA

Tropic - Eldorado 82:84; Acqua Fabia - Honky 83:84; Magnadyne - Matese 94:74; Liberti - Mecap 82:67; Sacramora - Brindisi 95:73; Carrera - Rodrigo 117:96.

LESTVICA

Carrera 24; Brindisi in Superga 20; Liberti 18; Honky in Eldorado 16; Matese in Sacramora 14; Tropic in Acqua Fabia 12; Magnadyne 10; Rodrigo 8; Stern 4.

PRIHODNJE KOLO (14.12.)

Superga - Acqua Fabia; Matese - Carrera; Honky - Liberti; Brindisi - Magnadyne; Mecap - Sacramora; Eldorado - Stern; Rodrigo - Tropic.

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Poraz Iskre Olimpije v gosteh v Beogradu

Sinoči so odigrali tekme sedmega kola v prvi jugoslovanski košarkarski ligi.

Ljubljanska Olimpija je gostovala v Beogradu in po pričakovanju izgubila s Partizanom.

IZIDI 7. KOLA

Bosna - Crvena zvezda	97:94
Cibona - Kvarner	120:105
Jugoplastika - Radnički LMK	83:97
Budućnost - Rabotnički	82:76
Partizan - Iskra Olimpija	113:99
Šibenka - Zadar	84:85

NOGOMET

Velika predstava v Vidmu

VIDEM — V nedeljo bo v Vidmu edinstvena nogometna predstava. V prijateljski tekmi se bosta ob 14.30 spoprijeli italijanska in brazilska selekcija.

V brazilskem moštvu bodo igrali slavni asi kot vratar Leao, Zico, Tita, Nelinho in drugi; v italijanskem moštvu pa: Brady in Cuccureddu (Juventus), Galli in Bertoni (Fiorentina), Pasinato (Inter) in drugi. Danes se bo vedelo, če bo igral tudi Krol (Napoli).

Dobiček tega srečanja bodo dodelili prizadetim pri potresu v južni Italiji.

Gulič na pripravah deželne selekcije

V teh dneh potekajo na deželni ravni selekcije mladih košarkarjev, ki bodo v naslednjem letu nastopali na raznih turnirjih za našo deželo. Tako je bil tudi mlad Kontovelov igralec Štefan Gulič poklican na treninge te reprezentance. Gulič je bil namreč že dvakrat v Gorici, kjer je skupaj z drugimi sovrstniki iz cele Furlanije in Julijske krajine treniral pod vodstvom deželnega selektorja. Prav to pa pomeni za našo slovensko košarko velik uspeh in upajmo, da bodo tudi drugi slovenski košarkarji prišli do take kakovostne ravni in na tak način dokazali, da tudi društva slovenske manjšine lahko dosežejo rezultate večjih italijanskih društev. (Luxa)

OBVESTILA

ŠD Juventina iz Štandreža

obvešča, da se je pričel trening odbojke za dekleta, stara od 13. do 16. let. Vadba je vsako sredo in četrtek ob 18. uri v prostorih štandreške telovadnice. V teku je tudi vadba odbojke za dečke od 13. do 16. leta. Pričetek ob 18. uri v isti telovadnici.

* * *

ŠD Kontovel

obvešča, da je organiziralo tečaj rekreacijske telovadbe za odrasle. V prvem turnusu so predvidene specifične predsmučarske vaje. Kdor se želi prijaviti, naj pride s športno opremo jutri, 5. t.m., ob 21. uri v dvorano na Kontovel, kjer bo že prvi trening.

Stenmark juriša na rekord

Švedski reprezentant v alpskem smučanju Ingemar Stenmark bo na Kriteriju prvega snega v Val d'Iseru, s katerim se je začela nova sezona v svetovnem pokalu v alpskem smučanju, branil svojo vodilno pozicijo po osvojenih točkah v veleslalomskih tekmah v tej francoski alpski metropoli, obenem pa bo imel veliko priložnost za rekordni dosežek. Gustavo Thöni je slavil v veleslalomskih tekmah za svetovni pokal v Val d'Iseru v letih 1969 in 1975, Piero Gros v letih 1972 in 1974, Ingemar Stenmark pa v letih 1977 in 1979. Gustavo Thöni se je poslovil od belih aren, Ingemar Stenmark pa bi postal prvi alpski smučar v svetovnem pokalu s tremi veleslalomskimi zmagami v Val d'Iseru, če bi slavil 7. decembra 1980 v svojem ponovnem boju s svetovno veleslalomsko elito.

Kdo bi sploh lahko zaustavil Ingemarja Stenmarka v neki neverjetni veleslalomski seriji, ko je v sezonah 1978-1979 in 1979-1980 slavil kar šestnajstkrat v 18 tekmah za svetovni pokal, edina poraza pa je doživel v Wattenville Valleyu (Hans Enn) in Oberstaufnu (Andreas Wenzel). Bojan Križaj se je pred letom dni v Val d'Iseru močno približal legendarnemu športniku iz Tärnabija saj je vodil po prvi vožnji Hans Enn (1:21,11) pred Bojanom Križajem (1:21,16) in Ingemarjem Stenmarkom (1:21,29), toda spet se je pokazalo, da je Ingemar Stenmark «velemojster druge vožnje», pa je imel na koncu vendar le prednost 51 stotink sekunde pred Bojanom Križajem in 63 stotink sekunde pred Hansom Ennom, medtem ko je četrtouvrščeni Boris Strel zaostajal 1:42 sekunde, pa je imel vseeno prednost 1:68 sekunde pred Jožetom Kuraltom, ki je bil s tem mestom največje odkritje Val d'Isera 1979, in Jacquesom Lüthyjem.

Bojan Križaj je pozneje ponovil svojo briljantno veleslalomsko vožnjo tudi v Madonni di Campiglio, potem pa je nastal pettedenski premor v veleslalomskem programu za svetovni pokal. Njegov neuspeh v Adelbodnu, kjer je bila proga prekrita z ledom in je vozil v boju za tretje mesto nekoliko preveč smelo, pa je povzročil daljšo krizo v tej tehnični disciplini. Boris Strel je nadaljeval s svojimi uspešnimi nastopi v svetovnem pokalu v veleslalomu, medtem ko je postal Jože Kuralt znamenit po svoji brezkompromisni vožnji tako v slalomu kot v veleslalomu, toda v Wengnu 1980 je zamudil priložnost za podoben podvig, saj je bil s startno številko 30 po prvi vožnji na petem mestu, samo 53 stotink sekunde za vodilnim Bojanom Križajem, toda v drugi vožnji je ostal v snegu. V sezoni 1979-1980 je osvojil prve točke v svetovnem pokalu v veleslalomu Jure Franko, v novi sezoni pa lahko pričakujemo s posebnim zanimanjem tudi valdiserski nastop Mira Oberstarja, ki se lahko razvije v «človeka številka 4» v reprezentanci Jugoslavije v alpskem smučanju.

Vsaka napoved je tudi v športu, kakršen je alpsko smučanje, močno tvegana, toda vseeno je pričakovati, da bo reprezentanca Jugoslavije še izboljšala svoje mesto v pokalu narodov (224 osvojenih točk in deseto mesto v sezoni 1979-1980), medtem ko v veleslalomu zaostaja le za Švico in Avstrijo, če ocenjujemo potencialne možnosti posameznih reprezentanc.

Morda je za ljubitelje alpskega smučanja zanimiva tudi odločitev RTV Ljubljana, da bo v sezoni 1980-1981 neposredno prenašala vse slalomske in veleslalomske tekme za svetovni pokal v moški konkurenci na evropskih tleh, z izjemo Adelbodna, kjer pa švicarska televizijska mreža sploh ne zagotavlja neposrednega prenosa, temveč vsako leto le skrajšani posnetek v večernih urah. RTV Ljubljana bo prenašala tudi najzanimivejše tekme v smuku, ljubitelji smučanja v Sloveniji in tudi tostran meje pa bodo lahko videli tokrat najboljše alpske smučarje tudi v «živo», saj je finale svetovnega pokala v alpskem smučanju v moški in ženski konkurenci konec marca v Kranjski gori z veleslalomsko tekmo v uradni konkurenci in paralelnim slalomom za pokal narodov.

Tone Vogrinec, direktor reprezentance Jugoslavije v alpskem smučanju, je venomer komentiral možnosti jugoslovanskih smučarjev z zmernim optimizmom, zato tudi letos odklanja razgovor o kolajnah, čeprav je Bojan Križaj vsekakor med največjimi kandidati za kolajne v svetovnem pokalu v slalomu. Bojan Križaj in Boris Strel pa nista povsem brez možnosti tudi v veleslalomu, kjer je konkurenca močnejša kot kdajkoli doslej, čeprav je Ingemar Stenmark razred zase, skupaj s Hansom Ennom in Jacquesom Lütyjem pa brani tri najboljše pozicije iz sezone 1979-1980, toda Andreas Wenzel, Joël Gaspoz, Bojan Križaj, Jarle Halsnes, Boris Strel, Phil Mahre in Bogumir Zeman zagotavljajo v tej konkurenci izredno dramatično tekmovanje za kolajne. Seveda pa ne smemo pozabiti na Petra Lüscherja, Gerharda Jägerja, Bruna Nöcklerja, Hanessa Spiessa in Odda Sörlija, če naštejem le nekatere smučarje «druge kakovostne skupine», v katero zagotovo spadata Jože Kuralt in Jure Franko, morda pa tudi Miro Oberstar. Bližnja tekma v Val d'Iseru pa bo razkrila že marsikatero uganko o tem, v kakšni formi so najboljši alpski smučarji na svetu.

ACO PASTERNJAK

Iz planinskega sveta

SMUČARSKA SEZONA SPDT

Vpisovanje za smučarski tečaj SPDT se je praktično zaključilo (morebitne informacije še pri odbornikih), sedaj pa je treba urediti še vse praktične zadeve.

Zadnje informacije o smučarskem tečaju (o odhodu ali morebitni enotedenski preložitvi, v primeru, da ne bo dovolj snega) bomo objavili v sobotni številki Primorskega dnevnika, za sedaj pa je vse tempirano na to nedeljo, ko se bo šest polnih avtobusov (štiri iz Trsta iz vred sodnije ob 6.30, dva pa iz dolinske občine) podalo v Ravascletto, oz. nato na Zoncolan.

Še nekaj podatkov. Dnevna smučarska karta stane 11.000 lir ob praznikih ter 9.500 ob delavnikih. Za člane in tečajnike SPDT pa bo dnevna karta stala 9.000 lir.

OSTALO DELOVANJE SPDT

SPDT prireja v okviru svoje predavateljske sezone v četrtek, 11. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) ob 20. uri večer prikaza diapozitivov naših članov. Tak večer je že nekaj let tradicionalen, saj se je izkazalo, da naši člani prav radi vidijo v slikah svoje poletne «podvige». Diapozitivi bodo prikazali pobratenje med SPDT in PD SAP-Viator, izlete na Marmolado, Grossglockner, turo po Kamniških Alpah, zimski vzpon na Stol in še drugo.

Cilj nedeljskega izleta, točneje «zimskega sprehoda» po tržaškem Krasu je bila Grmada nad Cerovljami, žal pa se ga je udeležilo le malo članov. Zato predviden izlet po tržaškem Krasu za to nedeljo odpade.

HIMALAJO OSVAJAJO TUDI POZIMI

Prvi zimski vzpon Poljakov na Nošak v Himalaji je ostal več ali manj osamljen. Šele letošnji uspeh na Everest je dokončno potrdil, da je zimska sezona tudi v Himalaji in Karakorumu primerna za vzpone. Nepalsko ministrstvo je že izdalo dovoljenje: alpinisti iz Hokaida (Japonska) bodo poskusili pozimi na Baruntceju (7720 m), neka druga japonska odprava pa bo poskusila severno steno Anapurne pozimi. Poročajo tudi o neki avstrijski odpravi na Karakorum. Njihov cilj je zimski vzpon prek 4000 m visoke južne stene na Batura I (7785 metrov).

Za nas je vsekakor zanimivo, da se bo osemčlanska angleška alpinistična odprava podala po jugoslovanski smeri na Everest. Da bo še bolj sodobno, bodo brez višinskih nosačev in kisika. Brez obiska ne bo ostal niti Everestov sosed Lhotse (8501 m). Italijani namreč poročajo o mini-odpravi (štirje člani) po zahodni steni, po ledeniku Kumbu. Neka druga italijanska odprava pa bo poskusila po grebenu Makaluja.

TEKAŠKE PRIREDITVE V SLOVENIJI V TEM MESECU

V mesecu decembru 1980 je na programu vrsta tekaških prireditev v Sloveniji, ki jih prireja odbor za množične tekaške prireditve pri Smučarski zvezi Slovenije.

Program, ki v tem mesecu obsega le teke na smučeh, je naslednji:

Nedelja, 7.12.: Oskarica — Tek po poteh pohorskega bataljona. Dolžina teka 15 km; organizator SK Maribor;

Nedelja, 14.12.: Pokljuka: Memorial mrtvega bataljona. Dolžina teka 12 km; organizator SK Gorje;

Nedelja, 21.12.: Nova vas — Bloški tek 80. Dolžina proge 7, 15 in 30 km; organizator TTKS Cerknica;

Nedelja, 28.12.: Črni vrh nad Idrijo — 6. trnovski maraton 80; dolžina teka 10, 12, 15 in 42 km

(Zadnja dva teka sta iz programa 1979/1980, ker sta lani odpadla zaradi pomanjkanja snega).

Vsi zainteresirani za zgoraj navedene tekaške manifestacije v Sloveniji se lahko obrnejo na urad ZSSDI v Gorici (Ul. Malta 2, tel. 84-644), kjer bodo dobili vse potrebne informacije.

Točkovanje v svetovnem pokalu v alpskem smučanju

V sezoni 1980/1981 je komisija za svetovni pokal Mednarodne smučarske federacije (FIS) spet nekoliko spremenila točkovanje v svetovnem pokalu v alpskem smučanju v absolutni konkurenci, vendar ostaja v veljavi temeljna formula, po kateri osvaja točke na posameznih tekmah za svetovni pokal najboljša petnajsterica (25, 20, 15, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1). Temeljna sprememba je, da šteje za končno razvrstitev v svetovnem pokalu v alpskem smučanju v absolutni konkurenci petero najboljših rezultatov vsakega tekmovalca v smuku, slalomu in veleslalomu (v sezoni 1979/1980 so šteli le štiri najboljše rezultate), obenem pa še trije najboljši rezultati v alpski kombinaciji. V konkurenci za kolajne v svetovnem pokalu v posameznih disciplinah (smuk, slalom in veleslalom) štejejo še nadalje za končno uvrstitev pet najboljših rezultatov, za končno razvrstitev v alpski kombinaciji pa prav tako vseh pet tekem.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 8 4. decembra 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir 1 st., viš 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

RAZPRAVE, PREDLOGI, KONKRETNIH SKLEPOV PA NIČ

Vsebinska praznina značilnost luksemburškega srečanja EGS

Vsakdo vleče vodo na svoj mlin - Previdnost in odlašanje s sklepi o mednarodnih vprašanjih - Enotnost le v gledanju na dogajanja na Poljskem

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

LUKSEMBURG — *Odhajajoč iz zasneženega Luksemburga, kjer so šefi EGS v zadnjem trenutku «prehiteli» zaporo letališča, belgijski ministrstki predsednik Wilfried Martens ni skrival razočaranja naa praznostjo zadnjega letošnjega «vrha» in inertnostjo deveterice v iskanju politične identitete ter skupne ekonomske usmeritve. Na enake strune je v Kirchbergu udaril odhajajoči predsednik bruseljske komisije Roy Jenkins, čigar črnogleda analiza štiriletne bilance (ki jo Jenkins imenuje «mešanica dosežkov z omejenimi razsežnostmi in razočaranji») se je v javnosti izgubila v kopici komentarjev po načelu «konec dober, vse dobro».*

Toda «konec» nikakor ni dober, opozarja britanski politik v času, ko zahodnoevropska skupnost z vstopom Grčije pričenja prvo fazo dokončne razširitve v «dvanajsterico». Roy Jenkins, ki zase ugotavlja, da je med štiriletnim bivanjem v Bruslju «izgubil nekaj najbolj naivnih idej», je pri tem pokazal predvsem na zaostren gospodarski položaj v EGS, ki ga označuje 7,5 milijona brezposelnih (do konca leta se bo število bržkone «zaokrožilo» na osem milijonov), naraščanje «kriznih panog», počasno prehajanje od nafte na druge energetske vire ter nekoordiniranost ekonomske usmeritve. Vse to je britanski laburist združil v označbo «pretežno kmetijska skupnost s političnimi dodatki», postavljajoč v žarišče razprave stroške kmetijske politike, ki so se izmuznili vsakemu nadzorstvu. Pred kratkim so ministri deveterice prav zaradi višjih kmetijskih izdatkov «oskubili» regionalni sklad, socialno politiko in pomoč državnam v razvoju. Kajti kmetijska politika ostaja «tabu», v katerega ni dovoljeno poseči in kamor je vsakdo prinesel svojo «dediščino». Prav v Luksemburgu se je Margaret Thatcher zavzela za uvoz «znatnih količin» novozelandskega masla, kljub dejstvu da v EGS ne vedo, kaj storiti s svojim maslom, ki se kopiči v hladilnicah. Toda predlogi za znižanje presežne proizvodnje so vselej trčili na nasprotovanje združenj proizvajalcev in pobude za «ozdravitev kmetijske politike» so šle ad acta.

Prevlada posamičnih interesov nad skupnimi je očitna tudi na drugih področjih. Predsednik italijanske vlade Forlani je sogovornikom v Kirchbergu dal jasno vedeti da njegova država pričakuje večji delež v regionalnem skladu, glede na škodo na Jugu, kar naj bi pomenilo zavrnitev grških apetitov. Drugo fazo evropskega denarnega sistema (EMS) so odložili predvsem zaradi bližnjih francoskih volitev in tako naprej.

Ugotovitev, da se evropska skupnost v obdobju «druge razširitve» ni kaj prida premaknila pri oblikovanju skupne ekonomske politike, je mogoče razširiti tudi na zunanje politično področje, ali tako imenovano «politično kooperacijo», ki je po Jenkinsu obtičala na «boli ali manj amaterski ravni». V luksemburških razpravah se je to najkonkretneje pokazalo v oblikovanju kompromisa o «bližnjevzhodni iniciativi». V iskanju stične točke med Britanci, ki so poudarjajoč «oznako Reagan» skušali doseči odložitev «iniciative» na poletne mesece, Nizozemci, ki želijo «svoj delež» v šestmesečnem predsedniko vanju, in Francozi, ki jim je «iniciativa» eden vzvodov za nadaljevanje dialoga z arabskimi državami, so se v EGS odločili za «podrobnejšo obdelavo dosjeja», torej za dopolnitev štirih načel iz beneške deklaracije (umik Izraela, garancija meja, samoodločba Palestincev in Jeruzalem) s konkretnimi predlogi, s katerimi bo novi odposlanec (Nizozemec ali Britanec) spet odšel na bližnjevzhodno turnejo. Zaključni komunike ne določa časovnega okvira za drugo «fazo» obhoda bližnjevzhodnih držav.

Zunanjepolitični del luksemburške deklaracije se je tako osredotočil predvsem na Poljsko, kjer se je deveterica znašla «na isti bojni strani» z Ameriko. Šefi EGS so dogodkom na Poljskem posvetili celo stran zaključnega komunikeja, kjer citirajo določila helsinške sklepne listine o nevmešavanju v notranje in zunanje zadeve podpisnic tega akta, ob koncu pa dodajajo pripravljenost na ekonomsko pomoč. Bilateralno, kajti v času pogajanj s SEV o gospodarskem sporazumu deveterica ne želi dajati vtisa, da nastopa «en bloc». Tako obširno obravnavanje poljskih dogodkov naj bi po tukajšnjem mnenju pomenilo «opozorilo Sovjetski zvezi pred kakršnokoli intervencijo». «zaledje» pa ima v poročilih o vojaških premikih proti poljsko-vzhodnonemški meji. Šefi deveterice tudi v izjavah novinarjem niso varčevali s poudarjanjem «poljskega problema», slišati je bilo mnenje, da bi «intervencija pomenila konec detanta», irski predsednik vlade Charles Haughey pa je celo naredil «korak naprej» z aluzijo o tretji svetovni vojni.

V ozračju anemičnosti razprav o drugih problemih se je debata o Poljski kajpada prebila na eno vodilnih mest in Wilfried Martens, bržkone razočaran ob dokaj hladnem sprejemu predloga nizozemskega kolega Van Agta o «razširjenem sestanku o brezposelnosti» (zadevo bo dobila v roke Thornova komisija), ni brez razloga postavil javnega vprašanja o vlogi takšnih «vrhunskih srečanj».

BOŽO MAŠANOVIĆ

BOCEN — Voditelji južnotirolske KD so povabili italijansko vlado, naj vsaj do konca prvega polletja 1981. leta spremeni vsebino zakona o javnih službah, ki je v ostrem nasprotju z določili južnotirolskega paketa o zaščiti nemško govoreče manjšine. Krajevna KD je do te odločitve prišla po nedavnem srečanju avstrijskega zunanjega ministra Pahra s predstavniki SVP.

Teroristični atentat v Londonu Pet ranjenih in materialna škoda

LONDON — V torek zvečer ob 22. uri so še neznani atentatorji, vendar po vsej verjetnosti pripadniki irske teroristične organizacije IRA povzročili eksplozijo dveh bomb, ki sta lažje ranili 5 oseb — od teh so trojico sprejeli v bolnišnico in jih takoj nato odslovili — in poškodovali vhodna vrata neke vojašnice ter popolnoma uničili v bližini parkirani avtomobil. Ogenj pa, ki je v nekaj minutah zajel stavbo je povzročil tudi večjo škodo v pritličju in v prvem nadstropju sicer zapuščene vojašnice.

Po daljšem premoru so se tako irski skrajneži zopet oglasili v Londonu. Vodja protiterorističnega oddelka pri Scotland Yardu Peter Duffy meni, da je torkov podvig le začetek dolge serije atentatov, ki jih člani IRA običajno priredijo ob priliki božičnih praznikov, da bi ustvarili napeto vzdušje med prebivalstvom.

Napad na londonsko vojašnico pa je verjetno odgovor na odločitev zapornih oblasti, ki so odredile preselitev v bolnišnico za sedem teroristov, ki so pred 38 dnevi pričeli gladovno stavko, ker jim oblasti niso priznavale status političnih zapornikov.

Na sliki (telefoto AP) pročelje poškodovane vojašnice.

CAGLIARI — V strojnici norveške ladje «Follo» je predvčerajšnjim izbruhnil požar, ko je plula približno 70 milj zahodno od Cagliarija. Ko je posadka ugotovila, da ne bo mogla pogasiti ognja je zapustila ladjo.

Prepovedana protijugoslovanska manifestacija v Avstraliji

SYDNEY — Vrhovno sodišče Novega Južnega Walesa je prepovedalo protijugoslovansko demonstracijo pred generalnim konzulatom v Sydneyu, ki jih je nameravala prirediti protijugoslovanska teroristična organizacija v Avstraliji. To je bilo prvič, da je neko sodišče v Novem Južnem Walesu sprejelo sklep o prepovedi takšnih demonstracij. Odločitev sodišča je naletelo na velik odziv avstralskih sredstev obveščanja.

NA PROCESU O POKOLU V PATRICI

Skesani terorist Barbone priča proti Sebregondiju

L'AQUILA — Včerajšnje pričevanje skesanega terorista Marca Barboneja, člana terористične tolpe «28. marec», ki je usmrtila novinarja Walterja Tobagija, je prineslo več novosti v zvezi s pokolom v Patrici, kjer je novembra pred dvema letoma komandos teroristov umoril državnega pravdnika iz Frosinoneja Fedeleja Calvoso in njegovi dve osebni straži. Na prvostopenjskem procesu pred nekaj meseci so že obsodili zaradi zločina dva terorista in sicer Nicola Valentina in Mario Rosario Biondi. Včeraj na drugostopenjskem procesu v l'Aquili pa je prišlo na dan zanimivo ozadje dejavnosti tretjega člana zločinskega komandosa Paola Ceriani Sebregondija, ki so mu še pred nekaj meseci sodniki pripisovali le okvirno delovanje v oboroženih terorističnih tolpah.

Po pričevanju Barboneja je bil Sebregondi eden izmed voditeljev terористične organizacije «Formazioni combattenti comuniste». Na italijanskem Jugu je kril najvidnejšo vodilno vlogo v tej organizaciji, kakršno je na Severu kril Corrado Alunni. Iz tega izhaja jasno oblikovan lik rimskega terorista, ki je že v pričetku tega leta zbežal iz zapora v Parmi in je še danes na svobodi. Torej Sebregondi ni le okvirna oseba pri terористičnem delovanju, temveč pravi «aktivist» pri združeni tolpi «FCC-PL». Sedaj morajo sodniki ugotoviti v kolikšni meri je Sebregondi soudeležen pri umoru v Patrici.

Borbonejeva prisotnost na včerajšnji sodni obravnavi je dobesedno razburila duhove Valentina in Biondijeve, ki sta pričetku procesa tudi sledila v posebnih kletkah. Oster besedni izbruh dvojice pa je prisilil sodnike, da so ju kaj kmalu dali odpeljati iz dvorane. In skesani Barbone je tako lahko nemoteno nadaljeval svoje pričevanje. Sproščeno je pripovedoval, kako se je iz Milana preselil v Rim, kjer se je vključil v ilegalno skrajno levičarsko terористično toplo in kako je pripravljal letake, s katerimi si je skupina «FCC-PL» lastila odgovornost za številne atentate. Priznal je tudi, da se mu je to delovanje kaj kmalu zastudilo in se je zavedajoč se odgovornosti, predal sodnim oblastem.

V PRVIH DESETIH MESECIH LETOŠNJEGA LETA

Italijanska trgovinska bilanca: šestnajst tisoč milijard deficita

Levji delež primanjkljaja zaradi uvoza petrolejskih proizvodov - Pozitiven premik samo v mehanskem sektorju

RIM — Italijanska trgovinska bilanca beleži za mesec oktober letošnjega leta 2.344 milijard lir primanjkljaja. To izhaja iz sicer še nedokončnih podatkov zavoda ISTAT. V oktobru je uvoz v Italijo znašal 7.511 milijard lir, izvoz iz Italije pa 5.167 milijard. S tem oktobrskim primanjkljajem se je primanjkljaj v letošnjem letu povzpel na 15.981 milijard lir: od januarja do oktobra 1980 je Italija uvozila za 68.743 milijard lir, izvozila pa za 52.782 milijard lir. V istem obdobju lanskega leta je bilo stanje bistveno drugačno: v oktobru je trgovinska bilanca beležila 1.559 milijard lir primanjkljaja, obračun prvih desetih mesecev lanskega leta pa je bil celo pozitiven za Italijo, pa čeprav le za 13 milijard lir.

Levji delež letošnjega oktobrskega primanjkljaja odpade na petrolejske proizvode: kar 1.786 milijard lir. Petrolej sploh veliko vpliva na italijansko trgovinsko bilanco, saj je Italija v prvih desetih mesecih letošnjega leta izdala za petrolej in petrolejske proizvode skupno 13.956 milijard lir.

Sicer pa podatki ISTAT kažejo na zmanjšanje izvoza za 10 odstotkov in povečanje uvoza za 30 odstotkov v oktobru 1980. Povečanje uvoza, ki pa je vsekakor manjše kot v nekaj prejšnjih mesecih, je treba v velikem delu pripisati avtomobilskemu sektorju, kjer je uvoz — v primerjavi z oktobrom lanskega leta — narasel za celih 63 odstotkov, izvoz pa padel za 32 odstotkov. Padel je tudi izvoz nekaterih goriv.

Petrolej je torej na prvem mestu negativne trgovinske bilance. Sledijo pa mu živila; na tem sektorju beleži italijanska trgovinska bilanca 4759,6 milijarde lir deficita v prvih desetih mesecih letošnjega leta, medtem ko je v istem obdobju lanskega leta deficit znašal 3.568,1 milijarde. Velik je tudi deficit v izmenjavi kemijskih in metalurških proizvodov.

Med aktivnimi postavkami je treba na prvem mestu zabeležiti tekstilno industrijo, kjer pa je pribitek (5.874,6 milijarde) manjši od pribitka, ki so ga zabeležili v istem obdobju lanskega leta (6247,2 milijarde). Do dejanskega pozitivnega premika v izmenjavah s tujino je tako prišlo samo v mehanskem sektorju, kjer so v prvih desetih mesecih letošnjega leta zabeležili pribitek 5.046,7 milijarde lir, to je 18 milijard več kot v istem obdobju lanskega leta. Padec pa je bil največji v prevoznem sektorju: lansko leto so zabeležili 1.636 milijard pribitka, letos pa ga je bilo za borih 42,4 milijarde.

Kitajski časopis o Lin Biaovi smrti

ŠANGHAJ — Krajevni časopis «Wenhui Bao» je v teh dneh objavil članek o tragični smrti Lin Biaa in drugih osmih oseb, ki so septembra 1971 med begom v SZ z letalom strmoglavili v Mongoliji. Ta nova verzija se ne razlikuje bistveno od vseh ostalih, poudarja le, da je letalo treščilo ob tla zaradi pomanjkanja goriva in zaradi prenizkega števila strokovnega osebja, ki ni bilo zmožno zasilno pristati na goratem področju.

ALŽIR — Hud mraz je zajel tudi področje El-Asnama, kjer je pred dvema mesecema potresni sunek razdejal to alžirsko mesto. Zapadlo je več centimetrov snega in povzročilo prebivalcem dodatne težave.

PARIZ — Francoski pisatelj Romain Gary si je približno eno leto po še nepojasnjeni smrti svoje zadnje žene Jeane Seberg vzel življenje v svojem pariškem stanovanju.

● Varianta

(Nadaljevanje s 5. strani)

valec v veliki kontradiciji glede norm, ki zadevajo kmetijsko dejavnost. Dežela daje na primer prispevke za kmetijske objekte, po drugi strani pa je v občini vsakršna zidljivost nemogoča in s tem je nemogoč tudi razvoj kmetijstva.

Kakšni predlogi so bili dani s tem v zvezi? Kmečka zveza meni, da je za rešitev problema razvoja kmetijstva tudi s politično urbanističnega vidika nujno pristopiti k izdelavi področnega načrta za razvoj kmetijstva, ki mora vsebovati tako specifične urbanistične norme glede kolokacij in razvoja posameznih kmetijskih sektorjev, kakor tudi glede potrebnih infrastruktur, to je cest, vodovodov, kmetijskih poslopij itd. Vse to bo treba še doseči in tega sploh ni opaziti v namenih načrtovalcev. Ta vprašanja so prišla na dan tudi na prvi konferenci o kmetijstvu, ki jo je letos aprila organizirala pokrajinska uprava. Poudarjene so bile velike razlike med posameznimi urbanističnimi načrti. Zato se dogajajo tudi krivice našemu kmetu.

«Pornografski» film za šolarje

NUORO — *Odbor Rdečega križa iz Nuora, ki zbira sredstva za pomoč prebivalstvu iz prizadetega območja se je včeraj znašel v hudih težavah. Med številnimi pobudami je pripravil tudi ogled filma za zadnje tri razrede osnovne šole, vendar pri izbiri filma ni imel srečne roke. Film «Jonas dvajsetletnik leta 2000», ki so ga že začeli predvajati, namreč vsebuje nekaj vikantnih prizorov, kar je razburilo prisotne starše. Predvajanje filma so takoj prekinili in predstavniki Rdečega križa so priskrbeli nov film bolj primeren za šolarje in sicer «Heidi».*

NA TISKOVNI KONFERENCI

Predstavljena «Koprska srečanja»

KOPER — Na včerajšnji tiskovni konferenci so viditelji italijanske koprske skupnosti orisali prisotnim novinarjem program skorajšnje prireditve «Koprska srečanja», ki bo od 8. do 14. decembra v tem mestu. Prireditve se bo udeležilo približno 20 umetniško - kulturnih organizacij sedmih italijanskih krajevnih skupnosti Istre in Reke.

Koprski prireditelji, ki so «srečanja» organizirali v sodelovanju z Unijo Italijanov Istre in Reke želijo, da bi ta manifestacija prešla v trajnost in naj bi v prihodnosti postala neke vrste povzetek letne kulturne dejavnosti italijanske manjšine v Jugoslaviji.

Poleg številnih večerov, ki bodo posvečeni pevskim zborom, melodičnim orkestrom in ostalim folklornim dejavnostim, bodo organizirali tudi okroglo mizo o temi: «Mladina in narodnostni čut», katere se bodo udeležili predsedniki komisij SZDL Slovenije in Hrvatske in predstavnik SKGZ.

V četrtek, 11., bodo v okviru prireditve gostovali v Kopru člani italijanskega stalnega gledališča FJK, ki se bodo občinstvu predstavili s Pasolinijevo igro «Calderon». V petek pa bo zgodovinski raziskovalni inštitut Unije Italijanov Istre in Reke, ki ima svoj sedež v Rovinju uradno predstavil zadnjo zbirko svojih raziskav. «Koprska srečanja» bodo v nedeljo sklenila športna srečanja v miniatnogometu in košarki, katerih se bodo udeležile tudi nekatere ekipe iz zamejstva in iz Milj.

Val slabega vremena s snegom zajel severne italijanske dežele

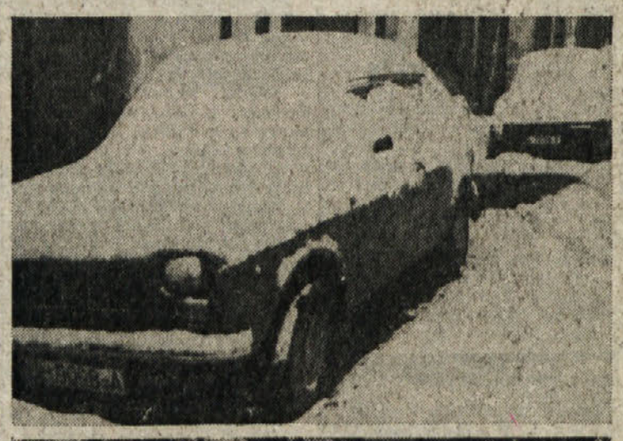

RIM — Val slabega vremena s snegom je zajel vso severno Italijo. Včeraj zjutraj je začelo snežiti v Genovi in v vsej pokrajini. Zapadli sneg je že povzročil prve preglavice avtomobilistom; na avtocesti Genova - Turin med Voltrijem in Alessandrio, je obvezna zimska oprema. Težko prevozna sta tudi prelaza Cento croci in Penne, kjer je zapadlo več kot osemdeset centimetrov snega, prelaz Tomarlo med Genovo in Piacenzo pa so zaprli za promet.

V prvih jutranjih urah je začelo snežiti tudi v Venetu in v Benetkah, kjer je sneg prekril strehe. Slabo vreme, vsaj do sedaj, pa ni povzročilo nobenih večjih zastojev v prometu. Nekaj prometnih nesreč se je sicer pripetilo v zaledju Benetk, ko so nekateri avtomobilisti izgubili nadzorstvo nad avtomobilom zaradi poledice.

Včeraj se je znižala temperatura in je snežilo tudi v Piemontu, Lombardiji, Abrucih in v Furlaniji - Julijski krajini. Še posebno obilne nežne padavine so zabeležili v južni Furlaniji na območju od Latisane proti Benetkam. Na območju Trbiža pa je temperatura padla na sem stopinj pod ničlo.

Na slikah (telefoto AP) običajna zimska prizora.

RIM — V prvih desetih mesecih letos se je v Italiji povečala poraba bencina za približno dva odstotka glede na enako obdobje lani. Poraba kurilnega olja pa se je zmanjšala za 2,4 odstotka.

V NOVO LETO Z NOVIMI KNJIGAMI

NAJLEPŠA DARILA ZA MLAJŠE IN NAJMLAJŠE

V priljubljenih otroških in mladinskih zbirkah založbe Mladinska knjiga vas pričakujejo že znani in spet novi junaki mladih src.

Pobarvanka - prepogljivka, Najdihojca, Male slikanice, Velika slikanica, Deteljica in druge zbirke ter še mnogo darilnih knjig naj poplemenitijo vsako vaše darilo. Morda bo to Račka za štiriletno Polončico, Knjiga o džungli za Matjaža, za Urško pa kar novost «Urške so brez napak».
Rešite se prednovoletnih skrbi tako doma kot v delovnih okoljih — pravzaprav povsod, kjer že trka na vrata dobri dedek. Pravočasen nakup bo tudi v tem primeru najboljši nakup!

založba mladinska knjiga

Veliko izbiro darilnih knjig vam zagotavljajo vse knjigarne Mladinske knjige in njeni založniški poverjeniki. Knjige lahko kupite tudi v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, Trst.